

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 35 (2426) 1996 RUGPJŪTIS-AUGUST 27

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1

Kelrodžiai be kelių

Neramūs civilizuoto ir modernaus pasaulio žmonės dažnai pasirodo kaip nepavargstantys ieškotojai. Rodos būtina eiti į plačiuosius gyvenimo laukus ir kone kasdien ką nors naujo atkasti; o sparta neleidžia lūkuriuoti ir dairytis.

VAIZDAS kai kam gal jau labai nykus: pasenę medžiai gerokai apdžiūvę, švilpia tie patys vėjai. Kyla klausimas – pasitikėti atžalomis ir laukti, kol jos savo ūgiu ir stiprumu ims pavaduoti kamieną, ar kirsti tuos stuobrius ir vietoj jų kišti visai naujus daigus? Šis klausimas iškyla įvairiose gyvenimo srityse, įneša nemažai neaiškumų bei problemų, grupuoja žmones, paliečia ne tik politines bei ekonomines gruputes, bet ir tradicines tikinčiųjų bendruomenes. „Naujojo židinio – aidų“ 1996 m. birželio mėn. laidoje Paulius Subačius rašo apie sąjūdį Lietuvoje, bandantį atgaivinti senąją lietuvių (baltų) religiją. Apskritai, esą dabar ten „madinga kalbėti apie išsvetur atplūstančias naujas dvasines atliekas“. Kaip tai bepavadinant, bandymai atsteigti pagonybę, šalia visų kitų lietuviams mažai pažįstamų pasaulėžiūrinių importų, vargu ar galėtų būti kokių nors pagrindu pateisinami, nebent tik žvelgiant į atgautą laisvę pačia paprasčiausia nuostata – laisvėje darau ką noriu. Atsteigėjų aiškinimai, kad krikščionybė silpninusi Lietuvą, taigi tuo būdu ir pakenkusi, nėra niekaip įrodomi. Turėtų būti bent įsivaizduojama, kokia šiandien pagoniškoji Lietuva būtų buvusi: kokio dydžio tauta, kokią teritoriją valstybė būtų turėjusi, kokiais ginklais būtų apsigynusi nuo kaimynų kitatikių? Vien tik galvoti, kad būtų buvę geriau, labai jau naivu. O nežinia į ką nukreipti tušti prickaištavimai turbūt turi kitų tikslų.

IVAIRIŲ naujovių bei kitioniškumų ieškojimai posovietiniu laikotarpiu, atrodo, turi tam tikro sąlyčio su pastangomis užpildyti tuštumą, atsiradusią po valstybės remto ateizmo griūties, gal ir nenoro įsipareigoti tradicinėse tikinčiųjų bendruomenėse, kurios kai kam gal atrodo, jog nebespėja ar nenori žengti šiuolaikinio žmogaus sparčiai plečiamomis dykumomis. Todėl bet kas kitioniško tampa patrauklu. O jei visa tai papuošiama dar tautiniu apdaru, ko gi daugiau. Tačiau būtų klaidinga manyti, kad jau „dangus griūva“. Tiesa, tie bėginėjimai po atvirus laukus sukelia dulkių debesį, pro kurį daugelis žmonių, ieškantys vertybės darosi miglotos; taigi gaisamas laikas, eikvojamos lėšos. Ar ne naudingiau būtų bent jau šiuo pirmuoju atgautos nepriklausomybės dešimtmečiu visiems susikibus stiprinti grupes, kurios neabejotinai nusipelnė tautos laisvinimo žygiuose ir dabar užsimojusios atlikti gal ir svarbiausią vaidmenį tautos dvasinio atgimimo. Sunku suprasti, ką geresnio galėtų padaryti skirtingomis kryptimis einančios naujos grupelės, dar neišaugusios, nesubrendusios. Arkivyskupo S. Tamkevičiaus tvirtinimu, tai žmonės, kurie „linkę eiti bet kokių kelių, svarbu, kad tik jis nevėstų į Katalikų Bažnyčią“. („NŽ“ 1996 m. birželis). Jei taip – reikšins liūdnas. Negi mes patys norėtume suardyti tai, ko neįveikė ateistiniai okupantai? Sunku būtų tuo patikėti. Greičiausiai tie visi sąjūdžiai – tai tik kelrodžių gamyba keliams, kurių niekada nebus. O atviruose laisvės laukuose pasilakstyti dažnam gali būti įdomu, gal tuo tarpu ir madinga. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Karibanos festivaliai Toronte

Karibana yra laikoma savi-tumu pasižyminti Karibų jūros salų muzika ir kultūra. Dvidešimt dešimtųjų karibanos festivalis Toronte šiemet įvyko rugpjūčio 3-5 d.d. Šiuo renginiu rūpinasi Karibų kultūrinės bendrijos pirm. Henry Gomez. Jį padeda organizuoti jau didokas Toronte įsikūrusių ateivių būrys iš Karibų salų. Didžioji jų dalis – juodosios rasės atstovai. Spalvinio požiūriu jie betgi šviesesni už savo rasės narius iš JAV.

Karibanos festivalio pagrindą sudaro ilgai trunkantis puošnūs paradai, primenantis karinavą, sutraukiantis tūkstančius žiūrovų. Karibanos festivaliai ekonomiškai buvo naudingi Torontui dėl jų sukelto didoko turistų antplūdžio. Jie betgi atnešė nemažai politinės įtampos tvarką prižiūrintiems policininkams. Be didesnių ar mažesnių susikirtimų neįvyko nė vienas Karibanos festivalis.

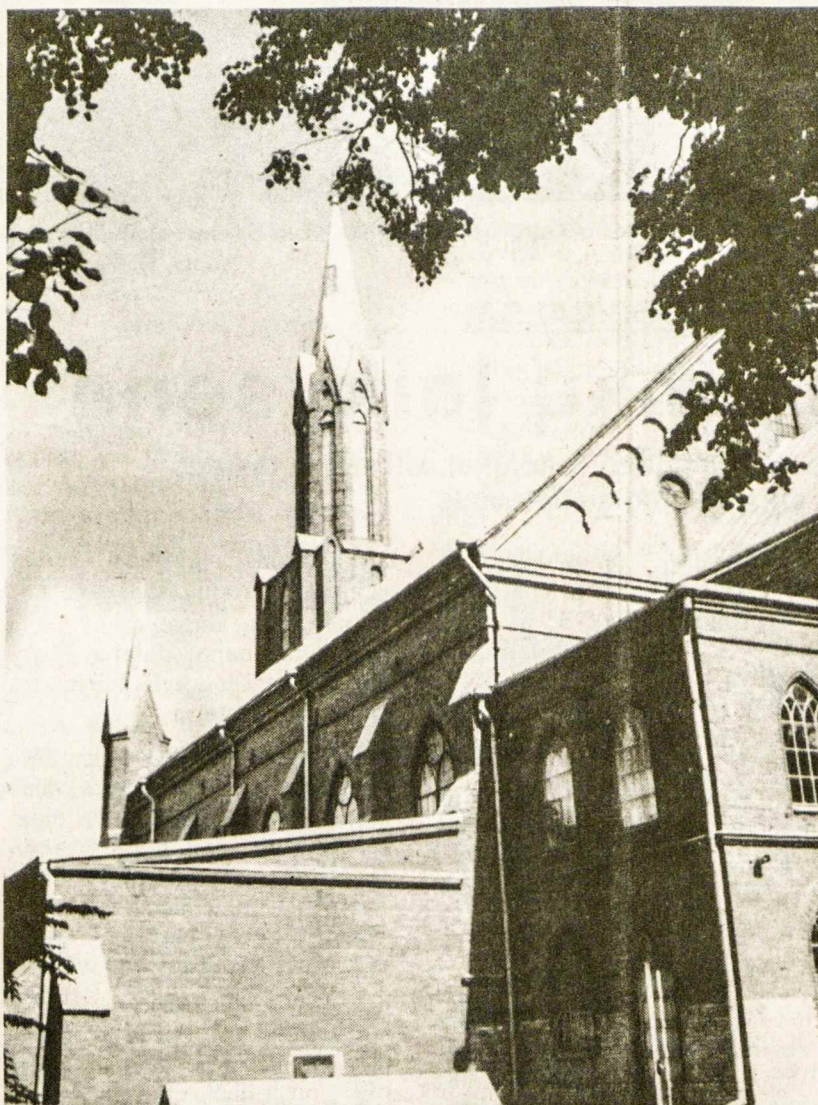
Kraujo nebuvo išvengta ir šiemetiniame dvidešimtajame festivalyje. Šūviai sudrumstė Ontario ežero pakrantėje vykusį paradą. Jų auka tapo Elrich Kevin Christian, dvidešimt trejų metų juodosios rasės torontietis. Juodaodis žudikas pas jį grįžo du kartus su papildomais šūviais į galvą. Žiūrovams susidarė teisingas įspūdis, kad vyksta keršto kova tarp dviejų kari-

biečių dėl Kanadon įvežamų narkotikų. Žudikas su kitais grįžtančiais turistais bandė įvažiuoti Grenadon, bet buvo su laikytas, suimtas ir atiduotas Kanados RCMP policijai. Tada sudarėsi, kad jis yra juodosios rasės karibietis Tyron Edwards, dvidešimt penkerių metų amžiaus.

Greit paaiškėjo, kad jo paklydusios kulkos sunkiai sužiedė tarp festivalio žiūrovų stovėjusių medicinos seserį Cicely Malcolm, gimusia juodosios rasės grenadiečių šeimoje, karibanos festivalin atskridusią iš Anglijos. Ji paralyžuota dėl kulkos sudraskyto nugarkaulio. Kiti du žiūrovai buvo lengviau sužeisti. Taip baigėsi šiemetinis Karibanos festivalis Toronte.

Tokių skaudžių įvykių turi ir kiti karibanos festivaliai Toronte. Viename peiliu į nugarą buvo perdurtas Toronto policininkas. Karibanos paradas 1992 m. buvo sustabdytas, kai prasidėjusiais šūviais į nugarą buvo peršautas devyniolikmetis Ontario parlamento nario Alvinio Curlingio brolykai Donovan Curling. Tada net grupė vaikų apsaugos bėgo ieškoti policijos nuovadon.

Daug kartų po tokių įvykių buvo kalbama ir rašoma, kad (Nukelta į 9-tą psl.)

Kašiadorių vyskupijos katedra, atšventusi 70 metų sukaktį 1996.VIII.4
Nuotr. J. Piečičio

Savaitė Lietuvoje

Pasaulio banko paskola

Kaip skelbia ELTA (rugpjūčio 19 d.), Pasaulio bankas suteiks Lietuvai 80 milijonų JAV dolerių paskolą, kurios pirmąją pusę Lietuva gautų ši rudenį, o kitą pusę, įvykdžius PB reikalavimus, ateinančių metų pavasarį. Paskolą, teikiamą už 7.4% metinių palūkanų, reikės grąžinti per 17 metų. Tai yra antroji PB paskola Lietuvai struktūriniam pertvarkymui – pirmoji, 60 mln. dol., suteikta prieš 3 metus. Vyriausybė lėšas galės panaudoti savo nuožiūra bankininkystės, energetikos, žemės ūkio ir socialinės apsaugos srityse.

Antroji paskolos dalis bus skiriama, jei be kitų dalykų bus sumažintos kainos žemės ūkio srityje, kaip reikalauja Europos sąjungos potvarkiai. Turės būti panaikintas „Sodros“ bei valstybinės mokesčių inspekcijos darbo sudvigubinimas, o pensijos negalės viršyti joms skirtų išteklių. PB atstovai siūlė taikyti griežtas sankcijas todėl, kad biudžetinių įstaigų, ypač savivaldybių skolos energetikams yra stebėtinai didelės.

Lankėsi ŠAS pareigūnas

ELTOS žiniomis, rugpjūčio 7-9 d.d. Lietuvoje su delegacija lankėsi ŠAS (NATO) vykdomojo komiteto sekretoriato tarnybos veiklos ir informacijos sistemos direktorius Berndas Goetze. Jis Lietuvos civilinės apsaugos departamente sušaukė informacinį susirinkimą krizių vengimo, reagavimo ir valdymo klausimais. Dalyvavo Lietuvos vyriausybės kraštutinių būklių komisijos valdymo grupės atstovai, ministerijų ir vyriausybinių įstaigų pareigūnai.

Svečias aplankė Lietuvos kariuomenės generalinį štabą. Vidaus reikalų ministerijos viešosios policijos departamentą, Užsienio reikalų ministeriją.

Sutartis su Rusija

Rugpjūčio 15 d. Vilniuje buvo pasirašyta sutartis tarp Rusijos federacijos gynybos ministerijos ir Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos dėl medicinos pagalbos Lietuvoje gyvenantiems Rusijos kariškiams pensininkams ir atlyginimo už ją, praneša ELTA. Rusijos ka-

riškiai pensininkai turės teisę gauti nemokamas medicinos paslaugas bet kurioje Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigoje, naudotis reabilitacija bei sanatoriniu gydymu, gauti nemokamai vaistus. Tai buvo teikiama ir iki sutarties pasirašymo, kuriuo Rusija įsipareigojo mokėti Lietuvai atitinkamą sumą už kiekvieną ten gyvenantį Rusijos kariškį pensininką: po 292 litus už 1994 m., po 291 litus už 1995 m. ir po 354 litus už 1996 m. Rusijos kariškių pensininkų Lietuvoje dabar gyvena apie aštuoni tūkstančiai.

Neinformuotos karinės pajėgos

BNS skelbia, kad Lietuvos karinėms jūrų pajėgoms nebuvo pranešta apie Baltijos jūroje Karaliaučiaus srities rajone vykstantį Rusijos Baltijos karinio jūros laivyno žygį. Lietuvos karinių jūrų flotilės štabo viršininkas spaudai teigė, jog karinio laivyno šaudymai vykdomi uždarame rajone, tad apie juos nebūtina pranešti Lietuvai. Privaloma pranešti apie didelius karinius manevrus. Maždaug 20 dienų truksančiame laivų grupės žygyje dalyvauja 49 laivai, vienas povandeninis laivas, 14 pagalbinių laivų ir laivyno lėktuvai.

Patikimi komerciniai bankai

BNS skelbia (rugpjūčio 2 d.), kad Lietuvos banko valdybos nutarimu, papildomai aktyvų riziką tegali prisiimti penki komerciniai bankai: „Vilniaus bankas“, „Hermis“, „Tauras“, „Snoras“ ir „Litimpeks“. Sprendimas buvo padarytas remiantis liepos 1 d. turimais duomenimis, finansų ministerijai paklausus, kokie komerciniai bankai galėtų aptarnauti likusią dalį Europos sąjungos paskolos, gautos su valstybės garantija. Ta paskolos dalis siekia 4. 975, 850 ekiu.

ELTA praneša, kad Lietuvos bankas įregistravo akcinės bendrovės banko „Hermis“ 40,7 milijono litų akcinį kapitalą. Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui dabar priklausau 7,788 mln. litų vertės „Hermio“ akcijų, o iš viso užsienio juridiniai ir fiziniai asmenys valdo 62,9% viso banko akcinio kapitalo.

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Mažieji didžiųjų politikoje

Angliškai ir vokiškai laikraščiai apie Baltijos valstybių įjungimą Vakarų politikos orbiton, nepaisant Rusijos. Amerikos respublikonų partijos kandidatai į viceprezidentus J. Kemp, būdamas prezidento G. Busch'o vyriausybėje, reikalavo pripažinti Lietuvos nepriklausomybę

KAZYS BARONAS

Frankfurte leidžiamas angliškai dienraštis „International Herald Tribune“ 1996.VII.10-11 laidoje stambiaiom raidėm išspausdino pranešimą iš Vašingtono apie ieškomą Švedijos paramą JAV-ėse Baltijos valstybių įjungimui į Vakarų. Autorė Nora Boustany rašė, kad į Vašingtoną atvykęs Švedijos ministras G. Persson susitiko su prezidentu B. Clinton'u ir pasiūlė jam penkių punktų planą Baltijos valstybėms įjungti Vakarų pasaulin, ir tai be akibrokšto Rusijai. Aukštas Baltųjų rūmų pareigūnas spaudos atstovams panašiai išsireiškė, esą ir JAV ieško kelio Baltijos valstybėms įjungti į Vakarų be jokių nuolaidų Rusijai.

Pareiškimu džiaugėsi ir Švedijos ambasadorius JAV, nes tokiu keliu eina ir Švedija. Saugumo politika nėra vien tik karinė jėga, bet ir bendradarbiavimas ekonominėje srityje. „Tegul tai plėtojasi ir auge, įjungiant taip pat ir Rusiją. Tik tuo metu galime pasireikšti kaip dalininkai. Norime, kad Baltijos valstybės ir Rusija būtų aktyvios, nes tikrovėje tai yra vieningas kelias bendro saugumo sąrangoje.“

Švedijos ministras G. Persson'o planas, perduotas prezidentui B. Clinton'ui, numato: 1. daugiau abipusių pasitarimų prie Baltijos jūros esančių valstybių, įjungti į programą karines pratybas, (pvz. Bosnijos taikos apsaugoję jau dabar dalyvauja lietuvių bei estų kariai apmokyti švedų ir danų karių), 2. sustiprinti regioninį bendradarbiavimą tarp Skandinavijos ir Baltijos valstybių, 3. Baltijos valstybių Europos Sąjungoje narystę, 4. karinės pratybos bei sienų kontrolė NATO (ŠAS) Taikos partnerystės priežiūroje, 5. rengti dažnesnius pasitarimus su Rusija. JAV atstovas N. Burns pareiškė, kad Vašingtonas džiaugiasi ir pilnai remia Švedijos iniciatyvą.

G. Persson'as pareiškė B. Clinton'as esąs patenkintas, kad į patariamąjį Baltijos reikalų komitetą įsijungė buv. vicemin. R. Holbrook, kuris vadovavo Bosnijos taikos plano įgyvendinimui. G. Persson'as, taip pat paminėjo, kad JAV prez. pritarė FBI paramai, skiriamai Baltijos kraštams kovoti su organizuotais nusikaltimais ir nelega-

Pirmąjį pusmetį bankas gavo daugiau kaip 9 mln. litų pelno, o aktyvai padidėjo 20%, paskolų – tik 10%. Bankui techninę pagalbą teikia Norvegijos su patarimais susijusių paslaugų įmonė „Norwegian Banking Resources“.

Lengvatos investuotojams

„Lietuvos aidas“ (nr. 148) pranešimu, nuo rugpjūčio 1 d. įsigalioja lengvatos dėl pajamų mokesčio užsienio kapitalo investicijoms, siekiančioms 2 mln. JAV dolerių. Lengvatos netaikomos įmonėms, kurių didmeninė bei mažmeninė naftos produktų prekyba viršija 30% visų pajamų. Užsienio kilmės kapitalu buvo laikomas kapitalas, kuriame nebuvo Lietuvos teisiinių bei fizinių asmenų lėšų. Naujuoju įstatymu priimtinas visas užsienyje sukelktas kapitalas. (Nukelta į 10-tą psl.)

ASLAN'AS MAŠADOV'AS, Čėčėnijos laisvės kovotojų karinis vadas, buvęs ir Vilniuje

liais imigrantais.

Miunchenietis dienraštis „Sueddeutsche Zeitung“ rugpjūčio mėn. 12 supažindino skaitytojus su Jack Kemp'u, kandidatu į JAV viceprezidento kėdę.

Laikraščio bendradarbis rašė, kad J. Kemp esąs ryžtingas vyras, geras futbolo žaidėjas, G. Busch'o vyriausybėje buvęs statybos ministru. Vokietis, pasi-

remdamas M. Fizwater'io atsiminimais (buvo Busch'o atstovas spaudai) rašė, kad viename vyriausybės posėdyje jis pareikalavo tuoj pat pripažinti pasiskelbusios Lietuvos nepriklausomybę. Užsienio reikalų ministras Baker lengvai užgaunamais žodžiais jo siūlymą atmetė. J. Kemp peršoko per stalą ir griebė Baker'į už gerklės!

Tas pats dienraštis sekančią dieną vėl minėjo Lietuvą. Rašydama apie Čėčėnijos laisvės kovotojų vadą Aslaną Mašadovą, Miriam Neubert priminė, kad jis atrodo daugiau kaip intelektualas, negu sukilėlių vadas. 1972 m. pradėjęs karinę tarnybą, 1981 m. jis baigė Kalinino karinę akademiją Leningrade, tarnavo Vengrijoje. Turėdamas pulkininko laipsnį, jis vadovavo artilerijos divizijos raketų daliniui, dalyvavo Vilniuje televizijos stoties puolime. Tai buvo bergždias sovietinis mėginimas palaužti Baltijos valstybės laisvės proveržį.

Kanadiečiai JUOZAS PIEČAITIS ir kun. JONAS STANŠKUS su Vilniaus arkivyskupu metropolitu AUDRIU BAČKIU Vilniuje 1996 m. vasarą
Nuotr. J. Piečičio

Šiame numeryje

Kelrodžiai be kelių

Ką geriau padarytų skirtingomis kryptimis einančios grupės?

Mažieji didžiųjų politikoje

Saugumo politika nėra vien tik karinė jėga

Lietuvos lenkų laikysena

Proletuviai – blogieji lenkai, antilietuviai – gerieji

Sukėlė ginčą „Užkulisiai“

Klaidinančios įžvalgos sovietų agento J. Slavino dokumentuose

Trisdešimtoji mokytojų savaitė Dainavoje

Nepamiršti buvo ir tie, kurie negalėjo išmokyti lietuviškai

Lietuvių kovos Seiniuje

Tik atsisakęs savos kultūros gali įgyti palankumo

Tyliai dirba Lietuvos ateiviai

Blaškysimės, kol į Lietuvos gyvenimą ateis nauja karta

Šeimos kovoje – viso krašto tikrovė

Tegu gailisi tie, kurie gyvenime pasirinko vergo kelią

Lietuvaitė geologė Amerikoje

Dr. Joana Vizgirdaitė pasakoja apie savo gyvenimą ir darbą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, retinė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimui ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

Ginčas dėl kryžiaus lageryje

Dėl Auschwitz'o lageryje pastatyto kryžiaus kilo ginčas tarp Lenkijos katalikų ir pasaulio žydų atstovų

Italijos katalikų dienraštis "Avvenire" 1996.VII.26 nr. aprašo kiek netikėtai įsplieskusią polemiką dėl Auschwitz'o koncentracijos stovyklos tarp Lenkijos katalikų ir žydų ir tarp dviejų žymių žydų tautos atstovų – Simono Wiesenthal'io, tebetęsiančio nacių karinių nusikaltėlių paieškas, ir rašytojo Elie Wiesel'io, Nobelio taikos premijos laureato. Tai dar kartą primena, kaip sunkiai gyja karo žaizdos, dar kartą parodo, kad pasėta blogio ir neapykantos sėkla yra labia gajai.

Viena didžiausių kliūčių, trukdanti pasiekti visiško tarpusavio supratimo tarp Lenkijos katalikų ir žydų – buvusio Auschwitz'o lagerio teritorijoje pastatytas didžiulis kryžius, skirtas antinacinės rezistencijos karių, nukankintų lageryje, garbei. Tarptautinės žydų organizacijos jau kuris laikas reiškia įvairiausių protestus: Auschwitz'o ir Birkenau lageriai esą pirmiausia holokausto simboliai, todėl kryžiu – krikščionybės simboliui čia ne vieta.

Reikalą dar labiau užaštrino Kielec mieste rašytojo Elie Wiesel'io pasakyta kalba. Ten buvo minimi liūdnai pagarsėję žydų pogromai, vykę 1946 m. liepos mėnesį, kurių metu buvo nužudyta kelios dešimtys žydų. Kreipdamasis į "bičiulius katalikus Lenkijoje", Wiesel pareiškė, jog to 50 metų senumo nusikaltimo vykdytojai veikt skatinami lenkiškos neapykantos žydams. Kalboje nebuvo užmirštas ir kryžius Auschwitz'o lageryje. Wiesel nuomone, kryžiaus buvimas ten esąs žydų įžeidimas.

Lenkijos vyskupų konferencijos sekretorius vysk. Tadeusz Pieronek, atsakydamas į jo nuomonę, neteisingą kaltinimą, priminė, jog lenkams katali-

kams tiek nacių valdymo, tiek ir pokarinio komunistinio režimo laikotarpiai yra istoriniai, kuriuose buvo kovojama prieš kryžius.

Simon Wiesenthal, plačiai žinomas dėl savo veiklos ieškant nacių karinių nusikaltėlių, didžiausiam Lenkijos dienraštyje "Gazeta Wyborcza" paskelbė atvirą laišką, kuriame pareiškė nesutinkant su Elie Wiesel'io tvirtinimu, jog pogromai vyko dėl lenkiškos neapykantos žydams. Wiesenthal sako, jog neapykanta neturi tautybės, o nepagrįstas Wiesel'io kaltinimas rodo kolektyvinę atsakomybę.

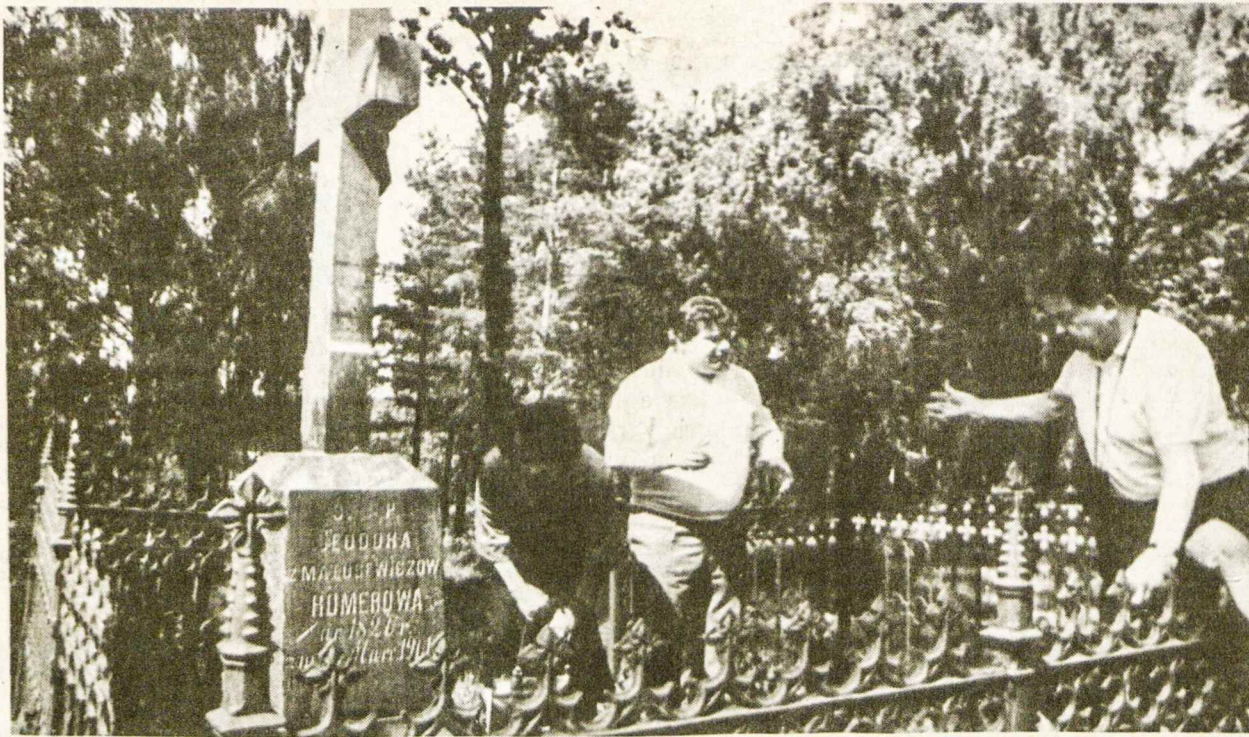
Toliau savo laiške Wiesenthal patikslina: jei manysime, jog Kielec pogromai buvo provokacija (o taip manyti duoda pagrindo archyviniai duomenys apie komunistinių slapųjų tarnybų veiklą), tai nusikaltimas turėjo ir jo sumanytojus bei vykdytojus. Dėl to pareiškimo apie lenkų neapykantą žydams pagrįstai įsijeižė daug lenkų.

Tačiau Wiesenthal visiškai sutinka su Wiesel'io mintimis, jog Auschwitz'o ir Birkenau lageryuose neturėtų būti kryžių. "Tai yra daugiau nei milijono nekaltų žmonių kapinės, – rašo Wiesenthal, – o iš to milijono net 90% buvo žydai. Didžiąją dalį likusių 10%, be abejonės, sudaro lenkai katalikai. Todėl geriau, jei šiose kapinėse nebūtų jokių religinių simbolių – nei Dovydo žvaigždės, nei kryžiaus.

Lenkų katalikų pozicija dėl religinių simbolių Auschwitz'o ir Birkenau lageryuose nevisiškai sutinka su Wiesenthal'io samprotavimais. Teologės Stanislaivos Grabskos, katalikiškojo mėnraščio "Wież" bendradarbis nuomone, kuriai taip pat pritaria daugelis katalikiško inteligentių atstovų, reikėtų paskirstyti simbolius: Birkenau lageris, lenkiškai vadinamas Brzezinka, kur beveik išimtinai kalėjo žydai, turėtų būti paskirtas holokausto – Shoah atminimui, o Auschwitz'o koncentracijos stovykloje galėtų būti ir kiti religiniai simboliai – tiek žydų, tiek krikščionių, tiek musulmonų. Tuo būdu esą galėtų baigtis niekam nenaudingi protestai ir nesutarimai.

Neseniai paskelbtame pokalbyje šiuo klausimu teologė Grabska tvirtino: "Katalikai turėtų atsisvegti į žydų jautrumą mirusiųjų atminimui. Žydams Auschwitz'o ir Birkenau lageriai – ne tik tragedijos vieta, bet ir vieta, kur juos apledo Dievas; tad, kaip tokia, ši vieta reikalauja tylos bei ramybės".

Vatikano radijas

Liškiavos šventoriuje yra išlikę žymių Lietuvos valstybės ir kultūros veikėjų ROMERIŲ šeimos kapeliai. Juos kasmet lanko giminės iš užsienio
Nuotr. H. Paulausko

SPAUDOS BALSAS

Lietuvos lenkų laikysena

Vieni jų yra aršaus supriešinimo šalininkai, kiti siekia takaus sugyvenimo su lietuviais

Krokuvos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" š. m. rugpjūčio 4 d. laidoje rašo: "Ginčas dėl Radomo vyskupijos dvasių kun. Dariusz Stanczyk'o, kuris nuo 1990 metų darbavosi Lietuvoje, baigėsi Vilniaus arkivyskupijos ordinaro arkiv. Audriaus Bačkio sprendimu, įsakančiu šiam dvasiškiui ligi 1996 m. liepos pabaigos palikti krašto teritoriją. Kun. Stanczyk nebuvo tiesiogiai atšauktas, bet pasiūlymą jo penkerių metų misijos terminas šumske. Neoficialiai kalbama, kad kun. Stanczyk buvo įsivėjęs į politinę veiklą, tarp kitko, buvo pasiskelbęs esąs Lietuvos lenkų skautijos kapelionu. Kun. Stanczyk'o byla iššaukė gyvą Lietuvos lenkų reakciją. Tikintieji surinko kelis tūkstančius parašų po Apaštališkajam nuncijui rašytu prašymu, o prie arkivyskupijos kurijos (birželio 25 d.) demonstravo keli šimtai lenkų".

Lietuvos lenkų veikėjai, ir ne tik jie, nėra patenkinti arkiv. A. Bačkio veikla. Jie ir įvairūs Vilniaus "mylėtojai" Lenkijoje reikalauja lenkiškų pamaldų įvedimo Vilniaus katedroje. Tai galėtų sukelti lietuvių-lenkų konfliktą, kurio šie veikėjai ir siekia. Lenkiškos pamaldos yra vienuolikoje Vilniaus šventovių, kurių metu tik kelios yra pilnos žmonių.

Lenkiškos pamaldos Vilniaus katedroje būna ypatingomis progomis. Pvz. š. m. rugpjūčio 3 d. iš šios katedros į Varšuvą buvo perkelti buv. Lenkijos kariuomenės vyriausio kapeliono, maršalo Pilsudskio bičiulio vysk. W. Bandurski'o (1863-1932) palaikai. Jis į Vilnių buvo atvykęs kartu su Želigovskio okupacine kariuomene. Pamaldas lenkų kalba laikė vyskupas iš Lenkijos.

Žurnalo pasisakymas

Paryžiaus lenkų žurnalo "Kultura" redaktorius J. Giedroje š. m. liepos-rugpjūčio laidoje rašo: "Lietuvos lenkų problema yra klasiškas pavyzdys Lenkijos valdžios Rytų politikos stokos. Atrodo, kad valdžios politikai atstovauja ambasadorius Widacki, kuris nuosekliai siekia lenkų-lietuvių santykių normalizavimo ir ypač gina lenkų mažumos pozicijas. Su jo politika smarkiai kovoja Lietuvos lenkų sąjungos keli vadovai ir jos padalinys 'Lietuvos lenkų rinkimų akcija'. Savo demagoška veikla jie tik gilina žalingą lenkų-lietuvių supriešinimą. Ši veikla, deja, randa paramą Lenkijoje ir visų pirma pas 'Lenkų bendruomenės' pirmininką prof. Andrzej Stelmachowską, jos įtakoje skirstantį Lietuvos lenkus į blogus – prolietuvius ir gerus – antilietuvius, kuriuos reikia remti. Jis remia utopinę Vilniaus lenkų universiteto idėją bei Lenkų namų statybą. Pagaliau apie tai jau kelis kartus rašiau savo 'Pastabose'.

Laimei, ši neatsakinga ponų Maciejkianiec'o ir Sienkiewicz'iaus veikla susiduria su vis didėjančiu pasipriešinimu. Geriausias įrodymas yra naujai įsteigta Lietuvos lenkų kongreso organizacija bei Czesław'o Okinczy'o ir p. Mieczkowski'o veikla.

Mano manymu yra svarbu, kad Lenkijos respublikos premjeras tuo susidomėtų ir sudarytų pvz. tarpinstitutinę komisiją šiam reikalui sureguliuoti ir visų pirma apsvastyti, kuria kryptimi turėtų p. Stelmachowski'o 'Lenkų bendruomenė' veikti."

Redaktoriaus suakutis

Žurnalo "Kultura" redaktoriaus J. Giedroje š. m. liepos mėn. šventė savo 90 metų gimimo sukaktį. Jis ne tik savo žurnalą redaguoja, bet ir jame rašo "Redaktoriaus pastabas", kurių anksčiau nedarydavo. Pavduotojo jis neieško, nes jo manymu jam mirus žurnalas "Kultura" nustos gyvavęs. Giedroje nemėgsta pataikavimo bei pagyrų ir nepriėmė aukščiausiojo Lenkijos "Baltojo erelio" ordino. Lenkijai atgavus nepriklausomybę, jis jos nelanko, nes mano, kad krašto problema iš tolo galima geriau pastebėti. Red. Giedroje buvo pirmas įtakingas lenkas intelektualas, sutikęs su mintimi, kad Vilnius turi priklausyti Lietuvai.

Įvairios pabiro

"Ir staiga jį (St. Lozoraitį, J. B.), galima sakyti tautinį didvyrį, įrašo į KGB agentų sąrašą – ir dar kas? Pats Kazys Bobelis, seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, tarptautinių santykių reikaluose po prezidento ir užsienio reikalų ministerio trečias asmuo".

Maskvos dienraštis "Izvestia" 1996 m. birželio 14 d. "Lietuvoje organizuotos polonofobijos 'architektas' yra lietuvių nacionalistus vaidinantį nekrikštij žydai: Landsbergis, Genzelis, Čekmonas..." Toronto lenkų savaitraštis "Głos Polski" 1996 m. liepos 26 d. "Šiandien (liepos 11 d.) Lietuvoje prasidėjo Lietuvos krepšinio rinktinė, 1995 m. laimėjusiai Europos pirmenybėse 'sidabra', remti milijono litų (250,000 JAV dolerių) vėjus. Tada valdžia žemyno vicečempionams pažadėjo šią sumą, bet ligi šiol dar jos neišmokėjo".

"Vos tik rungtynių (Lietuva-Kroatija, Atlantoje) pabaigos sirenai sukaukus, iš garbės svečiams skirtų tribūnų į aikštę įvėrto būrys žmonių. Pasirodė, kad tai buvo Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas ir jo lietuvių bei amerikiečių asmenų apsarga".

Niujorko dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo" 1996 m. liepos 12 ir 22 d. d. laidos.

Neatrodo, kad A. Brazauskas atskubėjo krepšininkams įteikti pažadėtą milijoną – greičiausiai jis norėjo būti pamatytas Lietuvos televizorių ekranuose. J.B.

Kyšiai bei sukybės pasaulyje

Visuomenės nuodai, kuriems neatsispiria politikai, valdininkai, net verslininkai

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Lietuvoje vyksta kyšininkavimas, pinigų grobstymas, fiktyvūs bankų bankrotai ir kiti nesąžiningumai.

Tai vyksta visame pasaulyje. Garsiausiose ekonominėse grupuotėse susiklostė "kyšių davių" politika. Vokietijos savaitraštis "Die Woche" pateikia įdomių duomenų.

Su kyšiais kovoja tarptautinė organizacija, vadovaujama Peter Eigan, buvusio Pasaulio banko direktoriaus. Jis pareiškė, kad šiandien iš tikro nėra vieno didesnio projekto neįgyvendinama be kyšių. "Nepatepus" projektai arba nevykdomi, arba pasirenkami netikėti vykdytojai. Kyšių esmė esanti tai, kad neleidžia plėtotis sveikai ekonomikai ir konkurencijai.

Parazitai

Iš besivystančių šalių kyšininkai išsiurbia lėšas. Kyšiams skirti pinigai paprastai yra įskaičiuojami į prekės kainą. Ją sumoka paprastas vartotojas. O sukti valdininkai savo sąskaitas dažniausiai laiko užsienio bankuose.

Nė vienoje pasaulio šalių nepritariama, kad politikai imtų kyšius, o už tai mokėtų paprasti piliečiai. Kyšiai oficialiai draudžiami net tose šalyse, kur jie itin išplitę. Sučiupti kyšininkai yra baudžiami. Pvz. Kinijoje 1995 m. 150 kyšininkų buvo nubausti net mirties bausme.

Vakaru bendrovės ir besivystančių šalių politikai sukūrė tokią pabaisą, kurios nebeįmanoma suvaldyti. Didžiosios bendrovės labai išstobulino kyšininkavimo techniką prekyboje su Trečiojo pasaulio šalimis ir dabar ją pritaiko Vakaruose.

JAV yra vienintelė valstybė, uždraudusi kyšius užsienio prekyboje. Tiriant Watergate bylą 1974 m. paaiškėjo, kad lėktuvus gaminti firma "Lockheed" sumokėjo 12 milijonų dolerių kyšių Japonijos vyriausybei. Į tai atsižvelgdamas 1977 m. JAV kongresas priėmė atitinkamą įstatymą.

Nuo įstatymo priėmimo datos išaiškinta stambių bylų. Į teisėsaugos tinklus pateko ir "General Motors" – turėjo sumokėti 70 milijonų dolerių baudą už tai, kad davė kyšių vienam Izraelio generolui.

Už dolerius Rusijoje galima nusipirkti viską. Viename Maskvos laikraštyje, skyrelyje "Ieškau darbo", pasirodė skelbimas: "Deputatas siūlo savo paslaugas. Kaina – pagal susitarimą". Buvusioje "darbininkų ir vals-

tiečių valstybėje" nebėra tokios visuomenės gyvenimo srities į kurią nebūtų prasiskverbę kyšiai.

Pernai į teismą dėl kyšių buvo patraukti 35.000 valdininkų, milicininkų ir kariškių. Tai 15% daugiau nei 1993 m. Manoma, kad 5700 didžiausių Rusijos mafijos gaujų kyšiams išleidia apie 50% visų savo pajamų.

Šiuo metu už dolerius Maskvoje kareiviai parduoda savo ginklus ir praneša, kad juos pavo. Muitininkai už kyšių didžia išvežti retus gyvūnus ar senas ikonas. Rengiamiesi įregistruoti automobilių, vairuotojai gerai žino, kad galima rinktis: eilę laukti 10 valandų ar 10 minučių. Pastarieji galimybė kainuoja tik 250 dol.

Kyšiai Rusijoje turi senas tradicijas. Nepasotinami valdininkai taponet literatūros herojai (pvz. Gogolio "Revizoriuje"). Nedaug ką pakeitė ir Spalio revoliucija. Trūkstant maisto ir būtiniausių prekių, valdininkai visuomet mielai "įmdavo". Dar labiau suklestėjo kyšiai, kai septintajame ir aštuntajame dešimtmėčiuose išsiplėtė šešėlinė ekonomika. Tačiau viešų skandalų nebuvo. Apie stambias bylas visuomenė nieko nesužinodavo, o smulkūs atvejai buvo savaime suprantamas dalykas.

Žymieji kyšininkai

M. Burlakovas iki 1994 m. buvo Rusijos kariuomenės Vakarų grupės vadas. Manoma, kad išvedant kariuomenę iš Vokietijos jis pardavė ginklų už 200 milijonų markių.

F. Colloras de Mello, buvęs Brazilijos prezidentas, po dvejų valdymo metų atsistatydino – buvo įtaromas paėmęs 7 milijardus dolerių kyšių.

Imelda Markos, buvusio Filipinų diktatoriaus Ferdinando Markos našlė. Jiedu pasisavino daugiau kaip 10 milijardų dolerių.

Carlos Andreas Perez, buvęs Venezuelos prezidentas, pasisavino daugiau kaip 21 milijoną dolerių. 1993 m. jis buvo priverstas atsisakyti valstybės vadovo pareigų.

Mobutu Sese Seko nuo 1965 m. Zairo valdovas ir Prancūzijos draugas, sukaupė 10 milijardų dolerių kapitalą, prilygstantį Zairo skolų sumai.

Iki šiol niekas neparašė apie tuos tūkstančius kyšių davėjų ir ėmėjų, kurie buvo ir bus pasaulinio politinio, ūkinio, pramonės ir prekybos parazitai.

Dviguba šventė Kaišiadoryse

Kristaus atsimainymo atleidų proga 1996 m. rugpjūčio 4 d. Kaišiadorių vyskupija paminėjo savo 70-metį, o parapija – 90 metų įsikūrimo sukaktį. Šiame minėjime, kartu ir Mišių aukojė, dalyvavo tūkstančiai maldininkų ne tik iš Kaišiadorių, bet ir iš aplinkinių miestų. Kadangi oras buvo vasariškai švelnus, visos apiegos buvo atliekamos atvirame ore – šventoriuje. Mišias aukėjo vysk. J. Matulaitis, vysk. L. Nowak iš Magdeburgo (Vokietija), prel. A. Bunga (lietuvių sielovados vadovas Vokietijoje) ir vyskupijos parapijų klebonai. Mišių metu giedojo penki parapijų jungtinis choras, vadovaujamas A. Bagdono, ir grojo Alytaus karinis orkestras. Po iškilmingos procesijos aplink Katedrą jos viduje buvo teikiamas Sutvirtinimo sakramentas.

Iškilnių proga garbės svečiai ir vyskupijai nusipelnę asmenys buvo apdovanoti jubiliejiniais medaliais. Medaliu buvo pagerbtas ir Vokietijos ambasadorius Lietuvoje dr. Ulrich Rosengarten.

Atleidų atmosfera jautėsi visame mieste, toli už šventoriaus ribų. Įvairūs prekybininkai pardavinėjo paveikslus, rieštainius, ledus... Vakare miesto salėje birštoniečiai atliko puikią meninę programą.

J. Piečaitis

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą

Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

A+A

KASTYČIUI RAVINSKUI

tragiškai žuvus,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą tėveliams, žmonai su sūnum ir sesute Lietuvoje, tetai Onutei Girdauskienei su šeima Toronte –

M. Janeliūnienė

P. V. Gulbinai

L. Juzukonienė

L. P. Murauskai

J. Vingelienė

I. A. Pūkai

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

ALEKSAS BALTUTIS

mirė 1996 m. liepos 4 d. po sunkios ligos
Los Angeles, CA, ligoninėje.

Kalifornijoje išgyveno 17 metų, anksčiau gyvenęs Melburne, Australijoje, kur ir palaidotas Fawknere kapinėse Baltučių šeimos kapavietėje liepos 16 d.

Velionis gimė 1926 m. vasario 10 d. Užsūčių kaime, Žemaičių Naumiestyje.

Dideliamė liūdesyje pasiliko žmona Danutė, seserys ir broliai su šeimomis.

Trys išeivijos kunigai, iškilmingai atšventę 60 metų kunigystės sukaktį Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje. Iš kairės: kun. D. KENSTAVIČIUS, prel. K. DOBROVOLSKIS, kun. V. BAGDANAVIČIUS, MIC

Išeivijos kunigai Vilniaus arkikatedroje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

1996 m. rugpjūčio 3 d. Vilniaus arkikatedroje kunigystės 60-mečio Mišias aukėjo trys kunigai išeiviai: prel. K. Dobrovolskis iš Italijos, kun. V. Bagdanavičius, MIC, iš JAV ir kun. D. Kenstavičius iš Vokietijos. Grynai suvalkietiška tarpe, nė kiek nepaveikta svetimų kalbų, gyvai prabyla prel. K. Dobrovolskis: "Viešpats su jumis". Jam stipriai, skambiai atitaria arkikatedros didysis choras (vad. L. Pranulis).

Sukaktuvininkus trumpai pristato arkiv. A. J. Bačkis: "Šiandien kartu džiaugiamės dėl jų nueito kunigystės kelio. Džiaugiamės, kad atėjo į mūsų arkikatedrą. Dėkojame Dievui už tą malonę. Tikrai nuostabus jų kelias".

O jų kelias prasidėjo Lietuvoje. Kun. D. Kenstavičius išventintas Žemaitijoje, jis – Telšių kunigų seminarijos auklėtinis. Karo pabaigoje atsidūręs Vokietijoje, ten sielovados darbą tebedirba iki šiol. (Dabar vaikų prieglaudoms kapelionas).

Prel. K. Dobrovolskis, suvalkietis, seminariją baigė Vilniaus. Šiuo metu – Šv. Kazimiero kolegijos Romoje vice- rektorius.

Kun. V. Bagdanavičius įnešė savo dalį į sielovados ir į kultūrinio akiračio plotus. (Vytauto Didžiojo universitete jis baigė humanitarinį ir teologinį mokslą). Jam rūpėjo kelti išeivijos religinę kultūrą.

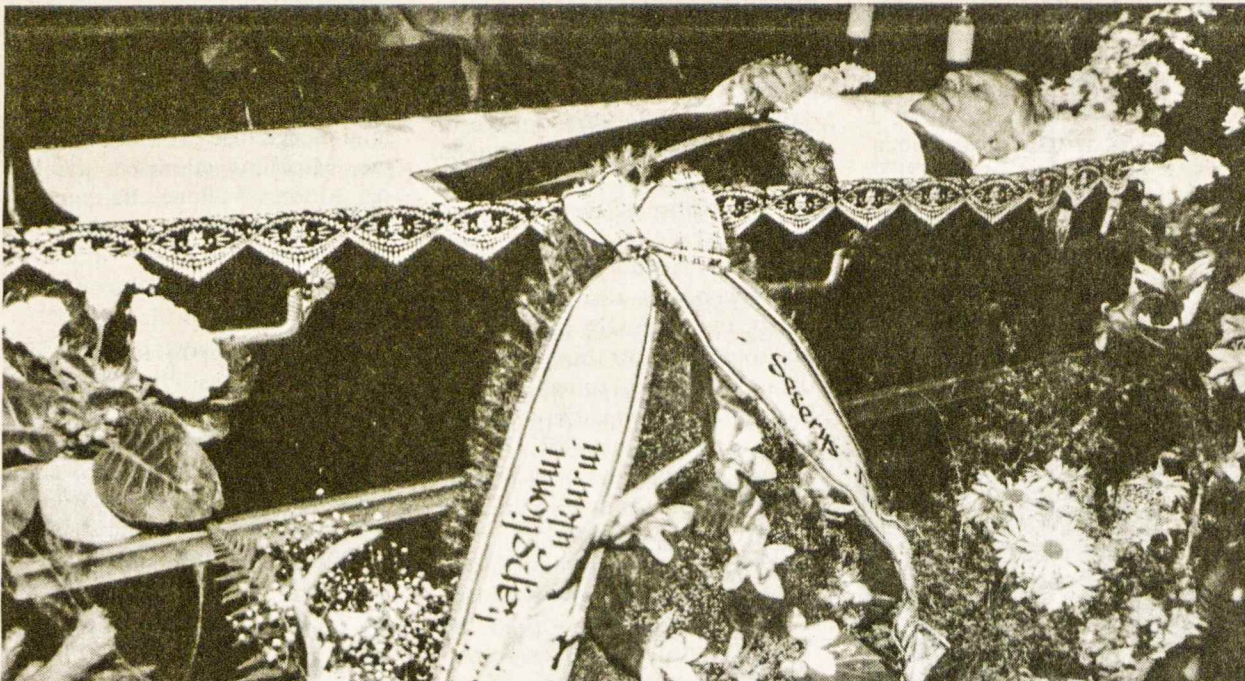
Pamokslą pasakė arkikatedros klebonas mons. K. V. Vasiliaskas. Pasveikinęs svečius sukaktuvininkus, pasidžiaugė: "Švenčiausioje mūsų tautos šventovėje, arkikatedroje, šiandien jaučiamės kaip viena šeima – ir išeiviai, ir čia esantieji, nes tą patį Dievą turime". Pasidžiaugė kad neliko skiriančių kalnų, vandenynų, geležinės uždangos, kad sukaktuvininkai, būdami toli nuo tėvynės krantų, jos nepamiršo. Dabartinę padėtį nusako Dovydo psalmė: "Esame lyg paukšteliai, ištrūkę iš paukštininko žabangų – jau atidarytos mūsų sienos, mūsų šventovės durys. Iškelia didžiosios mūsų šventovės arkikatedros reikšmę tikėjimui, valstybei: "Čia ilsisi šv. Kazimiero relikvijos, čia Vytauto kaulai, čia įmintos palaimintojo Jurgio Matulaičio pėdos, čia rezistencijai vadovavo vysk. J. Steponavičius. Jis alsuote alsuoja didvyrių dvasia". Ir paklausia: "Ar prieš dešimtį metų pasvajojote apie šią dieną šioje šventovėje?" Vaizdingai nupiešia sukaktuvininkų ištikimybę tikėjimui, Lietuvai: "60 išvartų pradalgių Dievo karalystės lankose. Likote ištikimi jaunystės idealams, Lietuvai, ne tik sapnuose. Padėjote jai artėti prie laisvės krantų". Pabaigoje pamastė apie saulėlydžio metą – didelių vandenynų neperplauksite didelių kalnų neperkopsite, gyvenimo suvestinėje palinki įrašyti: "Padarėme viską, ką galėjome, savo tėvynei".

Mišias vainikuojanti prasmingoji eilutė – "Palinkėkite vieni kitiems ramybės". Prie altoriaus sukaktuvininkai apskabiną, bučiuojasi; bučiuojasi taip pat apaštališkasis nuncijus, arkivyskupas, vyskupas ir kiti.

Iškilmės pabaigoje sukaktuvininkų vardu padėkoja prel. K. Dobrovolskis. Pirmaisiai arkiv. A. J. Bačkiai, "mus pakvietusiam į kunigystės 60-čio sukaktį". Po to – nuncijui "sutikusiame

dalyvauti šventėje. Buvo didelis noras jį čia matyti". Dėkoja vysk. J. Tunaičiui, arkivyskupo tėvams, atėjusiems, kaip pasakė, "į mūsų atjaunėjimo šventę". Dėkoja Lietuvos ambasadoriui Italijoje R. Podagėliui, provincijolui kun. P. Račiūnui, MIC, draugams Domininkui ir Vytautui, švenčiantiems sykiu "ir ypatingai nuoširdi padėka mons. K. Vasiliaskui, sudariusiam galimybę taip gražiai švęsti". Prisimena kursą, kurio dalyvių jau mažai beliko. Iš dešimties septyni iškeliavo amžinybėn, esame trise. "Apie Vilnių net sapnuoti nesapnavom, kai šventino kunigais. Kančia, auka, visa atiduota Lietuvai, jos vardui kelti Vakaruose, kovoti prieš neteisę. Dabar, kad tik mokėtume, ką turime, branginti, atsikurti, kad mūsų dvasia kiltų, nenulinktų į žemiškus dalykus".

Po to keli sveikinimai: Lietuvių katalikų mokslų akademijos vardu prof. A. Kučinskaitė, pasveikinusi visą trejetą, kviečia kun. V. Bagdanavičių sugrįžti į Lietuvą, remti savo darbais ją čia. Vilniaus arkikatedros jaunimas linki – tenesvyrą rankos dar ilgai. Trumpai, nuoširdžiai

A. a. kun. dr. VALDEMARAS CUKURAS iš JAV pašarvotas Vilniaus arkikatedroje 1996 m. liepos 19 d. ir iš ten palaidotas Antakalnio kapinėse

Vergvaldystės ilgesys

ANTANAS MUSTEIKIS

Nauja mintis bei idėja dažnai yra tapatinama su pažanga, civilizacijos ar net kultūros "pakilimu". Žiniasklaida paprastai neriasi iš kailio, kad patrauktų į save skaitytoją, klausytoją, žiūrovą išraiškos naujumu.

O originalumas neretai tikrovę apverčia aukštin kojomis, nors kai kurie vertintojai tai laiko gilesnio pažinimo pažymiu. Ir jei mene kūrybinės prašmatnybės tenkina įvairiopa vertintojų skonį, tai moksle tokios "naujybės" gali tik neišprususią žiniaskaldos auką suvedžioti.

Šia proga – pasergėdami galimas aukas – pakedensime vieną mokslininkų straipsnį, kurio pats pavadinimas "Sovietinė patirtis – teigiama įtaka lietuvių mentalitetui" stulbina kiekvieną, išgyvenusių bent kelierius sovietinių "teigiamybių" metus (žr. to pavadinimo straipsnį, kurio autoriai yra filosofas Leonidas Donskis ir politologas Aleksandras Štomas, išspausdintą "Akiračiuose", 1996 m. 3 nr.).

Argi ne originalu, kai filosofas tikina, jog "tolerancijos Lietuvoje sovietmečiu atsirado gana daug"? Atsirado??? (mano pabraukta). Ir jo kolega politologas sakosi su tuo sutinkąs.

Konkrečių duomenų autoriai nepateikia, o galėjo paminti pagrindinį faktą, jog šimtai tūkstančių vadinamųjų "liaudies priešų" tremtyje ir milijonai savojoje tėvynėje, paversti moderniais baudžiauninkais kolchozuose ir sovchozuose bei vergais darbovietėse, privalėjo "toleruoti" nuožmesnę padėtį nei istoriniai vergai. Senovėje pastarieji buvo pagrindiniai tik fiziškai išnaudojami, o Sovietijos vergai buvo dar ir dvasiškai terorizuojami. Ar ši originali "tolerancija" neišduoda autorių vergvaldystės ilgesio? O gal lietuviui rodė "toleranciją" blogio imperijai 1941 m. birželio 23 d. sukilimu ar 1944-1953 m. partizaninė rezistencija bei pasyvia pusšimčio metų atspara?

Komunistinė imperija žlu-

go, bet jos naujakalbė tebegalioja?

Ne mažiau originalios yra ir politologo mintys, kai jis palygina Lietuvą su Trečiojo pasaulio šalimis, nors iš tikrųjų pati sovietinė Rusija buvo arčiau Trečiojo pasaulio nei tarpukario Lietuva. Jeigu Anglijos ir Prancūzijos įtakoje Trečiojo pasaulio kraštai "gana sėkmingai sumodernėjo", tai visai kitaip veikė sovietikai rusiškas imperializmas, atnešęs okupuotoms tautoms visų pirma totalitarizmą bei terorą.

Beje, neoficialiai ir patys rusai pripažino, kad jie galėjo daug ko pasimokyti iš lietuvių, kurie (drauge su latviais ir estais) atstovavo Vakarams ir kurių kraštą jie net pavydėtina mažąja Amerika vadino?

O ir Vakarų žurnalistai ne kartą pastebėjo, jog lietuviai iš aukšto žvelgė į rusus, kurie tik nuoga karine jėga bei milicine savivale valdė bei niokojo kraštą. Jų prievartinis "kolektyvinis" ūkis davė kelis kartus mažesnę derlių nei privatusis ("kapitalistinis"). Jie nepaisė mūsų liaudies išminties, jog bendra karvė liesa, ir nieko doro neišmoko.

Į originalumo viršūnę kopia politologas insinuacine prielaida, tartum ne sovietinė Rusija, o Lietuva buvo geležine uždanga atsivėrusi nuo pasaulio, nors tarpukario laisvi lietuviai tiesiogiai susipažino (mokėsi bei stažavo) su Vakaramis – be jokių specfondų pagalbos. O sovietiniai keliolapiai ("didžiojo brolio" prižiūrimi) į kitas pavergtas tautas akiratį tik tiek plėtė, kiek kaliniai bei tremtiniai Gulago salyne sutiko kitų pavergtų tautų elito ir su juo be priežiūros bendravo.

Autoriai vaidina nežinančius, jog tarpukario Lietuvoje etninės mažumos turėjo kultūrinę autonomiją, ir išranda kosmofobiškus lietuvių, kuriuos "didysis brolis" tariamai kosmopolitino... Ir dar daugiau: to didžiojo rusofilo "globojami" lietuviai, pasak politologo, "sueuropėjo", kai "provincialumas išliko daug stipresnis išeivijoje negu Lietuvoje"?!!

Iš tikrųjų provincialumas – aklas užsisklendimas nuo laisvojo pasaulio – pilniausiai išliko už geležinės uždangos, o lietuvių pabėgėliai nuo raudonojo maro pasklido po platųjį pasaulį su atvira sąmone, neiškalauta "trumpojo istorijos kurso"; jie pirmieji praverė geležinę uždangą, savo patirtimis parodydami dažniems pasaulio naivuoliams, kokia "pažangi" bei nusikaltėliška yra rusiškai sovietinė santvarka.

Antra vertus, jei autorius lietuvių krašto bei tėvynės meilę laiko provincialumu, tai tuo pačiu (kaip jos alternatyvą) jis ilgis vergvaldystės metų, ką mes jau anksčiau pastebėjome.

Blogio imperija, ačiū Dievui, žlugo, bet jos pažeistų šaknų kartos, deja, išliko.

Kryžių kalnelis Kaune

Nuotr. K. Baliūnaitės

Mažoji Lietuva - didelis kraštas

Du nauji stambūs leidiniai – "Lietuvininkų kraštas" ir "Lietuvininkų žodis", išleisti Lietuvoje su išeivijos finansine parama

LADOMAVIČIENĖ

Šios dvi monografijos skirtos Mažosios Lietuvos žmonių – lietuvininkų gyvenimo būdai, papročiams apibūdinti, jų istorijai nuo seniausios ligi dabartinių laikų atskleisti. Tai puikūs "Literae universitatis" leidiniai; gausu nuotraukų, piešinių, diagramų; priešlapiuose istorinių žemėlapių atspaudai, popierius geras, raidynas lengvai skaitomas; kietais viršelais su patraukliais aplankais.

Šio dvitomio leidinio redaktorių komisijos pirmininkas yra mitologas ir tautosakos žinovas prof. Norbertas Vėlius, vienas iš Lietuvos kraštotyros dr-jos kūrėjų ir aktyviausių narių. Jo rūpesčiu 1990 m. buvo surengta etnografų, kalbininkų, istorikų išvyka Mažosios Lietuvos teritorijon abiejose Nemuno pusėse. Remiantis surinkta ir anksčiau paskelbta medžiaga bei archyviniais duomenimis, atitinkamų specialistų buvo parašyti dokumentiniai straipsniai ir išspausdinti šiuose leidiniuose.

Pirmoje knygoje ("Lietuvininkų kraštas", 739 psl.) skelbiama nauji geografų, geologų, archeologų, istorikų darbai, aptariantys M.Lietuvos gamtos, istorijos, buities, kultūros ir religinio gyvenimo apraškas. Nors beveik visų straipsnių autoriai mokslininkai bei specialistai, jų straipsniai parašyti lengvu stiliumi, suprantami eiliniam skaitytojui.

Antroje knygoje ("Lietuvininkų žodis", 742 psl.) sudėtos senosios lietuvininkų dainos,

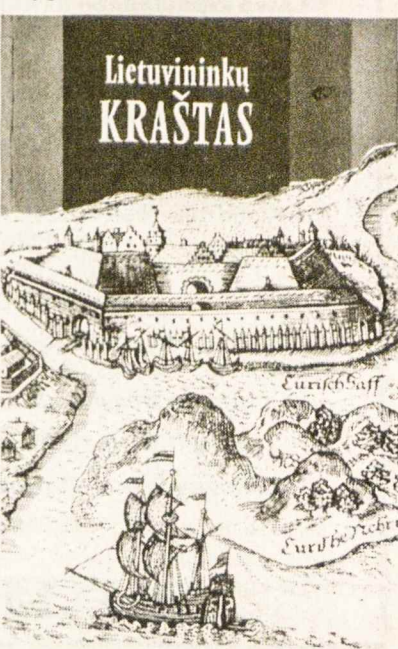
giesmės, pasakos, patarlės ir priežodžiai su nurodymais, iš kur medžiaga imta. Šios knygos – labai svarbi dalis, nes tai pačių lietuvininkų autentiški atsiminimai. Jų kalba palikta tokia, kaip ji autoriaus parašyta arba girdėta ir užrašyta kaip tarmės tekstas. Retesni žodžiai ir posakiai paašikinti skliausteliuose. Išskirti išsamūs atsiminimai Emilijaus Krastinaičio, Martyno Tydeko ir Lidijos Bajoraitės, atstovaujantys skirtingoms tarmėms. Todėl jie ne tik įdomūs skaitytojui savo turiniu, bet ir svarbūs kalbininkams.

Politinio požiūriu dvitomis leidinys reikšmingas tuo, kad jis dokumentais pagrindžia lietuvininkų istorines teises į Karaliaučiaus kraštą, nors jis šimtmečiais buvo užgrobtas ir valdomas svetimųjų. Jeigu kada nors prasidėtų rimtos tarptautinės derybos dėl Potsdamo konferencijos Rusijai laikinam valdymui perduotų Rytprūsių, Lietuvos globa Rytprūsiams galėtų tapti patogiu kompromisiniu sprendimu. Mokslininkai šimtu nuošimčių atmeta paskutiniu laiku Rusijos reikiamas pretenzijas, esą ten nuo amžių buvo slavų žemės.

Vyr. redaktorius prof. dr. Norbertas Vėlius 1996 m. birželio mėnesį, eidamas 59-tus metus, mirė. Pratarmėje jis mini, kad šios dvi knygos yra kuklus paminklas daug iškentėjusiems lietuvininkams ir jų senai turtinagai kultūrai. Jis išreiškė viltį, kad mokslininkai bei kraštotyrininkai ir toliau kreips dėmesį į tą savitą kraštą ir tęs pradėtą darbą.

Mažosios Lietuvos fondas išeivijoje prie šių knygų išleido prisidėjo lėšomis.

Knygas galima gauti tiesiai iš leidyklos atsintus \$30 JAV banko perlaide: LITIMPEKS, UAB "Litera" sąsk. nr. 203070 445, kodas 260101780, Kaunas, Lithuania. Nurodyti už ką pinigai siunčiami. Pinigų pervedimo kopiją nusiųsti UAB "Litera", Vileikos 8, 3035 Kaunas. Leidykla, gavusi pranešimą, išsiųs knygas.

Sukėlę ginčą "Užkulisiai"

Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio susitikimas su sovietų agentu

pareiškime.

Į šį dr. Bobelio pareiškimą reagavo Lietuvos seimo užsienio reikalų komitetas, kurio pirmininkas yra patsai dr. Bobelis. Iš 15 šio komiteto narių aštuoni paskleidė pareiškimą, kuriame sakoma, jog pasirašiusieji esą įsitikinę, kad Bobelio žodžiai dėl ambasadoriaus Lozoraičio darbo KGB struktūroje yra netiesa, šmeižtas ir kad Bobelis turėtų juos paneigti ar atšaukti ("Lietuvos aidas" 1996. VI. 12, nr. 114).

Kaune veikiantis S. Lozoraičiui pagerbti komitetas pareikalavo, kad dr. Bobelis būtų paskelbtas "persona non grata" Kaune, kur Lozoraitis yra išrinktas jo garbės piliečiu. Kau- no meras šį reikalavimą perdavė svarstyti miesto tarybos komitetams, tačiau jis į šį reikalavimą pažiūrėjo skeptiškai, nes miesto taryba negalėtų jo įvykdyti ("Lietuvos rytas", nr. 135, 1996. VI. 11).

Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga 1996 m. birželio 11 d. surengė spaudos konferenciją, kurioje sąjungos pirmininkas B. Gajauskas sakė, kad remian-

tis dr. Bobelio logika galima bendradarbiavimu su KGB apkalinti didelę tautos dalį, nes KGB agentų buvo daug, ir jie įkyliai lindo prie žmonių, bet tai būtų nesąmonė. Knygos vyr. redaktorė D. Kuodytė sakė, kad dr. Bobelio apšauktas agentu Lozoraitis buvo tikrai šnipinėjimo objektas. Esą to negalima vadinti bendradarbiavimu su KGB, o kiti Bobelio apibūdinti – "agento bendradarbis", "agento kolaborantas" išlaužti iš piršto, jų nevertėjo net KGB. Jei dr. Bobelis jų neatšauks, bus imtasi priemonių, sakė Kuodytė ("Lietuvos aidas", nr. 114, 1996. VI. 12).

Pasibaigus konferencijai, K. Bobelis paprašė žodžio ir pareiškė Lozoraičio agentu nevadinti ("spauda išskraipė mano žodžius"), o vadinęs "KGB agentu, bendradarbiu, kolaborantu". "Kadangi kilęs toks didelis triukšmas, jie patys nežino, ar čia tikri faktai, tai aš sutinku savo pareiškimą, kad jis buvo kolaborantas, atšaukti, kad Lietuvoje būtų ramybė ir taika", sakė Bobelis ("Lietuvos aidas", t.p.).

Išeivijoje taip pat buvo pasisakymų dėl dr. K. Bobelio pareiškimo apie Lozoraitį. Tačiau neteko pastebėti ilgesnių ištraukų iš "Užkulisių" knygelės, kad pats laikraščio skaitytojas galėtų spręsti, kur čia yra tiesa.

"Užkulisiai" yra 140 puslapių knygelė, kurioje sudėti 48 dokumentai ar jų faksimilės ir vertimai iš rusų kalbos. Visi jie liečia sovietų agentą Julijū Slaviną, veikusį Brolio, Alberto ir Chario slapyvardžiais. Knygos įvade sakoma: "Leidejams nekelti abejonių nei perduodamų žinių tikrumas, nei dokumentų autentiškumas. Šią medžiagą ryžomės skelbti ne vien dėl istorinių motyvų. Esame įsitikinę, kad pagrindiniai šios bylos veikėjai ir toliau tebetęsia mūsų valstybei priešišką veiklą" (10 psl.).

Agentas Julius Slavinus yra gimęs žydo Rabinovič šeimoje (tikroji jo pavardė). Prieš karą jis Kaune mokėsi gimnazijoje, kurioje taip pat mokėsi Lozoraitis ir Bobelis. Pirmosios sovietų okupacijos metais (1940) buvo komjaunimo vadovas. Dėl

karo pabėgo su tėvais į Sovietų Sąjungos gilumą. 1942-3 m. dirbo Saugomo struktūrose Armėnijos Tbilise, baigė NKVD mokyklą. 1944 m. rugsėjo mėn. buvo perkeltas į Lietuvą, kur dirbo kaip tarytojas ir psykrojo igaliotinis. 1947 m. įstojo į Vilniaus universitetą, kur baigė teisės mokslus ir dirbo kaip advokatas-konsultantas. 1958 m. liepos mėn. buvo užverbuotas agentu "savanoriškai patriotiniais motyvais".

Nuo tų metų ir pateikiami knygoje dokumentai bei pranešimai, susiję su agento Chario (J. Slavino) žvalgybine veikla Lenkijoje, Vokietijoje ir Italijoje. Taip pat nurodoma, kas agento pranešimą priėmė. Pvz. Chario 1979 m. gegužės 22 d. pranešimą priėmė Lietuvos TSR KGB II skyriaus viršininko pavaduotojas papulk. Marijonas Misiukonis. (Išnašose nurodoma, kad Misiukonis 1962-84 m. dirbo KGB struktūrose, po to – LTSR vidaus reikalų ministerio pavaduotojas, ministeris, generalas majoras; 1991-2 m. laikraščio "Respublika" darbuotojas, o šiuo metu dirba "Vilniaus banko" vindikacijos departamento direktoriumi).

Kai kas teigia, kad netinka ginčytinų dalykų skelbti, nes (Nukelta į 4-tą psl.)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LIETUVIŠKAS ALIEJUS

Uždara akinė bendrovė "Obelių aliejus" pradėjo gaminti rapsų aliejų. Jis yra populiarus Vokietijoje ir turi vokišką rapsų pavadinimą. Lietuvoje 1990 m. buvo išauginta apie 20 hektarų rapsų, o iš jų prikulta apie 10.000 aliejaus gamybai tinkamų sėmenų.

LIETUVOS KARIAI NORILSKE

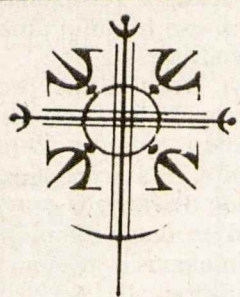
"Lietuvos aide" pranešama Norilsko septyniame specialiajame lageryje Lietuvos karių įkalimo penkiasdešimt penkerių metų sukaktis rugpjūčio 10 d. Tą dieną ten buvo įkalinti 1941 m. birželio 14-16 d. sovietų sumiti 256 lietuviai karininkai, puskarininkiai ir civiliai tarnautojai. Norilске paminklas žuvusiems lietuvių kariams pastatytas ir atidengtas 1991 m. rugpjūčio 10 d. Šiemet jiems buvo atnašaujamos Mišios Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) šventovėje, o minėjimas įvyko Lietuvos karininkų ramovėje. Minėjimas buvo pakviesti Lietuvos kariai veteranai, birutietės, dabartiniai kariai, savanoriai, šaučiai ir jaunimas.

ARCHITEKTŲ LAIŠKAS

Birželio 28 d. įvykusiame Lietuvos architektų sąjungos suvažiavime buvo priimtas aštuonioliosdešimt penktų architektų ir visuomenės veikėjų atviras laiškas Lietuvos ministeriui pirm. M. Stankevičiui ir susisiekimo ministeriui J. Biržiškiui, paskelbtas "Literatūros ir meno" liepos 5 d. laidoje. Jame rašoma: "Pastaruoju metu Lietuvoje dažnai dėl lėšų stokos ar kitokių konjunktyrinių priežasčių yra naikinami bei dorkami istorijos ir kultūros paveldo objektai. Prasilenkiant su nacionalinio paveldo samprata ir prieštaraujant tą paveldą saugantiems įstatymams bei normatyvams, taip pat naikinami, dorkami gamtos, architektūros, technikos paminklai. Klausimas, dėl kurio kreipiamės į Jus, yra išskirtinis: čia kalbama apie vienintelį Lietuvoje tokių technikos paveldo objektą – siaurąjį geležinkelį, dar išlikusį Šiaurės Lietuvoje, jungiantį Biržus ir Panevėžį. Nepataisomas nuostolis buvo švenčionėlių-Utenos-Anyškėlių siauruko sunaikinimas. Mašinų ir didelių greičių laikais archajiška kelionė vingiuojančiu traukinuku, regint nuostabiausio Lietuvoje landšafto vaizdus, būtų buvusi reta atgaivos dovana ir mums patiems, ir mūsų kraštu besidomintiems turistams..."

UŽMIRŠTA ATGAIVOS DOVANA

Architektai primena, kad ir kiti yra turėję tokią mintį: "Tokia

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

atgaivos viltį puoselėjo Biržų regioninio parko kūrėjai ir projektotojai, Biržų-Pasvalio siaurojo geležinkelio ruožą su visiškai gerai išlikusiomis kaimų stotelėmis laikydami turistinių maršrutų tinklą organizuojančia magistraline ašimi. Nutiesus Via Baltica autostradą, ši siauruko funkcija galėtų būti dar geriau panaudota. Deja, nuspręsta sunaikinti šį siaurojo geležinkelio ruožą. Sunaikinti visada lengviau, negu išsaugoti, tačiau praradimo mastas šiuo atveju pinigais nepamatuojamas. Kreipiamės į Jus atviru laišku, nes šis klausimas rūpi ne vien mums, jis plačiai diskutuojamas visuomenėje, tačiau atgarsio ir teigiamo sprendimo taip ir nesulaukė".

TILTAS BE ŽVAIGŽDŽIŲ

Vytauto Didžiojo tiltas per Nemuną nepriklausomybės metais jungė Aleksotą ir Kauno senamiestį. Jį Sovietų Sąjungos ir vokiečių Trečiojo Reicho karo pradžioje su sprogdino pasitraukti skubantys sovietų kariai, nepagalvėdami net ir tuo metu ant jo buvusių savo vyrų. Tiltą tik 1948 m. atstatė sovietų kariai, turėkies apkabę penkiakampėmis žvaigždėmis, kūjo ir pjautuvo herbais. Matyt, dėl tų sovietinių papuošalų tiltas neteko Vytauto Didžiojo vardo ir buvo vadinamas tik Aleksoto tiltu. Dabar buvo nutarta tuos sovietinius simbolius ant Aleksoto tilto uždengti aliuminio plokštėmis, atlikusiomis nuo praėjusią žiemą išardytos Kauno miesto tribūnos. Toks sovietinių simbolių pašalinimas nuo Aleksoto tilto kainuoja tik tris tūkstančius litų.

SALIUTAS PRIE PUNTUKO

Grazia tradicija Anykščiūose tampa St. Dariaus ir St. Girėno žūties pusaianktį susitikimas prie Punktuko, kuriame skulptorius Bronius Pundzius yra iškalęs jų bareljefus ir dalį Lietuvali skirtą testamentą. Šešiasdešimt trečiasis žūties metines ten šiemet sutiko pora šimtų anykštėnų bei jų svečių. Skambėjo žuvusiems transatlantiniams lakūnams skirtos dainos, o iš įrašo – autentiški jų pačių priesakai Jaunajai Lietuvai. Vidurnakčio tylą sudrumstė Stepo Dariaus ir Stasio Girėno atminimui iššauto saluto salvė. Šįkart prie Punktuko buvo ir lakūnas Edvardas Slušnys, 1993 m. vasarą su Jonu Jukniu mažyčiu lėktuvėliu perskridęs Atlantą.

PASKUTINĖ TOKIA LAIDA

Lietuvos karo akademija šią vasarą gyveniman išleido pirmąją dvejų metų kursą baigusį karininkų laidą. Kitos šios akademijos laidos dabar diplomus gaus tik po ketverių metų kurso. Ši laida mokslą buvo pradėjusi 1994 m. įsteigtoje Krašto apsaugos mokykloje, 1995 m. pavadintoje Karo akademija. Kitais žodžiais tariant, tos mokyklos vadovai per vienerius metus susirgo dabartinėje Lietuvoje siaučiančia akademijų karštligė, matyt, turinčia ryšį su gaunamu atlyginimu. Akademijos studijų viršininkas Jonas Juodka "Lietuvos aide" atstovai Sigitai Petrikonytei teigė, kad tą Karo akademiją, jos vardą turėję tik vienerius metus, šiemet jau baigė 95 jaunuoliai: 67 baigusieji buvo paskirti motorizuotiems pėstininkams, o 28 tapo valstybinės sienos apsaugos specialistais. Esą net 10% absolventų mokėsi gerai ir labai gerai.

V. Kst.

Ontario Londono lietuvių tautinių šokių grupės šokėjai, dalyvavę Dešimtojoje tautinių šokių šventėje Čikagoje 1996.VII.6

Žmogaus atsparumas įtampai II

Dr. VYTAUTAS MEŠKA, Birštonas

Yra liga, yra ir gydytojai. Tad kaip gi gydyti nuo šios sunkios ligos – visuomeninės psichozės?

Visų pirma atsparumą įtampai (stresui) reikėtų gydyti visapusiškai (psichologiškai, dvasiškai, fiziškai) nuo pat kūdikystės ir vaikystės. Bet tai padaryti gali tik motina, tik namiečiai, tik namų šiluma.

Bet kas gi šiandien sugrąžins Krėvės "Antanuko ryto" arba Žemaitės "Rudens vakaro" idiliją, auklėjamąją vertę, humanizmą? Dabartinėmis sąlygomis kūdikiai ir vaikai augina specialiose laboratorijose, kurios dar yra vadinamos lopšeliais-darželiais. Nors ir kaip būtų stengiamasi, bet ten motiniškos globos, namų aplinkos, širdies šilumos, užuojautos, dvasinių vertybių skatinimo nerasia. Vietoj to tose "laboratorijose" vyksta Darvino iškelta kova už būvį, už egzistavimą, už norą būti "geresniu", "tobulesniu" negu kiti.

Nuodėmė būtų sakyti, jog ten dirba vien blogos, neišsiaiškintos, nesąžiningos auklėtojos. Atvirkščiai, gerų žmonių yra daug ir visur. Tačiau... ir jie patys, ne mažiau kaip ir šias eilutes rašantysis, yra apimtos tos visuomeninės psichozės. O tada ydingas ratas sukasi, įgauna didžiulį pagreitį, ir jam sustabdyti, bent šiandien, jėgų nėra. Trumpiau kalbant, jeigu mažyliai auga ne šeimoje, bet gatvėje, jeigu jie savo pavargusius tėvus matys tik vakare pasinėrusius į laikraštį ar televizorių, pozityvių rezultatų vargu ar sulauksime.

Ir dar viena nuokrypa prieš kalbant apie atsparumą įtampai. Kaip tik čia (o gal ir ne vien tik čia) reikia priminti apie kūno ir sielos vienybę. Kūnas su-

siela yra tarpusavyje taip susiję, kaip, pvz. energija su mase. Tai gi, gydydami, stiprindami fiziologines organizmo funkcijas, skatinami neurodinaminis procesus mes stipriname ir sielą. Prisiminkime antikos laikų posakį – "Sveikame kūne sveika siela".

Bet ne mažesnis, o galbūt net dar ir didesnis reikšmės turi dvasinis pasaulis, dvasinės darnos ugdymas, nes gydytojai gerai žino, jog serganti siela kenkia ir fiziologinėms organizmo funkcijoms. Tai būna pvz. kad ir banalios depresijos atveju.

Taip pat, kalbant apie atsparumą įtampai, norėtumsi priminti, jog čia visi nenorime rekomenduoti vengti konfliktų, nors tai iš pirmo žvilgsnio atrodą gana keistai. Kaip pamatysime vėliau, psichiatrai, lyg susitarę, kreipia dėmesį ir į tuos, kurie ieško konfliktų, ir į tuos, kurie nuo jų bėga. (B.d.)

Delhi-Tillsonburg, Ont.

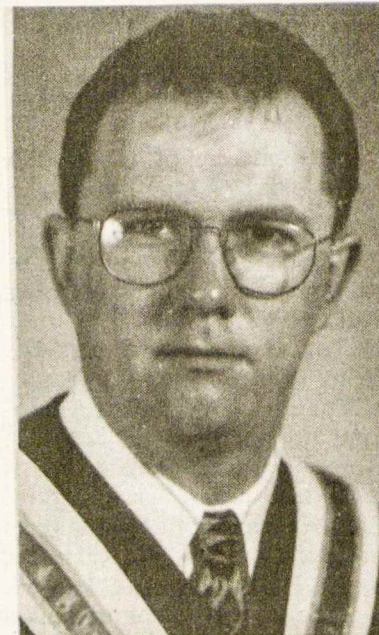
PAGERBDAMI a.a. JULIŲ STRODOMSKI, mirusį 1996 m. liepos 31 d. paaaukojo Šv. Kazimiero parapijai: \$50 – A. Klemienė; \$45 – M. Micelienė ir šeima; \$30 – Z. P. Augaicius; \$20 – E. Gailevičiūtė, A. Aliešienė, B. Cvirka, D. M. Norkai, B. Stonkus, V. P. Lapieniai, A. K. Ratavičiai, I. Mačiulis, T. P. Pargauskai, V. I. Ignaičiai, M. Povilaitienė, B. Lukošienė, I. E. Gudinskai; \$15 – I. L. Vitai; \$10 – V. Ladurskienė, I. Jocas, J. Lingaitis, A. Vieraits, D. Vindašienė, P. Vežauskas, Vilimienė, V. Jakubickienė, P. I. Pargauskai, R. K. Stonkai, S. Beržinis. Iš viso \$510.

"Tėviškės žiburiais: \$20 – A. Usvaltas, E. Gudinskienė; \$10 – M. Obelienė. Iš viso \$50. Aukotojams nuoširdus aciu! J. Vitas

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

1996 m. birželio 27 d. iš Klivlando buvo išsiųstas į Vilnių talpintuvus su įvairiomis spintom, lentynom, stalais ir knygom, suaukotom įvairių darbavų Vilniaus jėzuitų gimnazijai. Nuotraukoje – baigiamieji darbai. Iš k. – A. Styra, J. Kijauskas, kun. G. Kijauskas, SJ, V. Saldūnas. Nuotr. V. Bacevičiaus

RIČARDAS M. BAGDONAS, hamiltoniečių Regino ir Rimo Bagdonų sūnus, 1991 m. baigęs McMaster universitetą politinius mokslus, B.A., Pol. Sc. (Honours), 1994 m. Windsor universitete įsigijęs komercinių mokslų diplomą, B.Com. (Honours) verslo administracijai ir vadovavimo pažymėjimą (Human Resources Management Certificate), šiemet pasiekė C.I.M., (Canadian Institute of Management) poįymį. Šiuo metu Ričardas yra Laidlaw Transit Ltd. firmos Kingston skyriaus viršininkas (Operation Manager)

Sukėlė...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Lozoraitis yra miręs ir negali atsakyti į priekaištus. Jei tokios nuostatos būtų laikomasi, tai apie visus mirusius nebūtų galima kalbėti. O tačiau miręs veikėjas yra istorija, ir todėl svarbu jį teisingai įvertinti. Juo greičiau tai daroma, juo tikslėsnis gali būti įvertinimas, nes, laikui bėgant, liudininkai išmiršta, o dokumentai žūsta. Todėl Lozoraičio gerbėjai turėtų pateikti faktų, paneigiančių Chario pranešimus, užuot bendrais žodžiais juos neigė. O gal pats ambasadorius Lozoraitis vedė dienoraštį ar darė užrašus, ir todėl būtų naudinga juos paskelbti.

Red. pastaba. Šio rašinio autorius, apžvelgęs leidinį "Užkulisiai", nedaro išvadų ir palieka jas leidinio skaitytojams. Prie šio rašinio jis pridėjo minėto leidinio 13 didžiojo formato puslapių, kuriuose išimtinai kalbama apie Lozoraičio ir sovietų agento Chario (Slavino) susitikimus. Dėl vietos stokos negalėjome jų išspausdinti "TŽ". Juose Charis smulkiai atpasakoja pokalbį turinį, nevengdamas net vulgarių žodžių. Iš jų matyti, kad pokalbiai buvo labai atviri – kaip tarp buvusių gimnazijos draugų. Leidėjai savo pratarėję sako, kad jiems nekyla abejonė nei dėl perduodamų žinių tikrumo, nei dėl jų autentiškumo. Deja, skaitytoji kaip tik ir kyla klausimas: ar visi tie Chario pranešimai KGB vadovams tiksliai perduoda St. Lozoraičio mintį? Paprastai sovietinių agentų "dokumentai" būna vienašališki, neatspindi visos tikrovės. Dėl to leidžiant tokius dokumentus į viešumą, reikėtų atitinkamų komentarų, faktų patikrinimo kituose šaltiniuose. Šiuo atveju velionis ambasadorius St. Lozoraitis negali atsilyti, bet dar yra gyvų asmenų, paliestų "Užkulisio" ir, kurie galėtų tarti savo žodį.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Džukų draugija Čikagoje, veikusi nuo 1966 m., birželio 9 d. posėdyje nutarė užbaigti ligšiolinį savo darbą. Anksčiau ji surengdavo didžiausio džuko Vinco Krėvės-Mickevičiaus minėjimus, yra išleidusi džukų kraštui skirtą knygą "Perlojos respublika". Ilgametis draugijos pirm. Antanas Malinauskas susirinkimą pradėjo įprasta tvarka. Revizijos komisijos pirm. Jonas Bauskus pasiūlydė gerai sutvarkytomis atskaitomybės knygomis. Padėkos už darbštų darbą sulaukęs jas jau daugiau kaip tris dešimtmečius tvarkantis valdybos išd. Julius Karsas betgi nutarė pasitraukti iš valdybos ir ligšiolinių pareigų. Esą jam neapsimoka dirbti, kai daugelis narių jau negali atvykti į susirinkimus, nepajėgia paruošti išdą papildančių renginių. Atskirame balsavime susirinkimo dalyviai pasisakė už Džukų draugijos uždarymą, išdą lėšų atidavimą spaudai bei kitoms veiklesnoms organizacijoms. Draugija yra užregistruota Ilinojaus valdžios įstaigoje. Pirm. A. Malinauskas buvo įgaliotas su advokato pagalba atlikti tvarkingą Džukų draugijos uždarymą.

Dr. Jonas ir Dalia Maurukai, buvusieji torontiečiai, atšventė auksines vestuves. Torontiečiai iš tų laikų turbūt labiau turėtų prisiminti dramos aktorę Dalią Maurukienę. Ji yra Dalia Kubertavičiūtė, žymioji Lietuvos aktorė Petro Kubertavičiaus (1897-1964) ir Antaninos Vainiūnaitės (1896-1973) dukra. Auksinių vestuvių sukakties išlaidas įvyko birželio 15 d. Ohio valstijoje, Columbus mieste. Vašes surengė suktuvinių vaikų Daina, Rimas ir Aida su šeimomis. Jos buvo pradėtos vestuvėms priesaikos atnaujinimu šventovėje.

Romo Kalantos šaulių kuopa Floridoje, St. Petersburgo lietuvių klube, gegužės 19 d. paminėjo dvidešimt ketvirtąsias Lietuvai paaokotus gyvybės metines. Šaulių kuopos vadas Antanas Gudonis kalbėjo apie jo susideginimą Kauno muzikinio teatro sodelyje 1972 m. gegužės 14 d. Tai buvo A. Gudonio paskaita, išsami nušvietusi jo veiklos reikšmę. Minėjimą eilėraščių papildė dr. Aldona Valienė, dainomis – muz. Petro Armona vadovaujamas choras.

Australija

Sidnio lietuvių katalikų misijos komitetas liepos 9 d. atsisveikino su lietuviams aptarnavusiu vietnamiečiu kunigu. Kun. D. Tran skubiai turėjo grįžti Vietnamą. Jis ilgesnį laiką talkino sergančiam Sidnio lietuvių kapelionui kun. P. Martūziui.

Adelaidės lietuvių pensininkų klubo vakaronė birželio 29 d. įvyko Lietuvių namuose. Tai buvo gera proga atšvęsti vardines Petram ir Povilams, Jonams ir Jonėms, Vandoms ir prisiminti jaunystės dienas pokarinėje D.P. stovyklose. Kai kurie dar prisimi-

nė tų laikų populiarią dainą "Heimat deine Sterne".

Vėlykų pirmą dieną šiauriniame Adelaidės priemiestyje, australų katalikų St. Laurence šventovėje, buvo sutuokta Danielė Rasa Pociūtė ir Samuel McCann Jarvis, susipažinę studijų metais Šv. Igno kolegijoje. Jaunioji yra poetės Lidijos Šimkutės-Pociuvienės ir visuomenininko Romo Pociaus dukra. Jaunasis – kasyklų inžinierius, Adelaidės miesto buvusio burnisto sūnus. Vestuvėse daugiausia dalyvavo jaunųjų bičiuliai iš Šv. Igno kolegijos dienų. Jose betgi buvo laikomasi ir dailės lietuviškų tradicijų. Vėlykų proga jos netgi buvo papildytos ir kiekvieno vestuvių dalyvio laukusiu kiaušiniu, nudažytu svogūnų lukštais. Jaunajai buvo parūpintas ir rūtų vainikėlis.

Vokietija

Greitkelyje į Berlyną įvykusio eismo nelaimėje liepos 13 d. žuvo keturi Lietuvos piliečiai, mažuoju autobusu važiuoję pirkti automobilių. Su jais susidūrė "Audi" automobilio vairuotojas, išlikęs gyvas su keleiviu. Susidūrimo vietoje žuvo raudondvariečiai Rūta Kripavičienė ir Albertas Polianskas, Aukštuosiuose Kanaukuose gyvenę Romas Ostauskas. Ligoninėje mirė Linas Valentinavičius. Gyvas išliko tik jo brolis Raimondas, pakeliui išlėpęs iš automobilio ir išvengęs susidūrimo.

Vasario šešioliktosios gimnazija gyveniman išleido aštuonis abiturientus: Gintą Barkauskaitę (g. Vilniuje 1975 m.), Liną Jahn (g. Marijampolėje 1977 m.), Dalią Jokūbaitę (g. Kaune 1974 m.), Viktoriją Lorenaitę (g. Schwetzingene 1977 m.), Neringą Petkūnaitę (g. Švenčionyse 1977 m.), Mantą Sutkų (g. Vilniuje 1977 m.), Edgarą Šaleiką (g. Tauragėje 1976 m.), Martyną Šrioterį (g. Ingolstadt 1975 m.). Iškilminga išleistuvių vakarienė jiems buvo surengta birželio 14 d. Direktorius A. Šmitas, įteikdamas brandos atestatus, džiaugėsi, kad visi išlaikė egzaminus, ir linkėjo sėkmingų tolimesnių žingsnių mokslan. VLB vardu abiturientus pasveikino ir dovanas įteikė A. Šiugždinis. Abiturientų klases auklėtoja ir vokiečių kalbos mokytoja perskaitė jiems sukurta eilėraščių. Abiturientų vardu padėkos žodį tarė Martynas Šrioteris.

Century 21
OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 38 Hurontario St.,
 Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduoant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovę.
 Ji mielai jums patars.
 Darbo tel. 705 429-2121 ar
 705 445-5640
 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki3.00%	Asmenines nuo.....13.00%
santapas.....3.00%	nekiln. turto 1 m.....6.125%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.50%	
INDELIJAI:	
90 dienų indėlius.....3.50%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauptų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santauptas apdraustas TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....3.50%	
1 m. term. indėlius.....4.00%	
2 m. term. indėlius.....5.00%	
3 m. term. indėlius.....5.50%	
4 m. term. indėlius.....5.75%	
5 m. term. indėlius.....6.25%	
RRSP ir RRIF (Variable).....3.00%	
1 m. ind.....4.00%	
2 m. ind.....5.00%	
3 m. ind.....5.50%	
4 m. ind.....5.75%	
5 m. ind.....6.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

PIRMOJI LIETUVIŠKA SIUNTIMO BENDROVĖ KANADOJE

- * Laivu siunčiant \$8 už kubinę pėdą
- * Lėktuvu siunčiant \$5.50 už kilogramą
- * Pristatymas iki 50 kg \$14
- * Priimame visokias dėžes ta pačia kaina
- * Iš toliau siųsti per U.P.S.
- * Mes galime palydėti jus važiuojant į Lietuvą

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiai tel. 514 366-8259
Hamiltono raj. – Bernardas ir Danutė Mačiai . tel. 905 632-4558
Mississauga raj. – Algis ir Milda Trumpickai . tel. 905 822-1827
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaltai . tel. 519 773-8007
Buffalo, N.Y. raj. Danguolė ir Don French tel. 905 871-1799

Informacijos klausimais dėl dolerių siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, dėl palydėjimo ar pagalbos nuvažiuoti į Lietuvą prašome rašyti arba skambinti:

Genei ir Vytiui Kairiams, 517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.

Tel. ir FAX 905 643-3334

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas. Pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. 4% iki \$2,000.00 plus pristatymas, 3% daugiau kaip \$2,000.00 plus pristatymas.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Paslaugos 4% ar 3%		
Pristatymas į rankas	\$12.00	\$15.00
IŠ VISO	\$	\$
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Moksleivių ateitininkų sąjungos 1996 m. stovyklautojai plaukia Panemunės keliu "Gamtos draugo" ekskursijoje, vadovaujami kapitono Pauliaus Gražulio (Prano Dovydaičio vaidmenyje) ir vedlės Gailutės Černiauskaitės

Trisdešimtoji mokytojų savaitė Dainavoje

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Kanados ir JAV lietuviai ne be reikalo didžiūjasi 1955 metais netoli Manchester'io miestelio Mičigano valstijoje ALRK federacijos iniciatyva įsteigta Dainavos stovyklavietė, kurios oficialaus inkorporavimo ir nuosavybės dokumentus pasirašė tuometinis federacijos pirmininkas dr. A. Damušis. Jo vardas liko įamžintas pagrindiniame pastate, kuris kartais vadinamas "baltaisiais rūmais".

Per keturis dešimtmečius toji stovyklavietė prigludė visas jaunimo ir vyresniųjų organizacijas. Retas Amerikoje ar Kanadoje gimęs bei augęs lietuvis joje nėra buvęs. Stovyklauja joje skautai, ateitininkai, įvairios suaugusių organizacinės grupės.

1966 m. tuometinis JAV LB Švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas pasiryžo panaudoti tą nuostabią stovyklavietę lituanistinių mokyklų mokytojams, kad, suvažiuoję iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių, vieni su kitais susipažintų, pasidalytų savo patirtimi, pasisemtų žinių ir pabendrautų lietuviškoje atmosferoje.

1996 m. rugpjūčio 4-11 d.d. Dainavoje įvyko trisdešimtoji mokytojų studijų savaitė. Ji daug nesiskyrė nuo ankstesnių, tačiau, kaip ir anksčiau, joje dalyvavo ir mūsų tėvynainiai iš Lietuvos. JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė, planuodama programą, sukvietė vadovus, dėstytojus ir paskaitininkus, talkinamus jau patirtį turinčių asmenų – savaitės viršininkės Angelės Bailey, komendantės Danos Mikužienės, darbščios Alicijos Brazaitienės ir jos talentingos dukros Vidos Brazaitytės, lituanistinių mokyklų programų koordinatorės.

Šalia dvasios vadovo ir kapeliono pareigų, kun. Juozas Vaišnys skaitė paskaitas, taisydamas įsitenėjusias kalbos ir rašybos klaidas. Jis vadovavo keturiom lietuvių kalbos kultūros pamokom, kurios buvo ne vien naudingos, bet ir labai įdomiai perduotos, nevengiant ir humoristinių momentų. Taip pat tenka pasidžiaugti, kad vakarinių Mišių metu skaitinius dailia kalba skaitė jaunimas.

Šiais metais buvo malonu matyti muzikologę, Vilniaus muzikos akademijos docentę Zitą Kelmickaitę, jau ir anksčiau buvusią Amerikoje, populiaraus "Ratilio" ansamblio vadovę. Šalia paskaitų apie folklorą ir Lietuvos kaimo kultūrą, tradicijas bei papročius, ji buvo pakviesta vadovauti vakaronėms. Į programą "per prievartą" ji įtraukdavo visus dalyvius, sugebėdama taip surežisuoti, kad be gentkarčių skirtumų programose dalyvavo nuo jauniausio berniuko ar mergaitės iki jau pražiusių svečių.

Tiek vakarines pamaldas, tiek vakarones skirtingais instrumentais palydėjo ir praturtinu muzikas bei dainų programos vadovas Alfonsas Seniūnas.

Buvo malonu matyti ir garbingus svečius, jų tarpe Kultūros tarybos pirm. Vytautą Kamantą su šeima. Jis Reginei Kučienei Kultūros tarybos vardu įteikė 2000 dolerių čekį lituanis-

tinėms mokykloms paremti.

Tą pačią dieną atvyko ir dešimtiesimtoji gimtadienį švenčiantis rašytojas Jurgis Jankus, kuriam buvo sugiedota "Ilgiausių metų". Rašytojas tebėra jodrus, pilnas energijos ir humoro.

Antrasis svečias iš Lietuvos – dr. Jonas Dautaras, Vilniaus pedagoginio universiteto proktorius, atvykęs į dr. Jono Račkausko vadovaujamą Lituanistinių studijų ir tyrimų centrą Čikagoje, skaitė dvi paskaitas. Vienoje jis aptarė pedagogų paruošimą dabartinėje Lietuvoje ir Lietuvos mokyklų padėtį. Antroji paskaita buvo skirta Mažvydo "Katekizmui", klausytojus supažindinanti su ta pirmą lietuvišką knygą susijusiais ir mažai žinomais faktais.

Iš Putnamo atvykusi seselė Margarita Bareikaitė kalbėjo apie religijos pamokų reikalingumą lituanistinėse mokyklose. Nors aš dėsčiau beveik tris dešimtmečius lituanistinėje mokykloje, kelerius metus įėjau direktorės pareigas (ją lankė ir visi keturi mano vaikai), tačiau tikybos pamokos nebuvo būtinos. Klebono prižiūrimos ir patiriamos motinos vaikus lietuviškai paruošdavo sakramentams. Mano ir mano draugų vaikai lietuviškai atliko visas augančių katalikų pareigas nuo Pirmosios Komunijos iki Sutvirtinimo sakramento. Tačiau iš mokytojų pasisakymų teko patirti, kad tokių pamokų jau reikia, nes mažėja lietuviškų parapijų bei lietuviškai kalbančių kunigų skaičius ir lietuvių vaikai lieka be lietuviško-katalikiško paruošimo, o viešose mokyklose, kuriose vyrauja materialistinė etika, žalojama jų dvasia.

Nepamiršti liko ir tie lietuviškų šaknų Amerikos piliečiai, kurie dėl nepalankių gyvenimo sąlygų neišmoko lietuvių kalbos, tačiau, Lietuvai atstačius nepriklausomybę, atgavo pasididžiavimą savo kilme ir kasmet atvyksta į Dainavos mokytojų savaitės metu rengiamus lietuvių kalbos kursus, kuriuose dėsto Antanas Jonaitis, Aušrelė Sakalaitė ir Gražina Vižnienė. Kursantų tarpe yra ir tokių patriotiškai nusiteikusių profesionalų, kaip medicinos daktaras ir kompiuterių specialistas. Vienos vakaronės metu jis (dr. Edvardas Misevičius) buvo apjuostas tautine juosta jo 70-jo gimtadienio proga. Sugiedojus "Ilgiausių metų", jis susijaudinęs padėkojo dalyviams ir pareiškė atskirą padėką savo lietuvių kalbos mokytojai Antanui Jonaičiui.

Mokytojų savaitės metu yra įprasta paminėti lietuvių klasikų ar kitų iškilų asmenybių sukaktis. Praėjusių savaitės programose buvo paminėti – Žemaitė, Šatrijos Ragana, Vacys Kavaliūnas, Stasys Lozoraitis ir eilė kitų. Šiais metais specialus dėmesys teko rašytojui Antanui Vaičiulaičiui, apie kurį paskaitą skaitė Pedagoginio lituanistikos instituto direktorė Stasė Petersonienė, išsamiai išnagrinėjusi jo kūrybą ir išryškinusi jo įnašą lietuvių literatūrai. Jo garbei buvo skirta trečiadienio vakaronė, kuriai vadovavo stovyklos viršininkė Angelė Bailey, turėjusi proga asmeniškai pažinti Vaičiulaitį ir bendrauti su jo šeima.

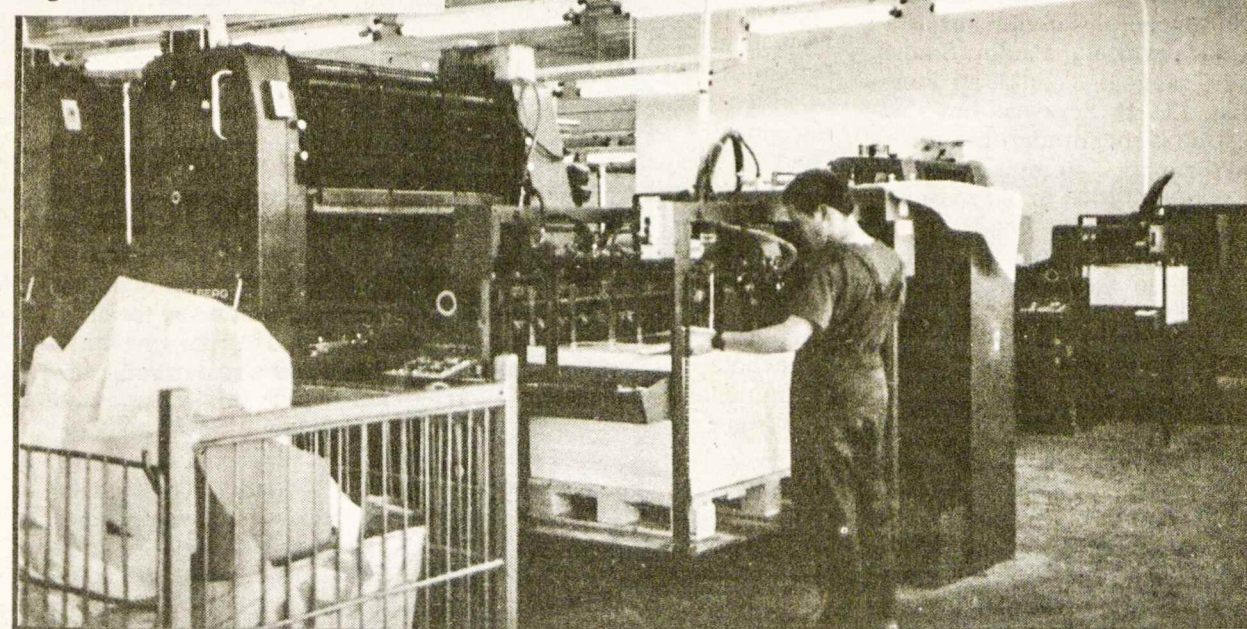
Jos pasakojimas buvo pajaurintas Vaičiulaičio kūrybos ištraukų skaitymu ir jos keturiolikametės dukros Lauros fleitos grojimu. Pabaigoje parodytas Lietuvoje pagamintas filmas pagal Vaičiulaičio apysaką "Valentina". Žiūrovai betgi labai nusivylė tiek scenarijumi, tiek režisūra, nevykusiais dialogais ir veiksmo stoka.

Buvo rūpinamasi ne vien dvasios praturtinimu, bet ir kūno sveikata. Kas rytą prieš pusryčius dr. Juozas Kasinskas vadovavo mankštai, o kojas ir kūnus labai miklino Ligijos Tautkuvienės tautinių ir saloninių šokių pamokos. Ji taip pat skaitė dvi turiningas paskaitas apie lietuvių tautinius šokus ir jų turtingą istoriją.

Tarp Amerikos ir Lietuvos vėliavų pakėlimo ir rytinės maldos iki vakarinių pamaldų ir vėliavų nuleidimo diena buvo sukskirstyta į užsiėmimų, paskaitų ir poilsio valandas, nes reikėjo dalyviams aplaukioti "Spyglio" ežerę, pasigėrėti plačiai išsišakojusių šermukšnių, ažuolų, klevų ir kaštonų pavėsiu. Paskaitos įvairiomis temomis daugiausia vyko rytais. Mokytojai jose nedalyvavo, nes tuo pačiu metu buvo jų mokymo praktikuojami užsiėmimai. Man teko skaityti dvi paskaitas apie Alės Rūtos ir Birutės Pūkelevičiūtės kūrybą. Nors daugumai mano klausytojų jos nebuvo reikalingos, tačiau džiaugiausi jų tarpe turėdama Zitą Kelmickaitę ir dr. Joną Dautarą, kuriems per penkis dešimtmečius sukurta užsienio lietuvių literatūra yra beveik nežinoma.

Sakoma, jog nereikia suvalgyti viso pyrago, kad pajustumei jo skonį... Kasmet įsipareigojusi su skaitytojais pasidalyti studijų savaitės nuotaikomis, šiais metais negalėjau išbūti iki uždarymo. Apgailėstauju nedalyvavusį jau beveik tradiciją tapusiam Joninių laužė, o didžiausią nuostolį patyriau negalėdama išklaupti prof. dr. Jolitos Kavaliūnaitės paskaitos apie Jurgio Gliaudos kūrybą ir Stasės Petersonienės paskaitos apie Lazdynų Pelėdą jos mirties 70-ųjų metinių proga.

Su gailėsčiu atsisveikinau su Dainava, bet tikiuosi joje ir vėl dalyvauti, nes užmezgiau daug malonių pažinčių, atnaujinau senas, o taip pat turiu malonų pasitenkinimo jausmą, kad ir aš galiu būti naudinga bei reikalinga.

Prie spausdinimo mašinų ADOMO JAKŠTO spaustuvėje Kaišiadoryse 1996 m. vasarą

Vilniečių veikla išeivijoje

Dar daugelyje Vilniaus arkivyskupijos parapijų nėra pamaldų lietuvių kalba

IGNAS MEDZIUKAS

Kai Lenkija 1920 m. klasta ir jėga užėmė Vilnių ir jo sritį, visa lietuvių tauta jautė tartum pūluojančią žaidą savo kūne. Ypač okupacijos metais daug skriaudų patyrė Vilniaus krašto lietuviai. Jie buvo persekiojami, kalinami, tremiami. Kai 1939 m. Lenkijai žlugus Vilnius perėjo Lietuvos administracijon, džiaugsmas buvo trumpas ir apgaulingas, nes visa Lietuva pateko į Sovietų Sąjungos okupaciją.

Po Antrojo pasaulinio karo daugelis Vilniaus krašto lietuvių iš Vokietijos persikėlė į Šiaurės Ameriką. Ten juos jungtis į organizaciją paskatino lenkų kės-lai ir Amerikos lenkų kongreso veikla, nes jie reiškė pretenzijų į Vilnių ir jo kraštą, krepdami jį Jungtinės Tautos memorandumu, prašydami išlaisvinti Lenkiją su jai priklausančiomis žemėmis, į kurias įėjo Vilnius ir Lvo-vas.

Tai patyrę Čikagoje gyvenę vilniečiai ryžosi sujungti išsi-blaškiusius savo kraštiečius į Vilniaus krašto lietuvių sąjungą. Į valdybą buvo išrinkti: V. Šimkus, A. Stankus ir A. Dundulis. Jie buvo pradininkai. Greit prie jų prisidėjo D. Šukelis ir G. Širutienė. Tai buvo 1950 m. lap-kričio 18 d. Jungtinėms Tau-toms buvo pasiūstas Vilniaus krašto lietuvių sąjungos vardu protestas prieš lenkų memoran-dumą, paaiškinant tikrąjį Vil-niaus ir jo krašto padėtį bei pri-klausomybę.

Greit po to ėmė steigtis Vil-niaus krašto lietuvių skyriai ki-tuose JAV miestuose ir Kana-doje. Tada buvo išrinkta šios organizacijos centro valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Juknevičius, sekreto-rius P. Viščinis, išd. M. Gimbu-tienė.

VKLS 1954 m. oficialiai kreipėsi į VLIKą, kad ji, kaip Rytų Lietuvos rezistencinis są-jūdis, būtų priimta į komitetą. Tik 1956 m. birželio 23 d. VKLS buvo įsileista į VLIKą. Šiuo reikalu daugiausia pasidar-bavo adv. A. Juknevičius ir kiti.

Kilus klausimui, kaip pava-dinti katalikų katedroje Vašing-tone lietuvių koplyčią, vilniečiai rėmė Aušros Vartų Gailestin-gumo Dievo Motinos projektą, vyskupas V. Brizgys siūlė Šiluvos Marijos vardą. Vilniečių de-legacija kreipėsi į vysk. V. Briz-gį, bet jis atsisakė ją priimti. Ta-da VKLS savo "Pro memoria" vysk. V. Brizgiui pasiuntė re-gistruotu laišku, o nuorašus – koplyčios komitetui, Lietuvos diplomatomis ir VLIKui. Tačiau vysk. V. Brizgys laikėsi savo nuomonės. 1966 m. rugsėjo 4 d. koplyčią Šiluvos Marijos garbei pašventino arkiv. A. Samore.

1953 m. vilniečiai padėjo iš-platinti 1000 egzempliorių Jer. Cicėno knygos "Vilnius tarp audrų", taip pat Elenos ir Vla-dimiro Holubavičių archeologi-nės studijos vertimą "Gedimino kalno Vilniuje kasinėjimai 1940 m." ir Vikt. Šauklio "Aušros Vartai".

1955 m. VKLS paragino sa-vo skyrius išplatinti A. Šapokos knygą "Vilnius Lietuvos gyveni-me". Kilo sumanymas šią knygą išleisti angliškai "Vilnius in the Life of Lithuania". Išvertė Er-nestas J. Harrison, buvęs anglų

vicекonsulas Kaune. 1962 m. veikalas 174 psl. su iliustracio-mis išėjo iš spaudos.

Lenkijos 1000 metų krikš-čionybės sukakties proga Vati-kanas išleido pašto ženklą, ku-riame drauge su Lenkijos kara-liene Jadvyga ir Krokuvos mies-tu įdėtas Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas kaip Lenkijos valstybės simbolis. Lietuvos sostinės Vilniaus sutap-tinimas su Lenkijos krikščio-nybės sukaktimi įžeidė lietuvių tautos jausmus, todėl VKLS pa-ragino lietuvių ir jų organizaci-jas siųsti Vatikano valstybės sekretoriui protesto pareiški-mus. RLRS taip pat pasiuntė pareiškimą kardinolui Amleto Giovanni Cicognani, prašydama padarytą klaidą atitaisyti.

Vilnietis Petras Česnulis parašė atsiminimus apie savo kančias Lenkijai valdant Vil-niaus kraštą. Knyga "Nužmo-gintieji" išėjo 1973 m. Vėliau buvo išversta į anglų kalbą ir pavadinta "In the Shadow of White Eagle". Vertė žurnalistas Šarūnas Dauška.

1982.X.30 VKLS centro valdyba savo posėdyje paruošė ir pasiuntė protestą prieš lenkus ir gudus, kurie savinasi etnogra-finės Lietuvos žemės su jos sos-tine Vilniumi.

Po daugybės protesto laiškų vilniečiai laimėjo lietuviškas pa-maldas Seinų bazilikoje. 1983 m. spalio 16 d. Seinų bazilikoje buvo aukojamos pirmos Mišios lietuvių kalba.

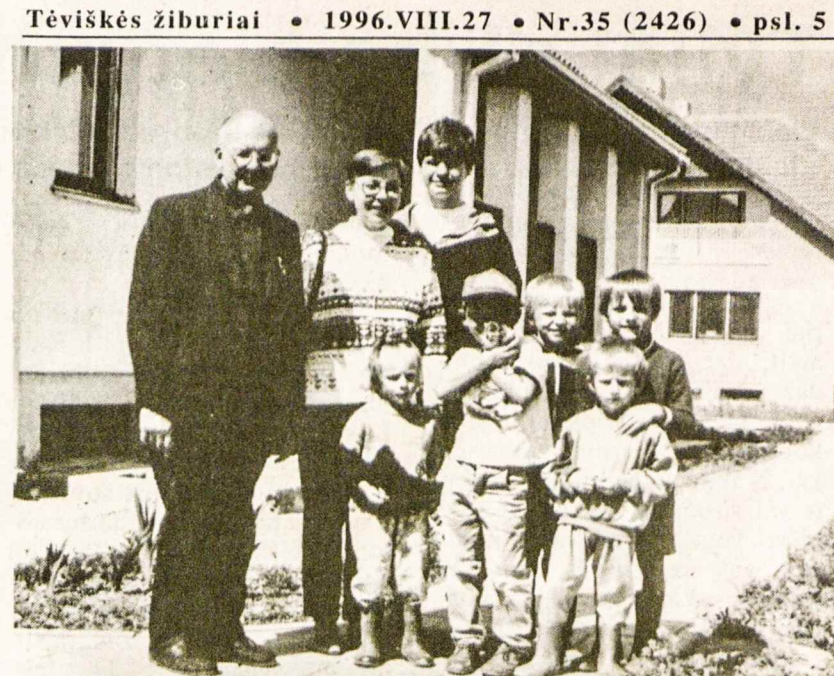
1980 m. išleistas 624 psl. veikalas "Rytų Lietuva". Reda-gavo dr. A. Budreckis. Veikalas išverstas į anglų kalbą ir pava-dintas "Eastern Lithuania", 687 psl. Šio veikalą daugelis eg-zempliarių išsiuntinėta universi-tetų bibliotekoms ir žymiems politikams.

Kai Kanadoje įsisteigė kele-tas VKLS skyrių, buvo sudaryta krašto valdyba, kuriai pirminin-kavo Kazys Baronas.

VKLS labai daug rėmė Su-valkų trikampio ir vėliau pietry-čių Lietuvos lietuvių. 1993 m. balandžio mėn. VKLS centro valdybos posėdyje Česnulio so-dyboje (Paris, Ont.) nutarta skirti premijas vidurinių moky-klių mokiniams už rašinius vilnie-tiškoms temoms. Tuo reikalu buvo kreiptasi į lietuvių finansi-nės institucijas. Pirmasis atsilie-pė Prisiėlimo par. kredito ko-operatyvas, paskyręs tam reika-lui 1000 dol.

Geležinei uždangai prasi-skleidus, VKLS užmezgė ryšius su Lietuvoje veikiančia nuo 1988 m. "Vilnijos" draugija, ku-ri jungia visus, kam rūpi lietuvi-bės išsaugojimas ir atgijimas šimtmečiais svetimųjų engtoje Rytų Lietuvoje. Draugija sten-giasi telkti įvairių tautybių Rytų Lietuvos žmones, jungti juos į bendrą Lietuvos respublikos kultūrinį ir visuomeninį gyveni-mą. VKLS parėmė "Vilniją" lė-šomis ir nupirkė kompiuterį.

Atsižvelgdama į tikslų sutapi-mą, Vilniaus krašto lietuvių sąjunga (Rytų Lietuvos rezis-tencinis sąjūdis) žada palaikyti glaudesnius ryšius su vienmin-čiais Lietuvoje, susitelkusiais "Vilnijos" draugijoje, nes vilnie-čių veikla nėra baigta. Kaip rašo Kazimieras Garšva, beveik tre-dalyje Vilniaus arkivyskupijos parapijų (33) nėra pamaldų lie-

Prie "Vaiko tėviškės namų" netoli Marijampolės kun. JONAS STAŠ-KUS, Lietuvos kankinių parapijos klebonas

Nuotr. J. Piečičio

Lietuvių kovos Seinijoje

Iki šiol apie tas kovas dėl savo kalbos bei tautinio išlikimo rašė daugiausia tik lietuvių spauda išeivijoje. Dabar pasirodė lenkų spaudoje lenko istoriko Włodzimierz Tarka straipsnis apie reli-ginį lietuvių gyvenimą Seinų krašte po 1945 metų. Jis parašytas gana objektyviai pagal rastus dokumentus vyskupijų kurijose ir valstybiniuose archyvuose. Jame atspindi atkaklios lietuvių kovos ypač su labai priešiška lenkų dvasininkija

ŽIVILĖ MAKUSKIENĖ

Włodzimierz'o Tarka straips-nis "Lenkijos lietuvių religinis gyvenimas po 1945 m." yra pir-mas toks lenkų istoriko parašytas mokslinis rašinys pagal me-džiagą, saugomą Elko kurijos ir valstybiniuose archyvuose. Straips-nis, reikia pripažinti, mums lie-tuviams yra naudingas ne tik todėl, kad pasižymi objektyvu-mu, bet ir leidžia galutinai nusi-mesti daug metų mus slėgusius, vienu ar kitu vis kartojamus kaltinimus "bedievyste", "šovi-nizmu", "isteriškais veiksmais", "veikla, nukreipta prieš valstybę ir Katalikų Bažnyčią", "komu-nizmą".

Skaitant apie lietuvių tiki-nčių religinį gyvenimą šiame krašte, matyti, kad rašinyje at-sispidinti tik faktai, pagal rastus archyvuose dokumentus, t. y. oficialius raštus, skundus, peti-cijas, laiškus. Mokslinis straips-nis, kaip ir pridera, rašytas ra-miu tonu. Tik anų metų įvykių liudininiai galėtų pasakyti, kiek jiems teko išgyventi užgaulio-jimų, įžeidinėjimų, kurie nebuvo dokumentuojami, nes vyko gat-vėse, šventoriuje ar šventovėje. Vien tik tų įvykių liudininiai gali pasakyti, kaip jaučiasi žmo-gus, girdintis šventovėje skam-bančius žodžius: "Jūsų Panelė Švenčiausia – tai kumelė" (už-uomina į Lietuvos Vytį), kaip gali jaustis lietuvis kunigas, Sei-nų lietuviams atvykęs į pagalbą iš tolimes Brazilijos, išgirdęs iš vietinių kunigų lūpų, kad pasi-ksksti gali važiuoti... į Maskvą.

Šis lenko istoriko straipsnis, dar kartą primenantis anuos Lomžos ir Elko kurijoms ir da-luvių kalba, nors ten gyvenama ir lietuvių. Dešimt Lenkijos ku-nigų Lietuvoje užsiima priešiška politine veikla. Apleistos ir ki-tos sritys. Jos laukia didelių dar-bų ir finansinės paramos.

1991 m. gegužės 13 d. Vil-niujė įvyko Pasaulio lietuvių vil-niečių susažiuojimas, kuriame dalyvavo VKLS atstovai B. Sap-lys ir E. Bulotienė. Tokiu būdu buvo užmegzti glaudesni ryšiai tarp šių organizacijų.

Nors Lietuva atkūrė nepri-klausomybę, tačiau Vilniaus krašte tebėra įtampa lietuvių ir lenkų santykiuose. Lenkininkai pasauliui vaizduoja Lietuvą kaip diktatūrinę valstybę, kurioje pažeidžiamos žmogaus teisės. Taigi reikia budėti atremiant melagingus prasimanymus.

Dr. Algirdas M. Budreckis parašė knygą "Vilniečių veikla išeivijoje", 192 psl. Tiražas – 2500. Išleido Vilniaus krašto lietuvių sąjunga išeivijoje 1995 m. Spausdino A. Jakšto spaus-tuvė Kaišiadoryse.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos

kainos. Gaunami kontakto lėšiai

(contact lenses).

liai Lenkijos Katalikų Bendrijos garbės neteikiančius laikus, ne-turi būti laikomas lietuvių triumfu, ieškojimu atpildo. Jis padeda suprasti, ypač lietu-viams emigracijoje, o gal visų pirma Lietuvoje, kodėl mums Seinai ir to krašto likimas "taip skauda". Skauda ilgi metai be lietuviško žodžio šventovėje ir mokyklose. Tai nutautino Seinų kraštą. Šiandien lietuvių gyve-namas plotas negailestingai traukiasi Punsko link. Keturias-dešimt metų nepaliaujamos konfrontacijos, kovos, pažemi-nimo paliko neužgydomas žai-das mūsų krašto visuomenės kūne.

Minėtasis straipsnis, kurio autoriui nieks negali primesti šališkumo, tebūna moralinis at-pildas ir padėka tiems Seinų ir Punsko krašto lietuviams, kurie gyveno su jiemis primesta sle-giančia "bedievio", "šovinisto", "girtuoklio" pravarde ar su ja atgulę amžino poilsio.

Tasai straipsnis tebūnie moralinis atpildas ir padėka tiems Kanados, JAV, Austrai-lijos, Vokietijos, Didžiosios Bri-tanijos ir Lietuvos lietuviams, lietuviškos organizacijos, ku-rie rėmė Seinų ir Punsko lietu-vių pastangas, rašė laiškus Len-kijos katalikų vadovams bei Va-tikanui, išdrišo stoti šalia pa-prastų Sankūrų, Burbiškių, Aradnykų, Rakelijos ar Klevų kaimo artųjų, apšauktų "bedie-viais" ir "šovinistais", nepabūgo ilgos kelionės į Seinus iš Romos ar karštos Brazilijos. Tokie bu-vo ir "Tėviškės žiburiai", "Drau-gas", "Dirva", "Darbininkas", Vatikano radijo lietuviškų laidų redakcija. Jūsų paramos pover-tinti neįmanoma. Ypatinga pa-dėka priklauso lietuviams dvasi-škiams, kurie, užstodami skriaudžiamus tautiečius, gelbė-jo K. Bendrijos autoritetą ir ne-leido mūsų svaryti į "komunist-inį gardą".

Seinai – kadaise vienas iš trijų Lietuvos tautinio atgimimo centrų – šiandien išgyvena kri-zę. Ir toliau Seinuose nėra lie-tuvio kunigo, parapija anaipol nėra lietuviškos kultūros gyve-nimo centras, koks galėtų būti, kaip pvz. lietuvių parapijos Ka-nadoje ar Amerikoje. Seinuose dabartinis klebonas "nerado" šventoriuje vietos vyskupui ir poetui Antanui Baranaskui, nors jis vienodai sąžiningai tar-navo abiem tautom.

Prieš metus, kai laikinai bu-vo panaikintos lietuviškos pa-maldos, ir lietuvių organizacijos užprotestavo, Seinų klebonas kun. Gacki pakartojo jau mums seniai žinomus argumentus (juos kartoję po pirmakalį kun. Rogovski, kun. Vėzyk): "Geri lietuviai nereikalauja lietuviškų pamaldų, jie noriai meldžiasi ir lenkiškai, paprasti lietuviai yra normalūs žmonės, turintys savo ydų, kaip ir mes visi. Jie yra normalūs, o vadeivos – nenor-malūs, užsispyrėliai, nacionalis-tai" ("Aušra", 22/95).

Nejaugi istorija turi karto-tis? Nejaugi Seinų lietuvis turės sumokėti aukščiausią kainą: pa-lankumą užsitarnaus tik prar-dęs savo kultūrą, kalbą, tautinę tapatybę?

Tyliai dirba Lietuvos ateičiai

Vieni tik garsiai šaukia apie Tėvynės meilę, o kiti tyliai dirba. Pirmuosius girdime, bet jų darbų nematome, antrųjų tik darbus matome, nors minioje lieka jie nepastebimi

JANINA SEMAŠKAITĖ. Kaunas

Apie Lietuvos žmones įvairiai atsiliepiama, apie mūsų ateitį dar įvairiau spėliojama, dažniausiai užmirštant, jog buvome plėšiami okupantų ir savų kolaborantų, skurdinami dvasiškai, o atgavus nepriklausomybę ir vėl suskubo svetimi ir savi plėšti, vogti, storinti savo pinigines. Kas apskresnis, kam Tėvynės sąvoka tik žodis, kas labai ilgisi kolektyvinio aruodo, iš kurio pats ėmė, kiek norėjo ar padalino ištikimiesiems tai, kas nubyrėjo nuo partinių vadų stalo. Tik nedaugeliui Lietuva, atgijusi Baltijos kelyje, pasiliko širdyje.

Mes įtariu žvilgsniu jau žiūrime į atplaukiančius iš užsienio „savus“ biznierių, kurių ne vienas, apkirpęs paskutinę lietuviškos avėlės vilną, išrūko nė pėdsako nepalikęs. O į mus dar įtartiniau, su dar didesniu nepasitikėjimu po kelerių laisvės metų jau žvelgia Amerikos lietuviai, paaukoję atgimstančiai Lietuvai sunkiai uždirbtus dolerius, kurie irgi... dingio pradingo be pėdsako ne tik apskuriųjų, bet ir „tautos išrinktųjų“ kišenėse. Ir kol ateis į Lietuvos gyvenimą jauniausia, laisvėje užgimusi, laisva užaugusi karta, mes blakysimės lyg valtelė vandenyne grąšinama ir bauginama iš visų šonų didelių ir galingų, iki dantų ginkluotų „brolių“ ir abejingų „draugų“.

Su baime mąstau, ar per tą sunkų laiką Tėvynės sąvoka išliks mūsų širdyje, ar išnyks kartu su paskutiniaisiais mirstančios tautos mohikanais? Laikas parodys, kas ko ir kiek vertas. Aš tik noriu, kad nepraeitume abejingai prų žmones, kuriems Tėvynė – ne gražiai skambantis žodis, Lietuva – ne mažas žalias lopinėlis, toks panašus į širdį ir taip lengvai pažeidžiamas. Amžina kraupi tiesa: norint ką nužudyti, taikoma į širdį.

Bet sutinki atsitiktinai mūsų sunkios kasdienybės optimistus ir pradedi tikėti, kad mes dar gyvi, kad išliksime. Tik neieškome tokių žmonių nei seime, nei ministerijų krėsluose: jie tyliai dirba, dažniausiai mažai kieno pastebėti.

Irena Lukoševičienė

Garbės profesorė Irena Lukoševičienė iš Toronto atvyko į Lietuvą 1990 m. Pradėjo dėstyti socialinio darbo principus Kauno medicinos akademijoje. Tuo metu steigiamas slaugos fakultetas buvo naujas dalykas, gal ne vienas ir paklausdavo atsar-

giai: medicinos seserys su aukštuoju išsilavinimu – ar ne per brangu Lietuvai?

Į tuos klausimus atsakys ateitis. Jau nuo 1992 m. ir Kauno Vytauto Didžiojo universitete, padedant profesorėi Irenai Lukoševičienei, įsteigtas socialinės rūpybos centras, pradeda mokyti pirmoji grupė studentų – būsimųjų socialinių darbuotojų. Specialiai paruoštų tokiam darbui žmonių neturėjome. Profesorė teko praminti ir šį atgimimo taką: kalbėti, aiškinti, sudominti visuomenę ligoniniais, kuriems su savo liga ir kančia teks galytės visą gyvenimą, ne tik iškęsti, bet ir susigyventi su tuo, kas likimo skirta, įveikti save, įsijungti į sveikų žmonių bendruomenę, pasijusti vertu. Profesorė apvažinėjo visą Lietuvą, iš arti pamatė mūsų problemas, o svarbiausia – neišsigando, niekada ir niekur nekaltėjo žodžių apie meilę Tėvynei, tiesiog ėmėsi darbo. Kai jos studentams prirėkė darbo vietos praktikai atlikti, profesorė atėjo bilicijos ir ugdymo centrą į besikuriantį kurčių vaikų reā Kaune „Lingva“. Tuo metu savo iniciatyva ir pastangomis pati surinkusi ir išvertusi užsienyje taikomos darbo su kurčiais vaikais metodikos leidinius.

„Lingvos“ direktorė Lilijana Butkevicienė ėmėsi vos ne utopinės svajonės – įsteigti mokyklą kurtiems vaikams ir jų tėvams, kaip sakoma, be cento kišenėje. Tiesa, tu centų niekas iš vietinės lietuviškos valdžios atstovų nenumetė iki šiol, nors apie „Lingvą“ plačiai žino ne tik motinos, auginančios kurčius vaikus, ne tik tie gabūs jaunuoliai, kuriems pedagogai padėjo jungtis į sveikųjų pasaulį, siekti gilesnių žinių, įstoti į aukštąsias mokyklas.

„Lingva“ praturtėjo, įsigijo reikalingas mokyimo priemones, knygas, aparatūrą ir vis profesorės Irenos Lukoševičienės dėka. Ji pati savo nuopelnus įvertina labai kukliai: „Aš tik paaiškinau įvairioms organizacijoms Amerikoje, kurios suinteresuotos padėti atgimstančiai Lietuvai, papasakojau, koks tai mokyimo centras, kokie žmonės čia dirba ir ko jiems labiausiai stinga. Ir buvo susidomėta, atsiliepta...“

Kompiuteris, skirtas kurčiųjų mokymui, net paprasčiausi dalykai – žaislai, pritaikyti mokymui, lenta rašyti ir piešti, vaikiški panaudoti baldai – viskas profesorės pastangomis atsiūsta mokyklai.

Bent porą kartų per metus profesorė apsilanko Lietuvoje ir dabar, užsuka į „Lingvą“ ir visa-

da kuo nors, sugrįžusi į Š. Ameriką, pradžiugina pedagogus. Jos pasiūlymu centre įsteigtas tėvų savitarpio pagalbos būrelis, kuris jau ne vieneri metai sėkmingai dirba. Ir pati profesorė džiūga prisidėjusi prie didelio ir reikalingo darbo. „Jūs jau turite tokią mokyklą, kokia ir užsienio pedagogai galėtų didžiūotis“, – sako profesorė ir priduria: „Atėjau su tikėjimu, kad Lietuva turi atgimti ir visa tai, kas buvo sunaikinta ir nu-dvasinta Lietuvoje per penkiasdešimt okupacijos metų, pasikeis tik visų mūsų pastangomis. Dvasinės vertybės išugdyti ne taip paprasta, reikia laiko“.

Profesorė pastebi, kaip svarbu Lietuvai atiduoti ne bet ką ir ne bet kam, o tai, kas labai reikalinga, padėti šalinant pačias skaudžiausias problemas. Tomis pačiomis problemomis, pasirinkus socialinės darbuotojos profesiją, domisi ir jos dukra Rasa Kuriėnė, atsiuntusi iš Kanados vertybių ugdymo programą, kuria jau susidomėta Kauno jėzuitų gimnazijoje.

Savo kuklumu, mokėjimu žavėtis paprasčiausiais dalykais profesorė užsitarnavo daugelio žmonių pagarbą, bet ar žino apie jos darbus tie kurie garsiausiai šaukdami apie Tėvynės meilę, nieko be tuščio šauksmo Lietuvai nedavė? Kai paklausiau profesorę Ireną Lukoševičienę, kas jai yra Tėvynė, ji atsakė: „Man Tėvynė – namai, gimti namai...“

O aš dar pridurčiau, kad tai garbingai materialiai Tėvynė – ne pasipelnymo vieta ir ne skurdžių kraštas, kuriam galima pametėti nunešiotus skudurus. Jai Tėvynė – širdis. Ar ne todėl profesorė Lietuvoje paliko savosios širdies šilumos tiek, kad

(Nukelta į 7-tą psl.)

Žvejo skulptūra Raganų kalne, Juodkrantėje

Nuotr. K. Baliūnaitės

vo kalbėti su gražia lietuvių kalba kalbančiu daktaru.

Sibire buvo ir kitokių lietuvių. Pvz. parduotuvejė pardavė ja dirbusi Andriūškevičienė su lietuvišiais lietuviškai kalbėdavo tik tada, kai parduotuvejė nebūdavo nelietuvių. Ji bijojo prarasti pardavėjo darbą.

Buvo ir daugiau į ją panašių lietuvių, kurių ir Sibire reikėjo saugotis. Kova tarp lietuvių vyko ne tik Lietuvoje, bet ir Sibire, ne tik dėl laisvos Lietuvos, bet ir dėl skanesnio duonos kėsnio. Ne visi garbingai atlaikė lagerių pragarą ir Sibiro vargą – buvo tokių lietuvių, kurie toje kovoje palūžo.

Neleidžia į Lietuvą

1961 m. mūsų tėvai buvo pakviesti į gyvenvietės miliciją, kur jiems buvo pasakyta, kad tremties laikas baigėsi, bet į Lietuvą važiuoti gyventi draudžiama. Buvo liepta pasirašyti, kad yra susipažinę su tuo draudimu. Kodėl draudžiama važiuoti į Lietuvą gyventi, milicijoje negalėjo paaiškinti, tik pasakė, kad taip įsakiusi Lietuvos valdžia. Kaip ilgai mums bus draudžiama gyventi Lietuvoje, milicijoje negalėjo pasakyti, tik priminė, kokios baismės sulauksime, jei pažeisime šį draudimą.

Tėtis ir mama parašė laišką Lietuvos TSR vadovams. Rašė, kad Joną Vičiūną karinis tribunolas buvo nuteisęs 15 metų lagerio ir tremties ir kad baismės laikas baigėsi 1960 m., o Apolonija Vičiūnienė į Sibirą buvo iš-

vežta be teismo sprendimo. Buvo prašoma panaikinti draudimą ir leisti gyventi Lietuvoje.

Gautame atsakyme buvo parašyta, kad keliamo klausimo kitokiam sprendimui nėra pagrindo ir kad mums viskas yra paaiškinta vietoje.

Tėtis buvo parašęs laišką TSRs generaliniam prokurorui, iš kurio gautas atsakymas, kad tais klausimais reikia kreiptis į Lietuvos TSR valdžią, kuri turi teisę spręsti keliamus klausimus.

Pasitarę nusprendėme į Lietuvą važiuoti nelegaliai ir 1962 m. sugrįžome į Tėvynę. Negalėjome apsigyventi savo namuose, nes vietinė valdžia reikalavo parodyti pažymą, kad mums yra leista gyventi Lietuvoje. Apistojome Panevėžio mieste, bet tėvai negalėjo prisiregistruoti ir gauti darbo. Tik 1964 m. tėvai sužinojo, kad jiems jau leidžiama gyventi Lietuvoje.

Beveik 30 metų Lietuvos TSR valdžia slėpė nuo visuomenės, kad buvusieji politiniams kaliniams ir tremtiniais, pasibaigus inkalinimo ar tremties laikui, draudė grįžti gyventi į Lietuvą, kad tuos draudimus patvirtinantys dokumentai nebuvo išduodami.

Jau nepriklausomoje Lietuvoje iš vidaus reikalų ministerijos gavau archyvinę pažymą, kur buvo rašoma: „Po tremties buvo uždrausta grįžti gyventi į Lietuvos TSR. Leista grįžti į Lietuvos TSR 1963 m. spalio mėn. 23 d. LTSR Ministrų Ta-

Klaipėdoje studijuoja 4000 studentų

Jaunas universitetas, per vieną penkmetį sutelkęs daug mokslinių jėgų ir pasiekęs aukštą lygį

ALGIRDAS GUSTAITIS

Klaipėda yra daugiau kaip Lietuvos miestas. Ji yra svarbiąji Lietuvos dalis, viso krašto plaučių dalis.

Žvelgiant iš perspektyvos, atrodo nesuprantama, kodėl Vytautas, Didžiojo vadinamas, po Žalgirio kautynių, kurias laimėjo, neprijungė prie Lietuvos Prūsijos su Elbingu, Įsručiu, Tvanke (vokiškai Koenigsberg), Klaipėda. Šimtmečius Lietuva kraujavo negavusi pagrindinės savo krašto dalies. Prūsai buvo pagrindinė lietuvių tautos gentis. Tik 1923 m. Lietuvos savanoriai Prūsijos dalelytę šiaip taip prisijungė, kovodami su Prancūzijos kariuomenės daliniais.

Iki šiol ne visi lietuviai teikia dėmesį Klaipėdai, Šilutei, Pagėgiams, tam nedideliame žemės plote, atgautam 1923 m. Vilniaus valdovai kajoja duokles Klaipėdos universitetui, peni lenkiškai kalbančius, kolonistus rusus, juos remia milijonais litų mokykloms, lenkiškoms, rusiškoms TV laidoms.

Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba Vilniuje 1990 m. spalio 5 d. leido įsteigti nuo 1991 m. sausio 1 d. Klaipėdos universitetą. Pirmuoju rektoriumi išrinktas prof. habil. dr. Donatas Švitra. Universiteto penkmečio sukakčiai atminti dabartiniai Klaipėdos universiteto profesoriai – S. Vaitekūnas, R. Skunčikas, A. Žalys suredavo 104 psl. gausiai iliustruotą leidinį „Klaipėdos Universitetas“. Leidinys išspausdintas „Ryto“ spaustuvs kaip dovana universitetui. Dabartinis rektorius prof. habil. dr. Stasys Vaitekūnas vedamajame straipsnyje „Universitetas – neišsenkanti išmintis ir šviesos versmė“ rašo:

„Universitetinio mokslo šviesa, kaip ryškus švyturys įsižiebes Europoje ankstyvaisiais viduramžiais, vedė tautas ir valstybes, šviesdamas joms kelią tarp būties ir nebūties, tarp žlugimų ir sukrėtimų. Laiminga ta tauta ir pagerbtas tas miestas, kuris turi universitetą – neišsenkančią išminties, šviesos, tikėjimo ir vilties versmę, švyturį neramiuose istorijos, jos kataklizmų okeanuose. Tad nėra pasaulyje valstybės, kuri nesididžiuotų savo universitetais ar akademijomis. Karaliai ir prezidentai, kaip didžiausią dovaną ir privilegiją, duoda miestams universitetus, kad jie stiprintų valstybės galią, šlovintų miestus ir visą kraštą, rengtų valstybei išmin-

rybos nutarimu N. 615S.“

Tėtis – beveik 19 metų buvo pavoingas komunistams ir jų laikė uždarę kalėjimuose ir tremtyje.

Žvelgiant atgal

Gyvenime ne vieną kartą mums reikėjo atsakyti į klausimą: ar reikėjo mūsų tėčiui 1941 m. imti į rankas ginklą ir pasipriešinti okupantams bei jų talpinkams? Buvo sugriautas mūsų gyvenimas, prarastas turas, visi praradome daugiau ar mažiau sveikatą ir beveik 40 metų negalėjome pasakyti tiems žmonėms, kad kol nors laimėjome. Jei kalbėti tik apie laimėjimą ar pralaimėjimą, tai reikia sutikti, kad kol kas daugiau laimėjo tie, kurie nesipriešino okupantams ar net bendradarbiavę su okupantais, visai niekinę laisvės kovotojus kuriems ir dabar jie daugiau yra „banditai“, o ne partizanai. Bet reikia tikėti ateis laikas, kai Lietuvoje į valdžią ateis dori, sąžiningi žmonės, kuriems daugiau rūpės tautos gerovė, o ne piniginė savoje kišenėje.

Galima džiaugtis iškovota nepriklausomybe, galima tvirtai pasakyti, kad ginkluota kova prieš okupantus ir jų talkininkus nebuvo beprasme, bet, deja, dar negalima pasakyti, kad ta kova jau laimėta, kad pralaimėjome tie, kurie nenorėjo priešintis ar net bendradarbiavo su okupantais. Istorija įvertins ir vie-

tingus ir dorus specialistus, vis naujas studentų kartas ruošų šalies ateičiai, jos progresui ir suklestėjimui.

Universiteti patikimiau nei kariniai bastonai ar skaitlingos armijos saugo valstybių teritorijų integralumą, tautų laisvę ir nepriklausybę. Tik mokslas, sušijęs su religine dora, tampa neįveikiama tvirtove. Tą daug kartų patvirtino istorija, laiko tarpasmas, kurį šalis praejo nuo Mindaugo iki šiandieninės laisvos, demokratiją kuriančios Lietuvos“.

Klaipėdos universitetas, remiamas visuomenės, įstengė savo globon perimti karinį miestelį (1993 m.) su šešiais neogotinės architektūros pastatais ir 25 ha teritorija. Aišku, daug ką reikia remontuoti, pritaikyti. Lietuvos respublikos seimas 1995 m. gruodžio 14 d. patvirtino universiteto statutą. 1995 m. spalio mėn. Valstybinė heraldikos komisija patvirtino Klaipėdos universiteto herbą.

Klaipėdos universitete veikia keletas fakultetų, kuriuose mokosi 4000 studentų.

Gamtos mokslų fakultetas turi ekologijos, rekreacijos, fizikos, sistemos tyros katedras, sistemų analizės mokslų centrą, botanikos sodą, užimantį kartu su Danės upe 30 ha plotą. Jame mokslininkai ir studentai vykdo mokslinius tyrimus, praktines studijas. Botanikos sodu naudojasi moksleivija, visuomenė. Tenai auga 200 vaistinių augalų rūšių.

Humanitarinių mokslų fakultetas ruošia lietuvių kalbos, literatūros ir teatro meno specialistus. Veikia užsienio kalbų skyriai: vokiečių filologijos, teologijos, anglų filologijos, skandinavistikos ir evangelistikos teologijos, folkloro centrai, baltų kalbotyros ir etnologijos katedra, lietuvių kalbos, literatūros ir etnologijos katedra, teatro pedagogikos katedra ir kt.

Jūrų technikos fakultetas. Nuo 1959 m. veikia mechanikos inžinerijos, statybos, aplinkosaugos, inžinerijos ir chemijos, elektrotechnikos, laivų inžinerijos, laivų mechanikos katedros.

Yra menų, pedagogikos ir socialinių mokslų fakultetas su įvairiais padaliniais. *Universiteto mokslinė biblioteka* labai daug padeda studentijai knygomis, žemėlapiams. 1995 m. centrinėje bibliotekoje buvo 480,337 egz., kurių 13,884 grynai moksliniai (Nukelta į 7-tą psl.)

Šeimos kovoje - viso krašto tikrovė

Prisimenant tėvų kovas, 1941 metų sukilimą, partizanų žygius, Sibiro lagerius, laimėjimus ir pralaimėjimus, ateities lūkesčius

ALGIMANTAS VIČINAS. Panevėžys

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Iš vieno lagerio į kitą

Lietuviams ypač sunki buvo pirmoji žiema. Barakuose buvo pastatyta po vieną geležinę krosnį 2-3 šeimoms. Eidami miegoti prie lovos pastatydavome kibirus su žarijomis iš tos bendros krosnies, kad nors kiek būtų šilčiau.

Gyvenvietėje nebuvo mokyklos, parduotuvės, medicinos punkto. Mama prašė vietinę valdžią mums perkelti į didesnę gyvenvietę, nes mums jau reikėjo eiti į mokyklą. Po dvejų metų mums perkėlė į Ilkos gyvenvietę, kur taip pat prieš lietuvių atvežimą buvo japonų karo belaisvių lageris. Tik čia japonų kapinės buvo visiškai sugriautos, sunaikintos.

Po trejų metų buvom vėl perkelti į nedidelę gyvenvietę Kunduliūn, kur nebuvo nei mokyklos, nei parduotuvės, nei medicinos punkto. Tose nedidelėse gyvenvietėse, esančiose miškuose, ypač didelis būdavo lietuvių mirtingumas, nes nebūdavo iš kur sulaukti pagalbos, mirėdavo daug senų žmonių ir vaikų.

Dar po metų buvom perkelti į didelę gyvenvietę Starają Brian, kur gyveno daug rusų,

lietuvių, taip pat tremtiniai iš Ukrainos, Moldavijos, buvę rusų karo belaisviai, patekę į vokiečių lagerius, o po karo už tai apkaltinti tėvynės išdavimu ir iš vokiečių lagerių atvežti į Stalino lagerius.

Čia buvo atvežti iš įvairių Rusijos lagerių lietuviai, kuriems baismė dar reikėjo atlikti Sibiro tremtyje. 1955 m. pas mus buvo atvežtas mūsų tėtis, kuris Sibire praleido 7 metus. Tėtis papasakojo, kokiame baisiame pragare jam teko išbūti tuos 10 metų. Vorkutos trečiaame lageryje buvo laikomi ir vokiečių karo belaisviai – aukštieji karininkai. Baisu buvo klausyti jo pasakojimų apie didžiules krūvas sušalusių lavonų, kurių negalėdavo palaidoti, nes žemė būdavo tiek išalusi, kad negalėdavo iškasti jiems duobių.

Su gydytoju Šerkšnu

Ilkos ir Starają Brian gyvenvietėse mes gyvenome kartu su Bronislovo Šerkšno šeima. Po karo Panevėžio ligoninėje gydytojas B. Šerkšnas dirbo chirurgu. 1945 m. vasarą jo budėjimo metu naktį partizanai iš ligoninės išlaisvino savo sužeistą į pilvą draugą Juozą Kučį. Per kilusį susišaudymą ligoninėje žuvo J. Kučis saugojęs milicininkas V. Bistrevičius, kuris spėjo iš automato sunkiai su-

žeisti partizaną Antaną Barauską. Susišaudymo metu žuvo taip pat viena ligonė. Atskubėję į ligoninę NKVD kariškiai su šunimis apieškojo visą ligoninę. Neberadę partizanų, B. Šerkšnui liepė operuoti sunkiai sužeistą partizaną A. Barauską, kuris mirė operacijos metu.

B. Šerkšnas buvo uždarytas Saugumo rūsyje, kur buvo tardomas, bet po kiek laiko paleistas ir vėl galėjo dirbti ligoninėje.

1947 m. vasarą B. Šerkšno budėjimo metu naktį partizanai vėl sugebėjo išlaisvinti sužeistą į koją partizaną Paulių Smilgą, kurį saugojo 3 ginkluoti kareiviai. Dr. B. Šerkšnas buvo apkaltintas bendradarbiavimu su partizanais, suimtas, žiauriai kankintas, 1948 m. su mažamečiais vaikais išvežtas į Sibirą. Jau pirmais tremties metais nuo infekcinių ligų mirė du jo mažamečiai vaikai.

Daktaro nepalaužė

Žiaurus likimas nepalaužė „lietuvių daktaro“, kaip jį ten visi vadino. Su lietuvišiais jis kalbėdavo tik lietuviškai, ir vietinė valdžia už tai jam keletą metų pilvą draugą Juozą Kučį. Kiek galėjo, B. Šerkšnas priešinosi lietuvių nutautėjimui Sibire. Ne vienam lietuvių jaunuoliui buvo gėda dėl savo kalbos, kai tekda-

Kauno "Ainiai" Kanadoje

Du koncertai

Svetingai ir nuosirdžiai Wasagos, Ont. lietuviai sutiko Kau- no muzikos ansamblį "Ainiai" š.m. rugpjūčio 4 d. Dar gerokai prieš koncerto pradžią jie rinkosi į "Oakview Community Centre" salę. Buvo matyti svečių net iš tolimesnių apylinkių – Stayner'io, Collingwood'o, Hamiltono, Toronto, Barrie ir kt. Kiti į koncertą atvažiavo tiesiai iš Midland'o, kur tą sekmadienį buvo suvažinę maldininkai pasimelsti už Lietuvą, jos laisvės kovotojus ir kankinius. Ten Mišiose dalyvavo ir "Ainiai". Jų dainininkas V. Čepkus pamaldas pajavairino giesmėmis.

Gausiems žiūrovams apie "Ainius" papasakojo Toronto LN kultūros k-jos vicepirmininkė G. Bijūnienė, tarp kitko primindama, jog tas ansamblis dirba daug, kad tautos nesuspanašėtų. Uždangai prasiskleidus, trimito garsams nuaidėjus, scenoje pasirodė septyni ansambliciai. Meno vadovas aktorius P. Venslova koncertą pradėjo deklamavimu. Ir toliau eilės pynėsi su muzika ir daina. Ansamblio solistas V. Čepkus sujungė visą salę bendra daina, visi kartu dainavo priedainius, skambėjo jo paties sukurta "Oi, tu Lietuva, tėvyne, tėviškė tu žalia..." Gražiai duetu padainavo V. Sagaitytė ir V. Čepkus. Žodžiai solistės, muzika ansamblio vadovo J. Urbono. Kai kurie klausytojai jungėsi dainon "Kur beklajoju, tave matau, o gimtine..."

Petras Venslova liaudiškais pokštais įvesdavo kiekvieną muzikos įtarpą po savo paties deklamavimo. O kūrinių buvo labai įvairių. Pvz. aukštaičių tarne padeklamuotas A. Barausko "Anykščių šilėlis" buvo palydėtas muzikų meniškai atlikto čiulbėjimo, traskėjimo, ošimo, genelio kalenimo – miško garsų simfonijos. Žiūrovams buvo pateikta ir žemaičių jumo-ro bei išminties pagal S. Daukanto surinktą tautosaką.

Ansamblio muzikai-profesionalai – Jonas Urbonas (muz. vadovas), Edmundas Gumuliaskas, Vytautas Švabauskas ir Darius Ivanauskas – grojo kiekvienas mažiausiai trimis instrumentais: ne tik akordeonais, armonikomis, smuikais, bet ir rageliais, ožragiais, skambalais, tabalais, skrabalais, skudučiais ir net medinėmis klumpėmis.

Lietuvos ansamblis "Ainiai" su rėmėjais, gen. Lietuvos konsulu HARIU LAPU ir GRAŽINA LAPIENE po koncerto Toronto Lietuvių Namuose 1996.VIII.6

Nuotr. V. Kulnio

Tyliai dirba Lietuvos...

(Atkelta iš 6-to psl.)

ir jaunystės ne kažin kiek belikę, ir sveikata nebe ta kaip kadaise, o dvasia nepalūžusi. Kai jos ilgam užteks visiems, kuriuos sužavėjo ir pašaukė Atgimimas. Šitokie žmonės dirba tyliai, nesigirdami ir nepastebimi.

A. T. Antanaitis

Su atgimimu į Lietuvą atvyko ir rašytojas, literatūros kritikas Algirdas Titus Antanaitis, kūręs Amerikos lietuvių satyros teatrą "Antras kaimas", rašęs teatrui ir apie jį. Atvyko į Vytauto Didžiojo universitetą dėstyti išsivijus lietuvių kūrybos studentams.

Galima tik stebėtis ir žavėtis juo, ne pirmos jaunystės žmogumi, suspėjančiu aplankyti visus Lietuvos teatrus, bendrauti su jauna ir vyresniąja karta, o susidūrus akis į akį su mūsų kasdienybe, kalbintis su visais iš-

Kartu ir dainavo bei deklamavo. Pabaigoje žiūrovai dar išprašė pakartojimų. Sol. Violeta padeklamavo savo kūrybos eilėraščių atsisveikinimui su žiūrovais.

Toronto LN kultūrinės k-jos pirm. V. Kulnys rengėjų vardu tarė trumpą padėkos žodį. Meno vadovas į sceną iškviėt savo rėmėjus iš Lietuvos, apmokėjusius jiems kelionę: Raimondą Pocienę, Rimą Juozaitį ir Romualdą Skabicką. Ansambliciams vaikučiai įteikė gėlių. Juos sveikino Wasagos lietuvių vardu Moterų būrelio pirm. Aldona Vitkienė. Gėles nuo jų įteikė Regina Valickienė ir Elena Krikščūnienė.

Po koncerto ansamblicius globojo svetingi Wasagos ir apylinkių tautiečiai: E. ir V. Krikščūnai, O. Senkuvienė, V. Paliulis, V. ir A. Baltrušaičiai, G. ir R. Stepulaičiai (iš Barrie), J. ir A. Adomavičiai. Atsisveikinimo vakaras įvyko O. Senkuvienės namuose, kur P. Venslova suėjimą pajavairino V. Mačernio kūrybos deklamavimu.

Koncertas su mažais pakeitimais buvo pakartotas Toronte rugpjūčio 6 d. "Ainius" čia globojo A. Kynas, J. ir V. Beresnevičiai, V. Paliulis, L. Balsienė ir A. H. Stepulaičiai. Rengėjai visiems dėkingi už ansamblicių globą ir dalyvavimą jų koncertuose.

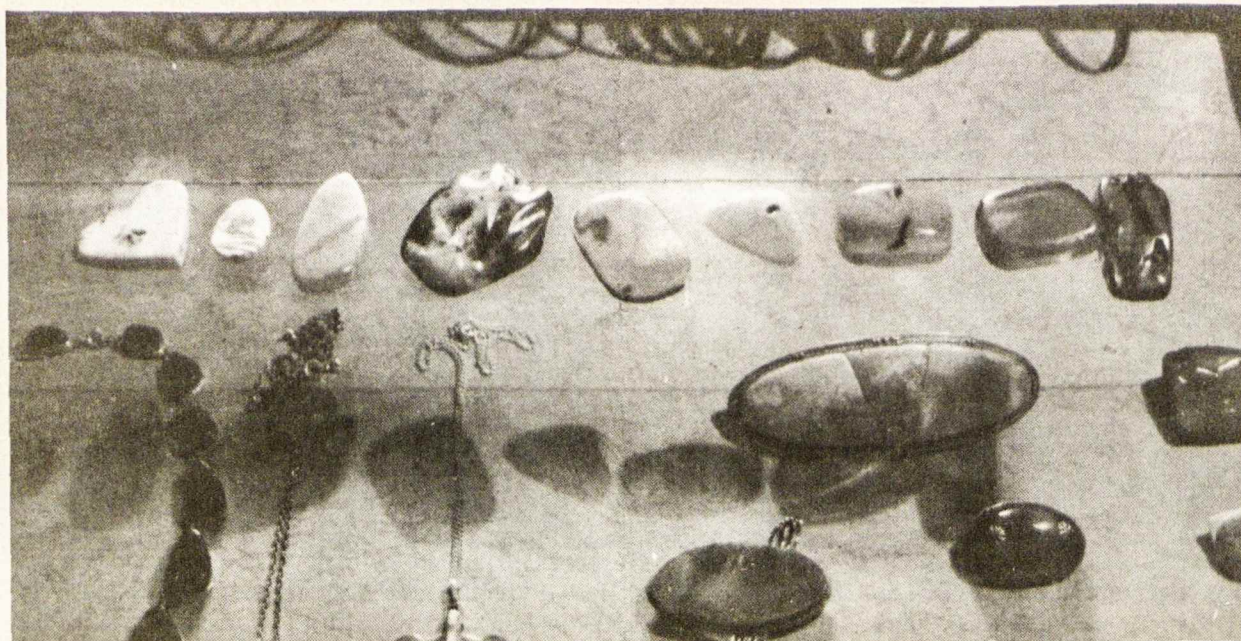
G. Bijūnienė

Maloni staigmena

Pokalbėje su "Ainių" muzikos vadovu J. Urbonu man teko sužinoti apie didžiulius ansamblio rūpesčius. Daugelis ansamblių, gyvuojančių dabar Lietuvoje, susiduria su šėjų stoka. Dažnai tenka net instrumentus nuomotis iš kitų grupių. Todėl čia jiems buvo didelė staigmena, kai H. A. Stepačiai padovanojo dvių šimtų metų senumo kankles. Taip pat šiuo metu, kai Lietuvai sunki ekonominė būklė dar vis atsiranda tokių verslininkų, kurie padeda meno grupėms išvykti į įvairias pasaulio šalis su savo pasirodymais.

Linkiu "Ainių" ansambliui kūrybinės sėkmės, dar daug, daug surengti koncertų, ne tik namuose, bet ir svetur, o torontiečiams gausiai ir dažniau lankyti koncertus, nes tuo irgi galime padėti tiems, kurie dar nori išsaugoti mūsų tradicijas.

Ilona Damašūtė-Beresnevičienė

RUMŠIŠKIŲ SODYBOJE. Viršuje iš dešinės į kairę matyti gintaro senėjimo kaita. Baltas gintaras yra pats seniausias ir brangiausias

Nuotr. K. Balūnaitės

Lietuvaitė geologė Amerikoje

gyvenimą.

– Kokie Jūsų spausdinti darbai?

– Pasirinkusi geofizikos sritį, nusprendžiau tyrinėti kalkakmenius, kaip jie kinta esant dideliame spaudimui. Apie juos parašiau disertaciją, kurią apgyniau 1981 m. Kalifornijos technologijos institute. Esu parašiusi ne vieną straipsnį ne tik apie kalkakmenius, bet ir apie baseinus, žemės gelmių temperatūrą ir kt.

– Kur ir su kokiais reikalais esate keliavusi, ką mačiusi?

– Studijų ir darbo metais "Mobil Oil" bendrovėje turėjau progą gerokai pavažinėti po Ameriką, Kanadą, Norvegiją, Angliją, Vokietiją, aplankyti Lietuvą, Rusiją, Azerbaidžaną. Su tėvais nuvažiuavau Australijon ir Naujojoje Zelandijoje.

– Jūsų rizikingiausias ir pačios įdomiausios gyvenimo akimirkos?

– Berinkdama savo disertacijai akmenų pavyzdžius, turėjau nuvažiuoti į Arktiką, kur gyvena eskimai. Nors važiuavau viena, bet tenai radau iš Kanados geologų grupę, su kuria vasarą nusikridome į reikalingą rajoną. Tenai mus užklupo sniego pūga. Kartą mūsų lėktuvas įklimpo į dumblą, tad turėjome patys ištraukti iš purvo, kad galėtume pasiekti kelionės tikslą. Kadangi salose, kur man reikėjo rinkintis mineralų, buvo meškų, reikėjo išmokyti šaudyti iš ginklų. Tik gerai, kad šautuvo nereikėjo panaudoti: ką tik praėjusios meškos pėdsakus užtikau, bet pačios jų pėdsakų savininkės nebesutikau.

– Kokia linkme dabar suka geologijos mokslas? Kokie paskutinių dešimtmečių šios srities didžiausi atradimai ir laimėjimai?

– Apie tai reikėtų ne vieną paskaitą duoti, bet trumpai galiausiai pasakyti, kad nūnai geologai daugiausia domisi mūsų planetos gamtosauga. Kadangi gamta yra smarkiai užteršta, reikia rimtai susirūpinti jos apsauga. Todėl nemažai dėmesio skiriama giluminiams vandenų sluoksniams. Nemažai rūpesčio kelia oro ir žemės tarša. Geologams kartu su kitų sričių specialistais pasisekė nustatyti, kad anksčiau žemėje irgi būta atšilimų ir atšalimų, todėl dar daugiau gilinamasi į priežastis, kodėl, sakysime, dabar taip pradėjo kaisti atmosferos sluoksniai.

– Kaip ir kodėl nusprendėte padovanoti knygas Vilniaus universitetui? Kokio pobūdžio buvo šios knygos?

– Pirmiausia per "Interne-

tą" susiradau Vilniaus universiteto prof. Petrą Musteikį. Jam pasiūliau visokių geologijos mokslo sričių knygų, kurių turėjau nemažai pati ir dar surinkau apie dešimt dėžių iš pažįstamų, savo bendrovės knygynų ir kitur, nes sužinojau, kad Lietuvoje tokios literatūros stokojama.

– Jei Vytauto Didžiojo, Vilniaus universitetas ar kita įstaiga, bendrovė, jus pakviestų dirbti, ar nenorėtumėte kiek laiko, o gal ir visiškai pasilikti Lietuvoje?

– Man būtų labai įdomu keliais atžvilgiais. Galėčiau kuo nors būti naudinga tėvų pamiltai ir dabar mylimai gimtajai žemei, pati iš arčiau pažinčiau Lietuvą ir geriau susipažinčiau su geologijos mokslu, geriau išmokčiau kalbėti lietuviškai. Mudu su vyru jau esame aptarę, kad būtų ne pro šalį apsigyventi Europoje, ypač Lietuvoje ar Norvegijoje, bet iki šiolie vis nepasitaikė tinkamos progos.

– Ar dabar, kai jau atsiskaitėte sunkiaus geologinių paieškų žvalgo darbo, nepasigailstate kelionių, kalnų ir nežinomų kraštų?

– Dabar, kai pakeičiau gyvenamą vietą ir atsikėliau pas vyrą į Bostoną, tiesiog nebuvo kada galvoti nei apie kelionę nei apie naujus darbus. Kai jau apsitvarkyta, pradėjau dairytis ir, atrodo, netrukus atsirastų ir tik progų, bet ir reikalas pakeičiauti.

– Kokie Jūsų dabartiniai ketinimai, norai ir užmojai?

– Šiuo metu su viena bendrove esu sudariusi sutartį parašyti straipsnį apie technologijos panaudojimą naftos pramonėje. Mat aš ketinu dirbti naftos paieškų ir gamybos patarėja. Tad kaip tik mano rengiamas straipsnis tikriausiai ir bus mano naujojo darbo pradžia. Mano tikslas – artimiausiu metu susipažinti su aplinkosaugos problemomis, nes, mano giliu įsitikinimu, dabar mūsų planetai labai svarbu kuo daugiau dėmesio skirti gamtos, oro, vandens, žemės ir gelmių apsaugai.

– Jūsų požiūris į darbą?

– Mano supratimu, ne tik lietuvis, bet ir kiekvienas žmogus turėtų kuo sąžiningiau ir stropiau visas savo jėgas bei sugebėjimus panaudoti tam, kad būtų kuo daugiau padaryta gero visuomenei, kurioje jis gyvena.

– Kur į Jus galėtų norintys kreiptis?

– Mano adresas: Joana Vizgirda (Vizgirdaitė), 531 Monument St., Concord, MA 01742, USA.

Kalbėjosi –

kun. K. J. Ambrasas, J.D

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Melburno lietuvių bibliotekai Australijoje vadovauja buvusiam Vilniaus krašte prie Dūkšto 1913 m. kovo 18 d. gimęs lietuvių veikėjas Juozas Mikštas. Jo pirmąjį eilėraščių "Baltijos rožė" jau 1928 m. atspausdino tada Vilniuje leistas laikraštis "Lietuvos rytojas". Poezijos rinkinio jis susilaukė tik 1995 m. pabaigoje. Tada jo pirmąjį eilėraščių knygą "Ilgesio dainos", paruosą jaunystės dienų bičiulio Jono Čekio, Australijos lietuvių fondo lėšomis išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla Vilniuje.

Tradicinę "Baltų lankų" studijų savaitę Druskininkuose, memorialiniame M. K. Čiurlonio muziejuje, pasibaigus "Santaros Šviesos" metinės konferencijos pirmajai daliai Lietuvoje, surengdavo leidykla "Baltos lankos". Ta savaitė būdavo pratešiama konferencijoj iškilusių minčių diskusijomis. Šįkart ji įvyko birželio 29 – liepos 3 d., bet joje visi pasigedo nuolatinio šio renginio dalyvų prof. dr. Vytauto Kavolio, staiga mirusio birželio 24 d. vakarą. Romo Kvietkevičiaus pranešimu "Lietuvos aide", velionis buvo palikęs tik "Santaros Šviesos" konferencijoje skaitytą pranešimą "Apie pasitikėjimą" su gairėmis "Baltų lankų" leidyklos studijų savaitei. Tad beveik visi pranešimai studijų savaitėje buvo skirti pačiam Kavoliui ir jo darbams. Visi prisiminė, kad konferencijoj prof. dr. V. Kavolis kalbėjo apie naują socialinių mokslų savivoką. Esą jis teigė, kad Lietuvoj jau atėjo laikas kalbėti ne apie tautą, o apie visuomenę, pagrįstą pasitikėjimu ir bendru žodynu. Pranešimus skaitė ir diskusijose dalyvavo svečias iš JAV prof. Algis Mickūnas, vietiniai veikėjai – Saulius Žukas, Leonidas Donskis, Arūnas Sverdiolus, Tomas Sodeika, Darius Kuolys, Gintaras Mažeikis, Gediminas Milašius, Augustinas Dainys.

Žemaičių akademijos šios vasaros konferencija, surengta su Žemaičių kultūros draugija rugpjūčio pradžioje, turėjo dvi dalis. Pirmoji, įvykusi Telšių rajono Pavandenės draustinyje, buvo skirta Pavandenės miestelio bei apylinkių istorijai, archeologiniams tyrimams, dailės paminklams. Antroji dalis įvyko Plungėje, Oginskių rūmuose, kuriuose yra įsikūręs Žemaičių dailės muziejus. Joje buvo paminėta išsivijoję mirusio Vytauto Didžiojo universiteto fizikos prof. Igno Končiaus (1886-1975), žymaus kraštotyrininko, šimtas dešimties gimimo metinių sukaktis. Jis yra gimęs 1886 m. liepos 31 d. Purvačiuose, dabartiniame Telšių rajone, miręs 1975 m. vasario 19 d. JAV Putname, Conn. Konferencijos dalyviai aptarė jo parašytas knygas "Žemaičių šnekos", "Palangos kraštas", "Medžio drožiniai gimtajam kraštui". Prisiminta, kad rugsėjo pradžioje planuojamas prof. Igno Končiaus, jo sūnų Vytauto ir Liudo palaikų perlaidojimas Vilniaus Rasų kapinėse, kur yra palaidota jo žmona ir vaikų motina Marija.

Žemaitišką teatrą Skuode pradėjo organizuoti rašytojas ir rež. Edmundas Untulis. Pradžią jau padaryta žemaitiškai suvaidintu "Geležies šešėliu". Spektaklis buvo paruoštas pagal norvegų dramaturgo Henrikso Ibseno dramą "Jūnas Gabrieliuss Borkmanas". Repeticijos buvo pradėtos 1995 m. lapkričio mėnesį, o šį pavasarį su premjeriniu Skuodo žemaičių teatro spektakliu jau pasirodys Skuode, Ylakiuose ir Barstyčiuose. Žemaitišką teatrą kviečia ir kiti aplinkiniai miesteliai. Planuojamas apsilankymas ir Liepojoje pas Latvijos lietuvius.

Lietuvos kraštotyros draugija ir Lietuvos kultūros centras Vilniuje surengė pirmąją konferencijos pobūdžio parodą, kurioje buvo aprašyta ir išdėstyta apie 10,000 prisiminimų puslapių, liečiančių išnykusius kaimus, užmirštų žmonių likimus, darbus, papročius, šventes. Šiuos aprašymus konferencijos parodon atvežė jos dalyviai. Didžiąją jų dali sudarė jau pagyvenę mokytojai, bibliotekininkai. Kraštotyrininkų draugijos pirm. I. Seliukaitė džiaugėsi, kad į praeities atsiminimų išsaugojimą įsijungia ir atsiminimus užrašantys jaunieji kraštotyrininkai. Taip sutelkta medžiaga bus išsaugota ateitai. Suvažiavimo dalyviams buvo skaitomos tokios praeities aprašymų ištraukos. Apie didelę šio darbo reikšmę kalbėjo kraštotyrininkų vadovai A. Šidlauskas, V. Rakauskas, R. Masteika, Lietuvos bajorų sąjungos pirm. J. Stankus. "Valstiečių laikraštis" yra išleidęs pirmąją "Kaimų istorijų" knygą. Šiuo metu jau ruošiamos spaudai dvi sekančios "Kaimų istorijų" knygos.

Aklosios sol. Beatrice Grinčevičūtės (1911-1971) aštuoniadešimt penktoji gimimo sukaktis bus paminėta antruoju jos vardo kamerinio dainavimo konkursu š. m. spalio 21-25 d. Vilniuje, didžiojoje Lietuvos muzikos akademijos salėje. Konkurse galės dalyvauti visi profesionali dainininkai ir studentai, gimę ne anksčiau kaip 1961 m. spalio 21 d. Laimėtojų laukia trys premijos: pirmoji – 5.000 litų, antroji – 3.000, trečioji – 2.000. Šių premijų laimėtojai bus vadinami konkurso laureatais. Prizus bei diplomantų vardus taipgi bus galima išsikviesti už vokalinio ciklo, lietuvių kompozitoriaus kūrinių, F. Schuberto dainos ir lietuvių liaudies dainos atlikimą. Prizas taipgi numatytas ir geriausiems koncertmeisteriui.

Liaudies buities muziejus, įsteigtas 1966 m. po atviru dangumi prie Rumšiškų, yra tapęs miniatiūrine praeities Lietuva. Tokio senųjų pastatų muziejaus idėja buvo pasiskolinta iš Švedijos, kur jis yra vadinamas skansenu. Pirmiausia šia idėja susidomėjo estai, senuosius pastatus pradėjo rinkti jau 1957 m. Lietuvoje darbas buvo pradėtas 1966 m. Šio originalaus muziejaus trisdešimtmčio sukaktis dabar paminėta liepos 12 d., visiems susirinkus pirmiausia pastatytoje Žemaitijos sodyboje. "Dienos" atstovo Gedimino Jankaus pranešimu, ten buvo pastatytas trisdešimtmčio sukaktis skaitas kultas koplytstulpis, kurį pašventino Rumšiškų klebonas kun. S. Šileika. Lietuvos buities muziejui yra paskirtas 175 hektarų plotas, turintis Dūkijos, Žemaitijos, Aukštaitijos ir Sūduvos senųjų sodybų pastatus. Jų išdėstymo projektą yra paruošęs architektas R. Jaloneckas, talkos susilaukęs iš architektės B. Kugevičienės. Muziejuje atstatytos kelių šimtmečių senumo pirkios, jaujos, vėjiniai malūnai, teikiantys autentišką XVIII š. pabaigos ir XX š. pradžios lietuviškų kaimų ir miestelių vaizdą. Aukštaitijos kaime yra ir veikianti koplyčia. Muziejus dabar papildomas tam laikotarpiui būdingais dvaro pastatais. Centrinis gyvenamasis tokio dvaro namas jau yra atvežtas iš Kėdainių rajono Aristavėlės. Muziejus turės ir Mažosios Lietuvos skyrių. Spėjama, kad jis gali tapti didžiausiu buities muziejumi Europoje. Trisdešimtmčio minėjime dalyvavo ilgametis šio muziejaus direkto-

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.50%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. indėlius	3.75%
2 metų term. indėlius	4.50%
3 metų term. indėlius	5.00%
4 metų term. indėlius	5.25%
5 metų term. indėlius	5.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.75%
1 metų GIC-met. palūk.	4.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.375%
4 metų GIC-met. palūk.	5.625%
5 metų GIC-met. palūk.	6.125%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.375%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.625%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.125%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	7.75%
Sutarties paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	6.00%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	6.25%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitas.

1996 m. Moksleivių ateitininkų stovykla Dainavoje surengė "Gamtos draugo" ekskursiją. Jos vadovai: kapitonas Pranas Dovydas (Paulius Gražulis), Gytis Vygantas (prie kapitono kojų), kun. Edis Putrimas, Tauras Barauskas, Haris Subačius, Vilija Gražulytė, Varpas DeSaporeira, Pr. Rasutis, Tomas Marchertas, Asta Čuplinskienė, Birutė Bublienė (programos autorė), Daina Čarauskaitė, Gailutė Černiauskaitė (kelionės vedlė), Julija Šukytė, Zita Kelmickaitė ir Lora Krumplytė

SPORTAS

Pranešimai

Tarptautinės sunkumų kilnojimo pirmenybės (senjorų klasės) įvyks 1996 m. rugsėjo 2 – rugsėjo 8 d.d. Collingwood'e, Ont. Į šias varžybas Marijampolės sunkumų kilnojimo klubas siunčia 4 sportininkus ir 2 klubo pareigūnus.

Kanados lietuvių dienų proga į Torontą atvyksta Šarūno Marčiulionio mokyklos jaunieji krepšininkai, vadovaujami mokyklos direktorės Zitės Marčiulionytės. Spalio 12 d. svečiai rungsis su 14-15 m. amžiaus Kanados lietuvių rinktinė. Vėliau svečiai susitiks su pagrindinėmis Toronto ir apylinkės jaunimo komandomis. SALFAS-gos inf.

Nuotaiikos olimpiadai pasibaigus

Kanadiečiai sugrįžo namo su 2 olimpiniais medaliais. Lietuva – tik su vienu. Kanadoje pasididžiavimas olimpiečiais beveik užgeso, o Lietuvoje bronzos medalio pergale dar ilgai bus gyvenama. Mūsų krepšininkai ir vėl pasipuošė bronzos. Lietuva tuo džiaugiasi ir didžiūojasi. Olimpiadai pasibaigus, "Lietuvos aidas" rašė: "Is Amerikos į Lietuvą skrenda boingas su olimpiečiais ir dvykla bronzos medalių". Roma Griniūtė su pasididžiavimu aprašė mūsų krepšininkų pergalę Atlantoje.

Kanados olimpiniai laimėjimai šiandien jau pradėdami užmiršti. Pagrindinis dėmesys Kanadoje ir vėl skiriamas profesionaliniam sporto bižnui. Torontas seniai pagerbė savo olimpiečius. Atlantos medalistai buvo sukvieisti į Sky Dome stadioną. Kiti Kanados olimpiečiai, dabar besivaržą Europoje, taipgi pasirodė stadione. Iškilmes pajavirino raketos bei populiarios pramogos. Įėjimas buvo nemokamas, tačiau 58,000 vietų pastate buvo tik 7,000 žiūrovų.

Donovan Bailey, olimpinis aukso medalio laimėtojas, 100 m. baigmėje pasiekęs pasaulio rekordą, į save atkreipė visų dėmesį. Verslininkai, norintys reklamuoti savo prekes, domisi juo.

Olimpiadai pasibaigus, amerikiečių krepšinio treneris L. Wilkens pareiškė: "Prieš 1992 m. Amerikai atstovaudavo universitetų žvaigždės. Šiandien jie laimėtu tik kelias rungtynes. Dabar jokia universiteto komanda nelaimėtu prieš Jugoslaviją, Lietuvą ar net ir Argentiją. Jie žaidžia 100 kartų geriau negu 1992 m. Šios komandos geriau užbaigia žaidimą, geriau gina ir mėtė".

Atsidarius vartams į Vakarų pasaulį, Lietuvoje pasigirdo balsų: "Kas bus, kai geriausi mūsų žaidėjai atsidurs užsienyje?" Šiandien jau atrodo, kad bendravimas su vakarais Lietuvos krepšiniui nepakenkė. Sabonis, Marčiulionis ir Kurtinaitis pelnė jau trečią olimpinį medalį. Laimėta bronzos Barcelonoje ir Atlantoje priklauso dar ir Lietuvai.

Atlantos olimpiadoje Arvydas Sabonis ir Šarūnas Marčiulionis žaidė būdami sužeisti ir tai ne dėl papildomo uždarbio, bet dėl Lietuvos. Ketvirtą olimpinio medalio jie jau nelaukia. Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis ir Rimas Kurtinaitis pareiškė, kad Atlantos olimpiadoje jei žaidė paskutinį kartą. Jų įnašas Lietuvos krepšiniui pasibaigęs. JKB

Nauji Tomo Pukščio pasirodymai

Čikagietis Tomas Pukštys buvo vienintelis lietuvis JAV olimpinėje rinktinėje ir rungtyniauo Atlantoje. Ten jis užėmė 8 vietą iš 34 geriausių pasaulio ietininčių. Į baigminių dvilytukių jis savo grupėje (jū buvo dvi) pateko atsistojęs antruoju. Tačiau kitą dieną laimė nebuvo jo pusėje, bet Tomas vistiek pasirodė geriau negu Barcelonos olimpiadoje, kur jis buvo dešimtuju. Jis pats teigia, jog pagal šiu metų pasekmes jis turėjo būti maždaug 5-ju ar 6-ju. Pirmąją vietą ir aukso medalį gavo pasaulio rekordininkas čekas Jan Zelezny, sidabrą laimėjo anglas Steve Beckley, o bronzą – vokiečiai Boris Henry.

Po olimpinų žaidynių Tomas išvyko į geriausiųjų pasaulyje lengvosios atletikos sportininkų kvietimus turnyrus European. Pirmasis iš jų buvo rugpjūčio 10 d. Monte Carlo mieste, kur mūsiškis jau antrą kartą šią vasarą pagerino Amerikos rekordą, ietį nusiviesdamas 283-10 pėdų ir užimdamas IV vietą. Po Tomo penktuoju šį kartą liko aukso medalį laimėjęs Zelezny.

Rugpjūčio 14 d. Tomas vėl rungtis pasaulinio lygio varžybose Žiuriche, Šveicarijoje. Čia jo pasekmė buvo kuklesnė – 271-10, tačiau ji mūsiškiui užtikrino V vietą, nes ir kiti metė nelabai sėkmingai. Žiuriche Pukštys aplenkė Atlantos žaidynių sidabrą medalininką anglą Beckley. Dar Pukštys dalyvaus varžybose Berlyne ir Londone, o tada sugrįš pas savo tėvus – Rasą ir Romą Pukščius į Čikagą. Čia nuo rugsėjo mėnesio pradžios jis žada treniruotis su Čikagos "White Sox" beisbolo komanda kamuoliuko metu, o spalio mėnesį jis yra pakviestas Niujorko "Yankees" komandos vadovų Floridon išmėginti jėgas norint patekti į šią garsiąją profesionalų beisbolo komandą. Jei viskas gerai seksis, Pukštys gali įsitvirtinti gerai apmokame sporte.

Edv. Šulaitis

Ateitininkų žinios

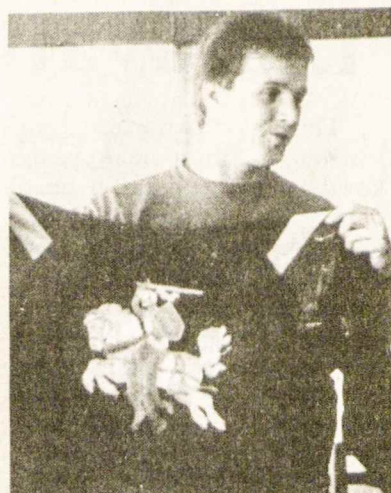
LAIŠKAS VISIEMS BENRAMINČIAMS

Sveikinimai iš 1996 m. moksleivių ateitininkų stovyklos Dainavoje!

Išsinuomojome savaitę "garlaivį" (kainavo mums net 1500 litų!), ir pats Pranas Dovydas (Paulius Gražulis) lydi mus ekskursijoje Nemunu nuo Kauno iki Baltijos jūros. Mums nuosirdžiai rūpinasi ir mus globoja išvykos vadovė Gailė Černiauskaitė ir jos ištikimi pagalbininkai: B. Bublienė, A. Čuplinskienė, kun. Edis Putrimas, Pr. Rasutis, Z. Kelmickaitė, G. Vygantas, H. Subačius, V. Gražulytė, V. DeSaporeira, T. Marchertas, D. Čeraskaitė, J. Šukytė ir L. Krunglytė. Aukščiausio lygio kulinariją rūpinosi A. Jaunokienė, D. Jaunokaitė ir T. Barauskas.

Valgom tiek daug, kad bijome nuo priaugusio svorio laivą nuskandinti! Kiekvieną dieną aplankome istorines vietas Nemuno pakrantėje. B. Bublienė (programos vedėja) pasakoja mums apie Lietuvos didvyrius ir ateitininkijos pirmūnus. Mes džiaugiamės, kad šita kelionė sudarė moksleiviams (50-čiai stovyklautojų) proga kartu bendrauti ir ruošti konferencijai Klaipėdoje (MAS suvažiavimas vyks Dainavoje), kuriame diskutuosime apie ateinančius federacijos rinkimus ir Moksleivių sąjungos ateitį. Nors valdžia varžo ir uždraudžia mums veikti viešai, nepasiduosime ir kovosime, kad ateitininkija liktų gyva ir klestėtų! Ši išvyka yra mums gera priedanga aktyviai ir entuziastingai ruošti ateitį! Pridedame keletą nuotraukų, kad pamatytumėte, kaip smagiai leidžiame laiką! Tikime, kad sekančią vasarą dar daug moksleivių keliaus su mumis antrąją "Gamtos draugo" ekskursijoje!

Su šypsena Kristuje! Jūsų, – Gamtos draugo ekskursantai, Moksleiviai ateitininkai

TOMAS PUKŠTYS, JAV olimpinės komandos narys, ieties metimo rekordininkas dalyvavo ir Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Lietuvoje 1991 m. Jis į Lietuvą tada buvo atsivežęs toki sportinį švarką

Nuotr. Edv. Šulaitis

Skautų veikla

Išvakarėse vadovams-vėms atlikus paskutinius paruošimus, į "Romuvą" rugpjūčio 4 d. sugrįžę 135 stovyklautojai-jos ir greitai įsikūrė. Vakarp įvyko stovyklos atidarymas: virš. s. M. Rusino žodis, Tautos himnas, keliamos vėliavos, įsakymus skaito komendantė ps. D. Puzerytė. Po atidarymo – vakarienė, tvarkymasis ir pirmasis susipažinimo lauzas. Išausus pirmadieniui, viskas vyko pagal įprastą dienotvarkę. Per visą savaitę, daug išsklauta pėsčiomis, baidarėmis, sportuota, diskutuota ideologijos klausimais, eitos patyrimo laispių programos. Penktadienį įvairių sporto šakų baigmės, o vakare vakarienė-šokiai. Paskutinė judri diena – šeštadienis. Prie ežero vyko Mišios, kurias aukso kun. J. Sasnauskas, OFM, pasakė įspūdingą pamokslą. Įjungę stovyklautojus su gražiomis mintimis dėkoti Dievui už puikų orą ir gerai pasisekusią stovyklą. Po to vyko stovyklos uždarymas. Skambėjo gražūs šūkiai, perskaityti paskutiniai įsakymai, įžodis, padėkos, dovanų įteikimas šeiminiukams, vadovams-vams. Giedant Tautos himną nuleistos vėliavos, kurios vėl pakils po metų švenčiant "Romuvos" 35 m. sukaktį.

Sutemus suliepsnojo užbaigiamasis lauzas dalyvaujant ir svečiams. Buvo gerai paruošta programa – skambėjo dainos, šūkiai, nuotaiakė kėlė įdomius ir juokingi pasirodymai. Baigiant dideliame rate aplink blėstantį lauzą sugiedota "Ateina naktis", vyr. skaučių "Toliti" ir sk. vyčių tradicinė. Gerai savo pareigas atliko jauni vadovai-vės. Jie sugebėjo išlaikyti drausmę ir parodė gražų pavyzdį. Stovyklai vadovavo tuntininkai s. M. Rusinas ir j.p.s. D. Biskienė. Jiems talkino komendantė ps. D. Puzerytė, dvasios vadas kun. J. Sasnauskas, OFM, ūkio vedėja ps. I. Paškauskienė, padėjėjas K. Pajaujis, slaugė v.s.k. V. Punksienė, instruktoriai, šeiminiukės, draugininkai-kės.

DLK Gedimino sk. draugovė su draugininku ps. R. Kalendra savaitę prieš "Romuvos" stovyklą iškylovo Algonquin parke įsigydami daug žinių ir patyrimo. Keliauo baidarėmis ir siaurais takeliais nuo vieno ežero į kitą. Susipažino su parko gyvūnais, jų pėdomis bei gražia gamta. Po to tiesiai atvyko į "Romuvą" ir įsijungė programon.

SOLD
DAIVA DALINDA,
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namų įvertinimas.
2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M9X 1E5

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 104 milijonus dolerių

MOKA:

3.50% už 30-89 dienų term. indėlius	3.50% už 90-179 dienų term. indėlius
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius	3.75% už 1 m. term. indėlius
4.50% už 2 m. term. indėlius	5.00% už 3 m. term. indėlius
5.25% už 4 m. term. indėlius	5.75% už 5 m. term. indėlius
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	5.375% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.625% už 4 m. GIC invest. pažym.	6.125% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	5.375% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.625% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	6.125% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)	2.75% už taupymo sąsk. (gyv.draud)
3.50% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	3.25% už Amerikos dol. 1 m. GIC
2.75% už Amerikos dol. kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.).	

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų.....	6.00%
2 metų.....	6.50%
3 metų.....	7.00%
4 metų.....	7.50%
5 metų.....	7.75%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų.....6.25%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaltės elgoje

Kiti patarnavimai

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams, iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

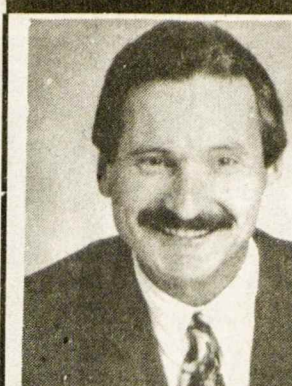
BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. 416 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto, Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška ir įrūša knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINIŠKUS LIETUVUOSE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

KELIONĖS Į LIETUVĄ DAR VIS GERIAUSIOMIS KAINOMIS IR SĄLYGOMIS. PATARNAVIMAS TIKSLIAUSIAS!

- IŠ TORONTO, MONTREALIO IR OTTAWOS – \$1,200.00,
- IŠ VANCOUVERIO, CALGARY IR EDMONTONO – \$1,350.00.

Skrendam per Londoną su AIR CANADA ir LIETUVOS AEROLINIJA (LAL) specialiai sudaryta sutartimi.

Per Paryžių – TIK 12 DOLERIŲ DAUGIAU!

Ieškantiems kelionių į kitus (ar per kitus) Europos miestus visomis Oro Linijomis – GALIMYBĖS NERIBOTOS. Rekomenduojam skrydžius per AMSTERDAMĄ.

Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM – 6 PM). Kitomis dienomis – užsitikrinti mano asmeniškai dėmesį Jūsų reikalams, – paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atsakbinsiu.

Queen Travel International Ltd.

ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

BVL ELECTRICAL ENGINEERING
Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4889 Dundas Street West, Suite 102, Etobicoke, Ontario M9A 1B2
Tel. 416 767-9000 FAX 416 230 6228

DRA
Gyvybės – verslo – namų kelionių – pensij Greitas ir tikslus patarnavimas

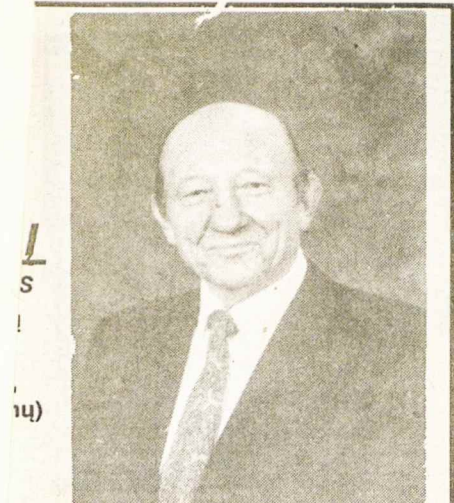
JUOZUI EII
tel. 23
namų 766-5857

CHOLKAN INSURANCE
3836 BLOOR ST. V
Klientų patogumui, susi

SOLD
TED STANULIS
RE/MAX (416) 769-1616
West Realty Inc.

TEO
SĄŽININGAS
BLOOR-ISLINGTON rajone skul mlegamui

RE/MAX West Real
Toronto, Ontario M6P 1A9
tel. 416 769-1616, r
nešiojamas tel. 416 802

Rusija prieš Lietuvos narystę

Lietuva ir kitos Baltijos valstybės stengiasi įstoti į Šiaurės Atlanto sąjungą – NATO, nes jaučia grėsmę iš Rusijos pusės, o Rusijos politikai tokiam žingsniui priešinasi

ALGIMANTAS EIMANTAS

Po prezidentinių rinkimų Rusijoje Dimitri Riurikov, Jelcino patarėjas, pasisakė labai griežtai prieš planuojamą Baltijos kraštų priėmimą į ŠAS. Atrodo, kad Rusija yra pasiruošusi ir pasiryžusi pastoti kelią Lietuvai, Latvijai ir Estijai įstoti į ŠAS.

Ką toks grąsinimas reiškia mums, lietuviams, ŠAS ir net visam pasauliui? Mes aiškiai jaučiam pavoja. Nejaugi bus vėl susilaukta maskvinės okupacijos? Ar vakarai vėl parduos mūsų žemę maskoliams? Ar ŠAS atsukus Lietuvai nugarą, kaip Roosevelt'as Jaltoje? Argi ŠAS ignoruos savo chartą pasirinkdama tinkamus kandidatus, užuot priėmusi visus teisėtus aspirantus į

savo sambūrį? Bene pasaulis vėl susiskaldys politinėmis sferomis ir susilauks tarp jų konflikto?

Dabartinė Lietuvos valdžia delsė ŠAS narystės klausimo sprendimą savo neaiškia pozicija ir pataikavimu Kremlui. Seimo opozicija nuolat ragino valdančiuosius pradėti kuo greičiausiai kandidatūros į ŠAS eigą, tačiau LDDP dauguma seime nustelbė visas dešiniųjų pastangas. Nors šis reikalas šiek tiek atkuto, betgi dar ir dabar valdžia tikina žmones, kad jokio pavojaus iš Kremliaus nesama.

Vyt. Landsbergis, nagrinėdamas Tėvynės sąjungos tikslus ir užmojus, susijusius su ŠAS, yra pabrėžęs Rusijos neologiją ir nemoralų elgesį, kliudantį Lietuvos įstojimą į ŠAS. Jis pareiškė, kad būtų absurdas leisti Rusijai įtakoti ŠAS veiklą, nes tuomet būtų lyg pripažįstama, kad, nenarė, veto teisė. Rusija nori įtikinti JAV bei kitus ŠAS narius, kad Baltijos kraštai esą nenaudėliai, piktadariai, taikos bei ramybės ardytojai, nes siekia sudrumsti Rusijos su JAV santykius, ieškodami ŠAS globos.

Iš viso ŠAS plėtra bet kuria kryptimi neturėtų būti vertinama vien JAV-Rusijos santykių šviesoje. Juk Rusija neturi pagrindo prieštintis Lietuvos narystei ŠAS, nes ji negraso nei Rusijos saugumui, nei gerovei, nei suverenitetui.

"Ainių" ansamblio nariai iš Lietuvos dainuoja naujųjų ateivių gegužinėje Toronte 1996.VIII.3

Nuotr. V. Kulnio

SKAITYTOJAI PASISAKO

GYVENIMO VERPETUOSE

Apšviečia mano kelius "Tėviškės žiburiai". Toks žiburėlis drąsina ir dar toliau žengti. Esame tikri, kad priešim laukta galą, kad gal jau pakeliui pasitiks mus gailėstingai Jėzus. Gal ir nebus bangu ar sunku peržengti šio gyvenimo ribą į aną pasaulį... Smagu keliauti su "Žiburiu". Jis viso kelio apšviečia dar negali, bet sekantis žingsnis bus tikras, numatomas, nespainiojantis. Nesuklupsiu.

Per praėjusius metus iškentėjau keturias operacijas. Nelabai paviko; baigėsi galimybės keliauti... Tad šimet net Lietuvos nesukridau – teko pasilikti namuose. "Poezijos pavasario" lyrikos knygoje mano cilerasti išspausdino, bet neteko dalyvauti... Buvau gerokai nusiminęs.

Aukos Kanados lietuvių fondui

\$1,500 – Kr. Koop. "Parama"; \$500 – M. Lazdūtis; \$300 – dr. A. D. Dickson; \$200 – J. V. Margis, A. Arelis; \$100 – K. Dubauskas, S. G. Noreika, F. Vaišvila, M. Ignatavičius, B. Laučys, L. Zubrickas, J. Astrauskas, M. Astrauskas, L. Tamošauskas, I. Ross, R. Piečaitis, O. Skrebūnienė, dr. B. Vidugiris, Rūta Tumaitė, Rasuolė Tumaitė; \$80 – A. Pranskis; \$75 – E. Mardos; \$50 – J. Linkūnaitis, S. Domeikienė, J. Popikaitis; \$20 – J. Lelis.

Mirusiųjų atminimui pagerbti aukojo:

\$2,000 – A. Plėnys a.a. Onos Plėnienės atminimui; \$100 – NHL Found., J. Domeika – S. Domeikienė a.a. Elenutės Norkienės atminimui; S. Dalius a.a. P. Daliūnės atm.; \$50 – J. Sakalauskas a.a. V. Vyčio atm., K. Budrevičius a.a. K. Sendžiko atm., E. Bersėnienė a.a. O. Petrašiūnienės atm.; \$25 – K. Budrevičius a.a. S. Kunigėlio atm. ir a.a. A. Račienės atm.; \$20 – J. P. Baltuonis a.a. J. Malčiaus atm.; \$251 – buvę otaviškiai – dr. J. Rimšaitė, J. Z. Dabrowski, B. V. Palionis, V. V. Kubilius, V. Šukys, A. K. Pavilonis, L. Daunys, P. J. Ivanauskas, "Vaivorykštė" – a.a. Albinas Paškevičiaus atminimui.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja KLF.

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West (staigoje) ilgiausiai dirbantis agentas.

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu (staigoje) tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Nemokamas namų įvertinimas

RUOŠIASI STATYBAI

Po ilgai užsitęsusių formalumų pagaliau gavome leidimą ir tuoj pat su talka išskirtome medžius, priaugusius, sudegusius Kiauklių bažnyčios grindų vietoje. Medieną pardavėme už Lt. 510. Sunkiau davėsi išraunami kelmiai. Čia prireikė saukties technikos, bet ir jie jau sukrutė šventoriaus kampe. Iškvietėm architekt. Laučiū. Atvykęs su savo bendradarbiu inžinieriumi, apžiūrėjo pamatus ir konstatavo: pamatai metro su puse gylis, viršutinė pamatų dalis gaisro sužalota apie pusę metro. Teko juos atstatyti. Tai apytikriai kainuos 30-40.000 litų. Iš architektų gavome užduotį: iš pamatų vidaus pašalinti žemes 1 metro gylis. Jei leis lėšos, planuojame šį rudenį paruošti bažnyčios pamatus sienų statybai.

Kan. J. Andrikonis, Kriauklių par. klebonas, Širvintų rajonas

ŠYPSENOS

– Vytuk, kiek kartų tau sakiau, kad nepertrauktum tetos kalbos!

– Aš stengiuosi, mama. Bet teta nesiliauja kalbėjusi.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Torontas turėtų atsisakyti karibanos festivalių, nieko bendro neturinčių su kultūra. Karibų kultūrinės bendrijos pirm. H. Gomez su kitais rengėjais niekaip neįstengia sutvarkyti atskaitomybės knygų. Tačiau gynėjų netrūksta. Po šiemetinės kruvinos tragedijos Toronto burmistrė Barbara Hall aiškino, kad karibanos festivalis yra labai svarbus Toronto ekonomijai ir kultūrai. Tarybos narys Jack Layton, vadovavęs karibanos paradui, netgi drįso tragiškai pasibaigusius šuvius suliginti su bombos sprogimu Atlantos olimpiadoje. Esą ta bomba nesustabdė olimpiados, o keli šūviai nesustabdys ir kultūringo karibanos festivalio Toronte.

Ministeris pirm. J. Chretienas perspėjo savo liberalus Kanados parlamente, kad jam galbūt gerokai anksčiau teks skelbti parlamento rinkimus dėl ne-

pakankamos kovos su nedarbu. Esą jie turi būti pasiruošę rinkimams, nors iki jų jo vyriausybė dar turi porą metų. Galimus parlamento rinkimus pranašauja ir pradedamas užtikrintų darbų paskyrimas liberalų veteranams. Liberalų senatoriumi Kanados parlamente ministeris pirm. J. Chretienas paskyrė buvusį ministrų kabineto narį E. Whelaną. Senatorius postą gavo ir ilgametė Kanados liberalų strategė Leonce Mercier. Jos pakeistas liberalų senatorius J. L. Roux buvo paskirtas naujuoju Kvebeko gubernatoriumi.

Didžiausios staigmenos betgi susilaukė buvusi Kanados konservatorių vadovė Kim Campbell, Kanados parlamento rinkimus 1993 m. pralaimėjusi J. Chretienui ir jo liberalams. Ją dabar jau, atrodo, atsisakiusią Kanados konservatorių politikos, ministeris pirm. J. Chretienas paskyrė generaline Kanados konsule Los Angeles mieste. Ten jos laukia 130.000 dolerių metinė alga, trijų milijonų dolerių vertės konsolato pastatas su baseinu Hollywoodui priklausančioje miesto dalyje. Šios politikės pralaimėjimas buvo labai svarbus ministeriui pirm. J. Chretienui. Mat Kanados konservatorių partija parlamente liko tik su dviem nariais. Rinkimus laimėjo tik dabar laikinai vado pareigas einantis Jean Charest ir Elsie Wayne. Tokiose aplinkybėse dabar liberalai su ministriu pirm. J. Chretienu rinkimų negali pralaimėti, nes nėra konservatorių partijos jiems pakeisti. V. Kst.

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomasis masažas ("Craniosacral Therapy")

Priima pasientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

416 763-5677

Šeimos gydytojas,

dr. Aleksandras Spudas

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,

(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas

autobusu nr. 79 (Scarlett

Road) nuo Runnymede

požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78

(kitoje Neries upės pusėje

nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

– mortgičių – mokesčių – turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8 Indian Rd. (išėjimas iš požeminio traukinio Keele stoties) nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Skyrius: North York Town Press 164 Willowdale Ave, North York, Ont. 416 222-4021

London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronto: nuo pirmadienio iki penktadienio Hamilton, Burlington, Oakville, Mississauga: pirmadieniais ir ketvirtadieniais

St. Catharines, Niagara Falls, Welland: ketvirtadieniais Kitchener, Cambridge, Guelph, Brampton: pirmadieniais Wasaga, Collingwood, Barrie: pirmą mėnesio sekmadieniais

Windsor, Sarnia: antrą mėnesio sekmadieniais London: antrą ir ketvirtą mėnesio sekmadieniais

Už pietinės Ontario provincijos ribų: Siųskite siuntinius į Nordland Express su gavėjo, siuntėjo adresais ir talpos aprašymu. Bendrovės mes užpildysime muitinės pareiškimą, sąskaita bus jums pasiųsta.

Dėl patogumo, pastovumo, išvaizdos ir ekonomijos turime įvairaus dydžio dėžių 1, 1.5, 2, 3 ir 5 kubinių pėdų. Taip pat galite įsigyti dėžių Anapilio knygyne, sekmadieniais ir kredito kooperatyve "Talka", 830 Main St. E. Hamilton

JAV ir Kanados dolerių perdavimas

4% plus \$20 pristatymas iki \$4,999 3% nuo \$5,000

Siuntiniai su kanadiškais produktais Lietuvoje mūsų sandėlyje:

Siuntinys nr. 1	10 kg miltų, 10 kg cukraus, 10 kg ryžių	\$50 (JAV \$38)
Siuntinys nr. 2	12 litrų augalų alyvos (4x3 litrai)	\$36 (JAV \$27)
Siuntinys nr. 3	4.5 kg vištienos buljonas	\$30 (JAV \$23)
Siuntinys nr. 4	6 kg žemės riešutų sviestas (12x500 gr)	\$34 (JAV \$26)

Siuntinys nr. 6	20 kg cukraus (10x2 kg)	\$48 (JAV \$36)
	400 g tirpstančios kavos (2x200 gr)	\$95 (JAV \$72)
Siuntinys nr. 7	31 įvairūs kanadiški produktai (20 kg)	\$65 (JAV \$49)
Siuntinys nr. 8	17 įvairūs kanadiški produktai (14 kg)	\$75 (JAV \$57)
Siuntinys nr. 9	220 v. elektrinis šaldytuvas	

SKAMBINKITE

Toronto 416 535-5000

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

FAX 416 535-5001

TORONTONT

Anapilio žinios

– Pradedant ateinančių sekmadieniu, Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje sekmadieninės pamaldos bus laikomos 11 v.r.

– Lietuvos kankinių šventovės choras pradės savo veiklą rugsėjo 8, sekmadienį, 10 v.r. repetitijų salėje ir giedos per 11 v.r. Mišias. Choro valdyba kviečia visus buvusius narius bei naujus asmenis jungtis chorą ir giesmėmis kuo iškilmingiau garbinti Dievą.

– Kanados lietuvių dienų popietei jau galima įsigyti bilietų Anapilio knygne.

– Anapilio sodyba ieško salių sargų-priziūretojų, kurie galėtų su klientais susikalbėti ir angliskai. Prašome kreiptis į Anapilio raštinę tel. (905) 277-1270.

– Mišios rugsėjo 1, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Adolfą ir Regina Klimką ir Vytautą Gvazdaitį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Joną ir Elzbieta Valantiejus.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos vyksta kas antrą sekmadienį, pradžia 9.30 v.r.

– Rugsėjo 8 d. pamaldas su šv. vakariene ir rugsėjo 22 d. laikys kun. A. Žilinskas.

– Parapijos valdybos posėdis – trečiadienį, rugsėjo 4, 7 v.v. parapijos salėje.

– Moterų draugijos posėdis – rugsėjo 8 d. tuoj po pamaldų pas E. Delkienę. Prašoma kuo gausiau dalyvauti, nes bus aptarta Toronto lietuvių ev.-liuteronų sinodo 50 metų minėjimo diena ir programa.

– Redeemer anglų parapija kviečia visą mūsų parapiją dalyvauti bendrose pamaldose jų Redeemer parapijos 50 metų įsteigimo sukakties proga. Pamaldos įvyks rugsėjo 29 d., 10 v.r. Jas laikys vyskupas William D. Huras, kunigai Dutcher-Walls ir A. Žilinskas. Aukoms tą sekmadienį parapijos vartos savo vokelius.

– A. A. Elenos Bitnerienės atminimui parapijai aukojo: \$50 – Ona Voronikaitienė iš La Salle, Que. Juozas Tranelis iš Delhi, Ont.; \$20 – Elzbieta Razokinė iš Tillsonburg, Ont.; \$100 – P. Sulmistras. Parapija dėkoja visiems aukotojams. E.J.St.

Lietuvių namų žinios

– Sekmadienio, rugpjūčio 25, popietėje dalyvavo 214 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Drasutė Baltrušaitytė, Marijampolės kredito kooperatyvo „Suduvos parama“ vedėja; Genovaitė Kimbrienė, Šilutės kredito kooperatyvo „Ūkininko šėkmė“ vedėja; Rėda Kukienė, Vilkiškio kredito kooperatyvo „Žemdirbio parama“ vedėja; Talvaldas Iškildas, Plungės kredito kooperatyvo „Žemaitijos valstiečių kredito unija“ vedėjas; Yves Boilly Desjardins, tarptautinis kredito kooperatyvo direktorius ir vyriausias kredito kooperatyvų Lietuvoje steigimo koordinatorių; Arnoldas Araminas, kredito kooperatyvų darbuotojas iš Kauno; Albina Vyšniauskienė iš Vilniaus; Birutė Vyšniauskaitė ir Jonas Vyšniauskas iš Vilniaus; Irena ir Viktoras Priscepionkos iš Otavos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

– LN valdybos posėdis – rugsėjo 5, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Rugsėjo 3, antradienį, 7 v.v. šaukiamas LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Kviečiami dalyvauti po tris atstovus moterų ir vyrų būrelių, kultūros komisijos ir „Atžalyno“.

– Rugsėjo 4, trečiadienį, 1 v.p. p. įvyks LN vyrų būrelio valdybos posėdis. Bus aptarti ateities planai ir įvykusi poilsio stovykla. Nėgalintieji dalyvauti prašomi pranešti Teodorui Stanuliiui 769-1616.

– Vysk. K. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje aukojo: \$100 – J. Kairiūnaitė; \$60 – B. Vaišnoras.

– A. a. Antano Žinaičio atminimui pagerbti Wellando lietuvių bendruomenė „Tėviškės žiburiai“ aukojo \$50.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Rugpjūčio 25, sekmadienį, pamokslus sakė kun. Aloyzas Pukenis. Jis grįžo į Romą tęsti studijų, siekdamas kanonų teisės doktorato.

– Rugpjūčio 23 d. palaidotas a.a. Jonas Ziūrinškas, 82 m. Paliko žmoną Ireną ir postūnį Leoną Ragainką su šeima. Lenkijoje mirė Broniaus Degučio sūnėnas Povilas ir Jurgio Kuliešiaus dėdė Julius Marcinkevičius; Lietuvoje – Stasio Kalyčio sūnėnas Algis Kalytis.

– Parapijos choras pradės naujo sezono darbą rugsėjo 5, ketvirtadienį, 7 v.v. pirmąją repetitiją muzikos studijoje. Vienas svarbesnių įvykių, kuriam choras pradeda ruoštis, yra Kanados lietuvių dienos spalio 11-13 d.d. Chorui vadovauja D. Viskontienė ir D. Radtke talkiniant P. Vytui.

– Sekmadieniais po Mišių parapijos salėje yra platinami bilietai į Kanados lietuvių dienų pokylį, kuris įvyks Anapilio salėje spalio 12 d. Kitu laiku bilietus galima įsigyti pas V. Taseką paskambinus 905-824-4461.

– Parapijos kavinė su lietuviškais valgiais, taip pat ir parapijos biblioteka pradės veikti rugsėjo 8 d. Kavinės vedėjos, kurios pasikeis, kurios dirba kiekvieną sekmadienį, yra B. Greičiūnienė ir E. Walanciej. Jų savo padėjėjoms; parapijos bibliotekai vadovauja P. Jurėnas su padėjėju R. Žiogariu. Knygų kioskas, kuriam vadovauja S. Prakapas, veikia įprasta tvarka.

– Kun. Julius Sasnauskas, OFM, pravedęs rekolekcijas N.P.M. seselės „Neringos“ stovyklavietėje, šį savaitgalį kapelionauja ateitininkų studijų savaitėje „Dainavoje“. Rugsėjo 3 d. jis išvyksta į Lietuvą poilsui.

– Mišios sekmadienį, rugsėjo 1, 8.15 v.r. už a.a. Aleksandrą Radžį; 9.15 v.r. už a.a. Alfonsą Balnį; 10.15 v.r. už a.a. Olga ir Sigitą Pranckūnus, a.a. Mindaugą Šelmį ir a.a. Algį Strumilą; 11.30 v.r. už parapiją ir visus parapijiečius.

Atviros Lietuvos fondo vykdomasis direktorius Vytas Gruodis, anksčiau gyvenęs Kanadoje, parašė „Tėviškės žiburiams“ laišką, kuriame nurodo, kad „praėjusieji metai buvo ženklūs gausia mūsų programų ir remiamų projektų veikla“. Prie laiško pridėti du 48 psl. gražiai išleisti leidiniai (vienas lietuvių, kitas anglų kalba) „Atviros Lietuvos fondas, 1995 metų ataskaita“. Čia skaičiais ir diagramomis skelbiamos sritys ir padarytos išlaidos toms sritims paremti. Pvz. iš viso švietimui išleista \$1.793.498, mokslui ir studijoms – \$1.072.579, leidybai – \$202.024, kultūrai – \$332.565, pilietinei visuomenei – \$530.748, verslui ir ekonomikai – \$225.366, bendrosioms programoms – \$625.848, organizacinės išlaidos – \$406.338. Čia nurodytos išlaidos – visos JAV doleriais. Kiekviena išlaida yra detalizuota ir plačiai paaiškinta. Paskelbtas gana ilgas keturių puslapių sąrašas asmenų, kurie buvo paremti jiems atliekant stažuotes ar dalyvaujant konferencijose užsieniuose.

Dr. Rasa Mažeikaitė, Kanados lietuvių muziejaus-archyvo vedėja, yra išvykusi dalyvauti mokslininkų konferencijoje. Ji grįš rugsėjo 10 d.

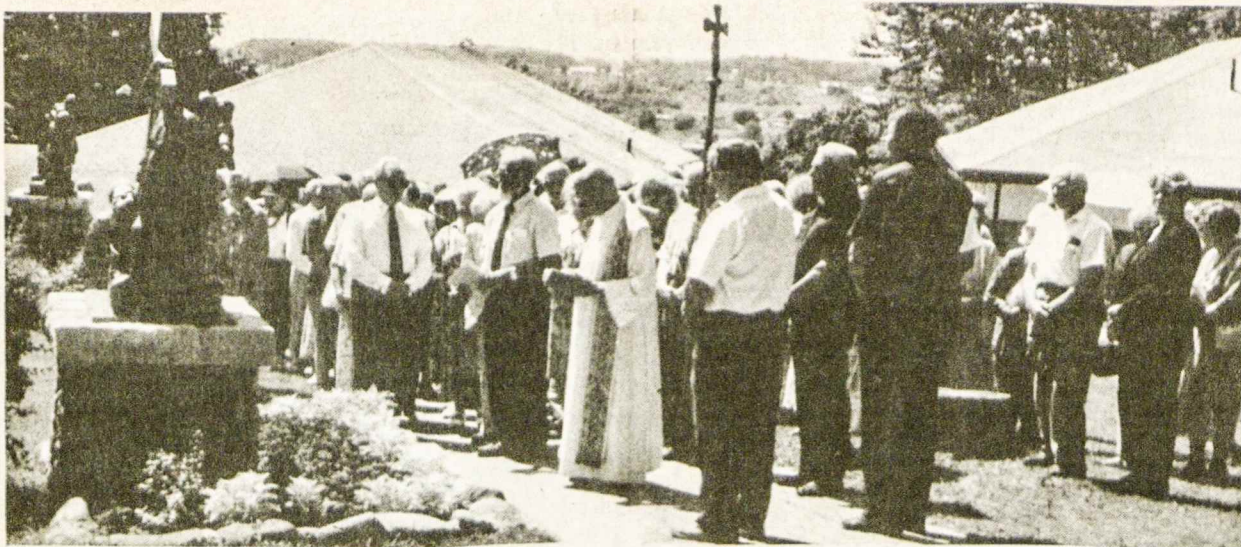
A. a. Vytauto Pulkauninko atminimui pagerbti žmona Ona Pulkauninkienė „Tėviškės žiburiams“ aukojo \$100.

A. a. Ona Plėnienė, ilgametė „TŽ“ skaitytoja bei rėmėja, rašydama savo testamentą, nepamiršo ir „TŽ“ – paskyrė 2000 dolerių, kuriuos „TŽ“ administracijai įteikė jos liūdintis vyras A. Plėnys, knygriškios „Samogitia“ savinininkas, nuolatinis „TŽ“ rėmėjas. Jam reikiame nuoširdžią užuojautą, o geradariui Velionei atsidėkosime maldomis.

IŠNUOMOJAMAS su baldais nerūkančiam vyrui vienas nedidelis kambarys ir virtuvė antram aukšte. Taip pat vienas kambarys ir virtuvė rūsyje. Yra automobiliiui pastatyti vieta. Tel. 416 762-1569.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 905 272-8323.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobiliių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bei kurti laiku tel. 503-1687.

Prie Kanados kankinių šventovės Midlande lietuviai maldininkai eina Kryžiaus kelius, prisimindami ir Lietuvos kankinius

Lietuvos kankinių vardo parapijos choras iš Mississaugos, diriguojamas muziko JONO GOVĖDO, gieda per pamaldas Kanados kankinių šventovėje Midlande, kur dalyvavo lietuviai maldininkai

Nuotr. G. Paulionienės

Toronto Maironio mokykla ir liuanistiniai kursai pradės mokslo metus rugsėjo 21 d. „Our Lady of Peace“ mokyklos patalpose, 70 Mattice Ave. Registracija – nuo 9.30 v.r. iki 12 v. Pamokos tą dieną vyks nuo 9.30 iki 11 v.r. Smulkesnės informacijos galima teirautis pas G. Paulionienę telefonu 416 249-9893, D. Puterienę telefonu 416 766-9852 arba A. Rašymą – 416 233-7757.

Clarkson menininkų draugija rengia meno kūrinių parodą ir išpardavimą rugsėjo 27-29 d.d. Sprinkbank Visual Arts Centre, 3057 Mississauga Rd. Atidarymas įvyks penktadienį, rugsėjo 27 d., 7.30 v.v. Informaciją teikia Stella Halwa telefonu 905 845-4937.

Kanados lietuvių dienos, rengiamos KLB Toronto apylinkės, įvyks spalio 11-12-13 d.d. Numatyta plati programa: spalio 11 – literatūros vakaras ir jaunimo susipažinimo pobūvis. Prisikėlimo parapijos patalpose; spalio 12 – mokytojų suvažiavimas, sporto varžybos, dramų popietė, meno ir tautodailės parodos, iškilmingas pokylis; spalio 13, sekmadienį – Mišios/pamaldos Lietuvos kankinių. Prisikėlimo ir Išganytojo parapijų šventovės, didysis koncertas Anapilio salėje ir atsivėsinimo linksnavakaris Lietuvių Namuose. Inf.

Toronto istorinės tarybos 22-asis premijų įteikimas įvyko š.m. birželio 12 d. Ta proga išleista lankstinuke paaiškinta tarybos paskirtis ir suminė visos premijos, skiriamos asmenims ir organizacijoms, pasižymėjusiems istorinių vietovių ir pastatų išlaikyme ar restauravime. Viena premijų buvo skirta Judy ir Hy Sarick, restauruojantiems Yonge gatvėje esantį „Children's Book Store“. Projekto architektas – torontietis Jurgis Sederavičius, Toronto Maironio mokyklos tėvų komiteto ir „Volungės“ choro narys.

JAUNA šeima iš Lietuvos (vyras ir žmona) ieško pastovaus, ilgalaikio darbo. Gali dirbti įvairius darbus. Tel. 416 767-6858.

REIKALINGA mylinti vaikus moteris, mokanti anglų kalbą, prižiūrėti 1 metų mergaitę penkias dienas per savaitę. Skambinti tel. 416 861-9538.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalpių bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stalo lauko verandas, tvoras. Garantuojame prieinamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

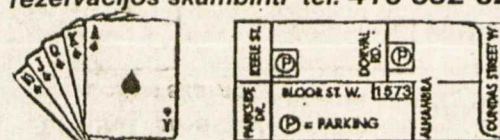
LABDAROS KAZINO

1573 Bloor St. West (Bloor - Dundas West)

Programoje: laimės ratas, kortų žaidimai (Blackjack, Hold'Em Poker),

Rugpjūčio 28, trečiadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.
Rugpjūčio 29, ketvirtadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.
Rugpjūčio 30, penktadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.

PELNAS – Toronto Lietuvių namams. Dėl stalų rezervacijos skambinti tel. 416 532-8217

Valdo – CASINO FLAMINGO

Leidimo nr. P965444

Dail. R. Viesulo palaikai į Lietuvą

Dailininkas Romas Viesulas 1986 m. mirė Romoje, Italijoje, jam einant Temple universiteto Romos skyriaus direktoriaus pareigas. Jis ten ir palaidotas. Šiais metais, laikantis Romos miesto įstatymų, jo kapas bus panaikintas. Stengiamasi jo palaikus perkelti į Antakalnio kapines Vilniuje. Ta proga š. m. rugsėjo 11 d. Viesulo grafikos darbų paroda bus atidaryta Valstybinėje galerijoje, Vilniuje.

Jo mokytojai, draugai, mokiniai ir visuomenės nariai prašomi prisidėti prie susidariusių išlaidų palaikyti pervežimui padengti. Šiam tikslui įsteigtas Romo Viesulo memorialinis fondas, kurio pirmininku yra Temple universiteto profesorius dr. Vytautas J. Černius.

Aukos galima nurašyti nuo mokesčių. Sąskaita atidaryta Pasaulio lietuvių bendruomenės fonde. Aukos siųsti šiuo adresu: Romas Viesulas Memorial Fund, 1059 Maplegrove Drive NW, Grand Rapids, MI 49504. Inf.

Įvairios žinios

Lietuvos laisvės lygos taryba (Kauno skyrius) paskelbė atsišaukimą į tautiečius, kuriame iškeliama įvairios krašto negerovės, atkreipiamas dėmesys į besirūpinančius seimo rinkimus, kuriuos dalyvauti užkertamas kelias mažoms neturingoms partijoms, nes vien tik užstatas už registravimą yra 64.000 Lt. Prašoma paremti Lietuvos laisvės lygą. Sąskaitos nr. „Tauro“ banke, Vilniuje, 700228, kodas 260101775.

„Tėviškės žiburius“ pasiekė Bernard Šaknio laiškas, kuris buvo išspausdintas „Valstiečių laikraštyje“ 1996 m. rugpjūčio 13 d. Tai atviras laiškas prezidentui A. Brazauskui, kuriame

išdėstomos švietimo (lietuvių kalbos) problemos Rytų Lietuvoje. Nurodoma, kad kai kuriose mokyklose, dėl lėšų stokos uždarnos lietuviškos klasės ir tėvams siūloma vežioti vaikus už kelių kilometrų į kitas mokyklas. Nusiskundžiama, kad apskričių valdytojams žmonių rūpesčiai nerūpi ir kad tų pareigūnų niekas nesudraudžia. Pastebima, kad Lietuva turėtų vienintelę pasaulyje valstybę, kurios vaikams trukdoma mokytis valstybine kalba.

Dr. V. A. Dambra, Lietuvos ambasadorius Pietų Amerikos valstybėms, Lietuvos prezidento ir užsienio reikalų ministro pavedimu, 1996 m. rugpjūčio 16 d. vadovavo specialiai misijai Dominikos respublikos prezidento dr. L. Fernandez ir viceprezidento dr. J. D. Fernandez Maribal prisiekdinimo iškilnėse, praneša „Baltipress“ žinių agentūra. Po iškilnių prezidentas priėmė specialių misijų vadovų sveikinimus, po to visi vyko katedron-bazilikon Te Deum liturgijai, kuriai vadovavo Santo Domingo arkivyskupas - metropolitas Nicolas de Jesus Lopez Rodriguez.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) Kanados skyrius, vadovaujamas Eug. Čuplinsko, išplatino atsišaukimą, kuriame tvirtinama, jog „Lietuvos ateitį lems artėjantys seimo rinkimai“ ir nurodoma, kad „komunistinė valdžia subyrėjo, bet jos žmonės liko valdymo struktūroje“. Prašoma aukoti priešinkimui veiklai paremti. Čekius Tėvynės s-gos seimo vajeis vardu galima siųsti adresu: Tėvynės sąjunga, Box 212, Station D, Etobicoke, Ont. M9A 4X2. Inf.

IEŠKOME rusiškai kalbančios vaikų priziūretos/namų šeimininkės, kuri gyventų kartu 6 dienas per savaitę. Skambinti tel. 905 770-4337.

MONTREALQUE

Tautos šventės proga Hamiltono „Aukuro“ teatras rugsėjo 8 d., 1 v.p.p. Aušros Vartų parapijos salėje suvaidins „Petra Karmelį“ pagal Žemaitės apysaką, dramatišią Kazio Inciūros ir Antano Rūko. Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Kartu su Hamiltono aktorais vaidina svečiai iš Klaipėdos – Darius Meškauskas ir Eglė Barauskaitė bei aktorius-humoristas Vitalis Žukauskas iš Niujorko. Po vaidinimo bus pietūs. Įėjimas – \$15. Tikimasi daug žiūrovų, nes vaidinimai Montrealyje gana reti. Rengia Montrealio šauliai ir KLB Montrealio apylinkės valdyba.

Kun. Robertas Pukenis rugpjūčio 11 d. aukojo Mišias ir pasakė pamokslą Aušros Vartų švento-

vėje. Jis studijuoja kanonų teisę Romoje, o šią vasarą buvo kapelionu Putnamo seselių vadovaujamoje „Neringos“ stovykloje.

Albertas Jonelis, Aušros Vartų parapijos komiteto pirmininkas, gražia tvorele aptvėrė šventorių nuo De Seve gatvės.

Jonas Ladyga atnaujino kryžių ir pastatė naują iškabą Aušros Vartų šventovės priekyje.

Juozas Šiaučulis, prieš išvykdamas apsigyventi Lietuvoje, Aušros Vartų klebonijai padovanojo ažuolinį stalą, televizorių ir knygomis spintą.

Visos trys seselės Judita, Janina ir Natalija po metinių rekolekcijų grįžo iš centrinių Putnamo namų. B. S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montreal (Quebec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepereigojo apsidrausti.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Mažiausia infliacija Lietuvoje

Lietuvos statistikos departamentas praneša, kad birželio mėnesio infliacija Lietuvoje sudarė 0.4% ir tarp Baltijos valstybių buvo mažiausia. Latvijoje infliacija buvo 1.7%, Estijoje – 0.7%, o Gudijoje 2.3%. Nuo 1995 m. birželio iki š.m. birželio aukščiausia infliacija buvo Gudijoje, kur ji siekė 48.6%. Lietuvoje per tą patį laikotarpį ji išaugo 28.1%, Estijoje – 24.7%, o Latvijoje buvo mažiausia – 17.6%.

Žada didinti pensijas

Kaip skelbia ELTA, Lietuvos ministeris pirmininkas Mindaugas Stankevičius rugpjūčio 15 d. pranešė, kad naujoji suvartotos šilumos apskaičiavimo formulė bus vyriausybės svarstoma iš naujo, nes ji yra per sudėtinga civiliniams gyventojams suprasti. Kompensacijų tvarka mažas pajamas turinčioms šeimoms liks tokia, kokią vyriausybė yra patvirtinusi, būtent, normatyvinio karšto vandens suvartojimo išlaidos neturi viršyti 5% šeimos pajamų. Iki metų pabaigos vidutinė pensija (dabar 180 litų) padidės iki 260 litų.

Jungsis po rinkimų

Kaip rašo „Lietuvos rytas“ (nr.183), Lietuvių tautininkų sąjungos, Lietuvos centro sąjungos, Lietuvos demokratų partijos vadovai ir JAV gamtos augininkas Valdas Adamkus pasirašė pareiškimą, kuriame paskelbta galima šių politinių jėgų koalicija po būsimųjų seimo rinkimų spalio 20 d. Tautininkų partijos pirmininkas Rimantas Sme-

tona pareiškė viltį, kad porinkiminės koalicijos vadovu gali būti V. Adamkus ir kad koalicija gali turėti daugumą būsimajame seime. Tautininkų ir demokratų vadovai neatmetė galimybės prieš rinkimus susijungti į koaliciją kartu su Politiinių kaulinių ir tremtinių sąjunga.

ELTA praneša, kad Lietuvoje yra 33 partijos ir politinės organizacijos, turinčios teisę siūlyti savo kandidatus seimo rinkimuose. Paskutinės trys buvo įregistruotos Teisingumo ministerijoje rugpjūčio 14 d.: Lietuvos tautinių mažumų sąjunga, Krikščionių demokratų sąjunga ir Lietuvos gyvenimo logikos partija. RSJ

• Valstybių sienos, nuotoliai ir kalbos gali atskirti žmones, bet jos negali išparceluoti žmogiskojo gyvenimo – tai padaro tik ignorancija. — CHARLES LILLARD

CANDLELIGHT CATERING

Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mėsavakariams, krikštynoms ir pusryčiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienėi.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVE atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekus, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nesusaisinamė rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$40.00, rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00 (JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti „Tėviškės žiburius“ ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

.....

.....

Siūnciu prenumeratądol., auką dol.

Laikraščio adresas:

„Tėviškės žiburiai“

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti „Tėviškės žiburiai“ siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Bijana's Translation Services

VERTIMAI ŽODŽIŲ ir RASTŲ lietuvių, rusų, anglų ir prancūzų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisingumo ministerijos (Ministry of the Attorney General).

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road, Etobicoke, Ontario M9B 5C9